ԱԶԴԱԿ
ՕՐԱԹԵՐԹ

AZTAG QUOTIDIEN POLITIQUE ET LITTERAIRE أزتاك جريدة يومية سياسية وأدبية - المديرة المسؤولة: إيفا دوريشيان

1500 Լ.Ո. 72ՐԴ ՏԱՐԻ, ԹԻՒ 168 (20034) ՈՒՐԲԱԹ, 25 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 1998 10 ԷՋ

ՌՈՒՇՏԻ ՀԱՐՑԻՆ ՓԱԿՈՒՄՎ

ԻՐԱՆ - ԲՐԻՏԱՆԻԱ ՅԱՐԱԲԵՐՈՒԹԻՒՆԵՐՈՒ ՎԵՐՍԿՍՈՒՄ

Իրանի եւ Բրիտանիոյ արտաքին գործոց նախարարները՝ Քամալ Խարազի եւ Ռոպին Քուք, համաձայնեցան Սալման Ռուշտիի հարցը փակել եւ երկու երկիրներուն միջեւ յարաբերութիւններու վերսկսիլ:

Մակի կեդրոնատեղիին մէջ Խարազի յայտնեց, որ Իրան նպատակ չունի Սալման Ռուշտիի կեանքին սպառնացող արարքի դիմել: Սակայն ան ուժգնօրէն քննադատեց բրիտանացի գրողը, «որուն գիրքը կ'անարգէ իսլամութեան արժէքները»:

Քուք, իր կարգին, ըսաւ, որ Խարազիի յայտարարութիւնը մեծապէս կը նպաստէ Իրան-Բրիտանիա յարաբերութիւններուն վերսկսման:

Ռուշտի 9 տարի առաջ մահուան դատապարտուած էր Խոմէյնիի կողմէ:

(ՌՈՅԹԵՐ)

ՀԱՐԻՐԻ ՏԵՍԱԿՑԵՑԱԻ Ք. ԽԱՐԱԶԻԻ ԵՒ Ա. ՄՈՒՍԱՅԻ ՀԵՏ

Վարչապետ Ռաֆիք Հարիրի Նիւ Եորքի մէջ իր հանդիպումներուն ծիրէն ներս երեկ հանդիպում մը ունեցաւ Իրանի ու Եգիպտոսի արտաքին գործոց նախարարներ Քամալ Խարազիի եւ Ամր Մուսայի հետ:

Իրանի արտաքին գործոց նախարարը ժողովէն ետք ըսաւ, որ հանդիպումին քննարկուած են բազմաթիւ հարցեր, ինչպէս Միջին Արեւելքի վիճակը, թալեպաններու հետ տագնապը եւ ՄԱԿի ժողովներուն վերաբերող հարցեր:

Հարցումի մը պատասխանելով՝ ան ըսաւ, որ Իրան եւ Եգիպտոս շատ յաւ կը գործակցին շրջանային ու տնտեսական հարցերու մէջ:

Ամր Մուսա ժողովէն ետք, ըսաւ, որ անիկա «ընկերային հանդիպում» մըն էր, որուն ընթացքին խօսուած է ընդհանուր հարցերու մասին: «Քննարկեցինք ընդհանուր հարցեր՝ Միջին Արեւելքի եւ թալեպաններու հետ տագնապները, ինչպէս նաեւ՝ հարաւային Ասիոյ եւ իսլամական պետութեանց վերաբերող հարցեր», ըսաւ ան:

Հարցումի մը պատասխանելով՝ Մուսա յայտնեց, թէ Իսրայէլի վարչապետ Պենիամին Նեթանիահուի հետ երեք օր առաջ ունեցած իր հանդիպումին չէ շօշափած իսրայէլեան քաղաքականութեան փոփոխութիւն, եւ այդ քաղաքականութիւնը հաւանաբար պիտի շարունակուի: Ան ցաւով հաստատեց, որ «հորիզոնին վրայ լուծումի նշաններ չեն երեւիր», եւ եթէ հարցերը նոյն ընթացքը պահեն, ոչ մէկ յառաջդիմութիւն կարելի է ապասել: «Այնուհանդերձ Ուաշինկթընն նախաձեռնած է եւ ճիգ կը թափէ, կը մաղթենք, որ անիկա յաջողի Միջին Արեւելքի խաղաղութեան գործընթացին իրավիճակը կողմեր բաժնող վիճը գոցել», ըսաւ ան:

«Այս կացութեան դիմաց արաբները պէտք է առնուազն ժողով մը գումարեն, քննարկեն իրավիճակը ու համակարգեն իրենց աշխատանքը», ըսաւ Մուսա՝ ընդգծելով անհրաժեշտութիւնը ըլլալու կգաստ եւ պատրաստ իսրայէլեան

Շար.ը՝ էջ 10

ԵԹԷ ԻՍՐԱՅԷԼԻ ՀԵՏ ՀԱՄԱՁԱՅՆԱԳԻՐ ՄԸ ՉԿՆՔՈՒՄ

ԱՐԱՖԱԹ ՅԱՌԱՋԻԿԱՅ ՄԱՅԻՍԻՆ ՊԱՂԵՍՏԻՆԵԱՆ ԱՆԿԱԽ ՊԵՏՈՒԹԻՒՆ ՊԻՏԻ ՀՌՉԱԿԷ

Պաղեստինցի բարձրաստիճան պաշտօնատար մը երէկ վերստին հաստատեց, որ պաղեստինեան իշխանութեան նախագահ Եասէր Արաֆաթ որոշած է պաղեստինեան անկախ պետութիւն մը յայտարարել յառաջիկայ Մայիսին, եթէ մինչ այդ խաղաղութեան համաձայնագիր մը չստորագրուի Իսրայէլի հետ:

Միացեալ Նահանգներ, որոնք կը հովանաւորեն խաղաղութեան գործընթացը եւ ճիգ կը տանին հոդի եւ ապահովութեան համաձայնութիւն մը գոյացրնել Իսրայէլի եւ պաղեստինցիներուն միջեւ, դիտել տուին, որ միակողմանի նման յայտարարութիւն մը պիտի չնպաստէ Միջին Արեւելքի խաղաղութեան:

Անկախ պետութեան մր նիւթը վերարծարծուեցաւ, երբ Իսրայէլի վարչապետ Պենիամին Նեթանիահու Ջորեքշաբթի օր ՄԱԿի մէջ ըսաւ, որ Միջին Արեւելքի խաղաղութեան գործընթացը պիտի մեռնի, երբ Արաֆաթ պետութիւն հրուչակէ:

Պաղեստինցի բանագրնաց Սաէպ Ուրայքաթ դիտել տուաւ, որ Օսլոյի խաղաղութեան համաձայնագիրը խաղաղութեան վերջնական համաձայնութեան մր ժամկէտ ճշդած է 4 Մայիս 1999: Ուրայքաթ ըսաւ նաեւ, որ Արաֆաթ կր յուսայ, որ մինչեւ այն ատեն կարելի պիտի ըլլայ խաղաղութեան համաձայնագիր մը ստորագրել այլապէս՝ ան անկախ պետութիւն պիտի յայտարարէ: Ուրայքաթ յայտնեց նաեւ, որ Արաֆաթ ՄԱԿի մէջ խօսք պիտի առնէ Երկուշաբթի օր:

ՆԵԹԱՆԻԱՀՈՒ - ՕԼՊՐԱՒԹ ՏԵՍԱԿՑՈՒԹԻՒՆ

Իսրայէլի վարչապետ Պենիամին Նեթանիահու Ջորեքշաբթի երեկոյեան Նիւ Եորքի մէջ տեսակցութիւն ունեցաւ Միացեալ Նահանգներու արտաքին գործոց նախարար Մատրլէյն Օլպրայթի հետ: 90 վայրկեան տեւած հանդիպումի աւարտին, Օլպրայթ ըսաւ, որ յաւատես է: Ան դիտել տուաւ, որ քայլ առ քայլ յառաջխաղացք կ'արձանագրուի, սակայն տակաւին շատ գործ կայ: Նեթանիահու, իր կարգին, ըսաւ, որ որոշ յառաջխաղացք մր արձանագրուած է, բայց եւ այնպէս ընելիք շատ բան կայ:

Իսրայէլ եւ պաղեստինեան իշխանութիւններ ամիսներէ ի վեր տարակարծիք են ամերիկեան նախաձեռնութեան մր մասին, որ կ'առաջարկէ ապահովութեան երաշխիքներու փոխարէն Այսրյորդանանի ցարդ գրաւուած հողերուն 13 առ հարիւրը յանձնել պաղեստինեան իշխանութեան: Երկու կողմերը տակաւին չեն կրցած համաձայնիլ ապահովութեան միջոցառումներուն շնորհիւ եւ տարողութեան մասին: Իսրայէլ տակաւին ամրողջութեամբ համաձայն չէ 13 առ հարիւրի գիջումին մասին նախընտրելով տասը առ հարիւրի գիջում մր:

Միացեալ Նահանգներ որոշած են յառաջիկայ հինգ օրերուն թափ տալ խաղաղարար ճիգերուն՝ օգտուելով Նեթանիահուի եւ Արաֆաթի Նիւ Եորք

Շար.ը՝ էջ 10

ՔՈՉԱՐԵԱՆ ԱՅՍՕՐ ԽՕՍՔ Կ'ԱՌՆԷ *ՄԱԿի* 53ՐԴ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԺՈՂՈՎԻՆ

Հայաստանի նախագահ Ռոպէրթ Քոչարեան Չորեքշաբթի օր Նիւ Եորք ժամանեց մասնակցելու համար ՄԱԿի 53րդ Ընդհանուր Ժողովին:

Նախագահ Քոչարեանի կ'ընկերակցին անոր կինը՝ Պելլա Քոչարեան, արտաքին գործոց նախարար Վարդան Օսկանեան, նախագահի բանբեր Կասիա Աբգարեան եւ խորհրդական Արմէն Գէորգեան:

Քոչարեան այսօր ընդհանուր ժողովին խօսք պիտի առնէ: Ան նաեւ հանդիպումներ պիտի ունենայ ՄԱԿի ընդհանուր քարտուղար Քոֆի Անանի եւ այլ անձնաւորութիւններու հետ: Նիւ Եորքի մէջ պատուիրակութեան պիտի միանայ Ամենայն Հայոց Գարեգին Ա. վեհափառ:

Շար.ը՝ էջ 10

ԲԱՆԱԿՑՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒ ԴԱԴՐԵՑՈՒՄԸ ԴՐԱԿԱՆ ԴԵՐ ԽԱՂՑԱՒ

ՅԱՅՏԱՐԱՐԵՑ ՆԱԽԱԳԱՀ ՔՈՉԱՐԵԱՆ

Ընդունելով պաթէան երկիրներէ խումբ մը լրագրողներ՝ Հայաստանի նախագահ Ռոպէրթ Քոչարեան յայտարարեց, թէ Արցախի հարցով բանակցութիւններու գործընթացին դադրեցումը կարելի է օգտակար համարել:

Նախագահը ըսաւ, թէ ԵԱՀԿի Մինսքի խումբին կողմէ ակնկալուող առաջարկները հաշուի կ'առնեն որոշ հիմնական պայմաններ, առանց որոնց լուծումը չի կրնար իրականանալ: Այս պայմաններէն Ռ. Քոչարեան առանձնացուց իրրեւ առանձին միաւոր հանդէս գալու հաւասար իրաւունքի պահպանումը, բանակցային գործընթացին հակամարտութեան բոլոր կողմերուն լիարժէք մասնակցութիւնը եւ հարցին համապարփակ լուծումը:

Շար.ը՝ էջ 10

ՍՈՒՐԻԱՅԷՆ ԿԱՀ ԹՈՒՐՔԻԱՅ

ԻՍՐԱՅԷԼԻ ՀԵՏ ԿԱՊԵՐԸ ՎԵՐԱՏԵՍՈՒԹԵԱՆ ԵՆԹԱՐԿԵԼ

ԴԱՄԱՍԿՈՍ, 24 (ՌՈՅԹԵՐ).- Սուրիոյ պաշտօնական «Պաաս» թերթը Հինգշաբթի օր Իսրայէլը ամրաստանեց Թուրքիոյ հետ իր դաշնակցութիւնը Դամասկոսի վրայ իրրեւ ճնշումի միջոց գործածելու յանցանքով: Անիկա կոչ ուղղեց Անգարայի՝ Իսրայէլի հետ իր կապերը վերատեսութեան ենթարկելու:

Խմբագրականի մր մէջ թերթը յայտնեց, որ Սուրիոյ կոչը տկարութեան ցուցանիշ չէ, այլ անիկա կր րխի Դամասկոսի իսկական փափաքէն՝ Թուրքիոյ հետ բարի դրացնութեան կապերու պահպանման գծով:

«Եթէ թուրք դեկավարները Իսրայէլի հետ այս դաշնակցութիւնը կ'ուզեն իրենց ներքին հարցերէն խոյս տալու համար, անոնք պէտք է գիտնան, որ Իսրայէլ այս տուեալը կ'ուզէ օգտագործել Սուրիոյ վրայ ճնշում բանեցնելու եւ անոր դիրքը տկարացնելու համար», ըսաւ խմբագրականը:

Ըստ թերթին ընդհանուր տնօրէնին, որ ստորագրած է խմբագրականը, Իսրայէլ կ'ուզէ դաշնակցութիւնը չահագործել Իրաքը բաժնելու եւ իր հակակշիռը հաստատելու համար իսլամական պետութիւններու վրայ, որոնք Թուրքիոյ դրացին են ու անոնց կարգին՝ Իրանը:

Ան յայտնեց, որ Թուրքիոյ եւ Իսրայէլի միջեւ կապերը Թուրք ժողովուրդին պիտի չծառայեն:

Թուրքիոյ եւ Սուրիոյ միջեւ յարաբերութիւնները ներկայիս յարուցած են ապահովական եւ ջուրի հարցստութեան կապուած հարցերով:

Անգարա Դամասկոսը կ'ամրաստանէ Քիւրտիստանի Աշխատաւորական Կուսակցութեան գօրավիգ կանգնելով ամրաստանութիւն մը, զոր Սուրիա կը հերքէ:

Թուրքիոյ վարչապետ Մեսուտ Եըլմազ այս ամսեսկիզբին Իսրայէլ այցելած էր միջին արեւելեան իր շրջապտոյտին ընթացքին: Սուրիա այցելութիւնը նկարագրած էր իրրեւ թշնամական րնոյթի քայլ, որուն իրրեւ արդիւնք թուրքեւիսրայէլեան գինուորական գործակցութիւնը թափ ստացած էր:

ՄԱՐԴԱՍՊԱՆՈՒԹԵԱՆ ՎՐԱՅ ՆՇՈՒՄ ԿԸ ԱՍՊԱՐԷԶՈՒՄ ՄԱՐԴԱՍՊԱՆՈՒԹԵԱՆ - ՊԵՏՈՒԿԱՆ ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՈՒԹԵԱՆ ԿԱՊԻՆ ՀԱՐՑՄԱՄԲ

ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆԻՆ ՄԷՋ ԲԱՆԱԼԻ ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹԻՒՆ ՄԸ ԿԸ ՍՊԱՌՆԱՅ ՏԱՊԱԼԵԼ ԵԼԻՄԱՁԻ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹԻՒՆԸ

ՀԱՔԻՃԻ ԴԷՄ՝ ԲԱՆՏԱՐԿՈՒԹԵԱՆ ՎՃԻՌ

ԱՆԳԱՐԱ, 24 (ՌՈՅԹԵՐ).- Թուրքիոյ մէջ ձախակողմեան ընդդիմադիր կուսակցութիւն մը Հինգշաբթի օր սպառնաց տապալել կառավարութիւնը, եթէ ապահովական բնոյթի գաղտնկրութեան մը կապուած նարցով նախարար մը չհրաժարի իր պաշտօնէն:

Ժողովուրդին Հանրապետական Կուսակցութեան փոխ ղեկավարը՝ Օնուր Քումպարասիպաշի յայտնեց, որ եթէ պետական նախարար Էյուփ Աշիք չհրաժարի կամ չպաշտօնազրկուի, «կառավարութիւնը պիտի տապալենք»:

Աշիք երեկ երեկոյեան իբրեւ երեսփոխան հրաժարեցաւ եւ յայտարարեց, որ յառաջիկայ շաբաթ (երբ վարչապետ Եըլմազ վերադառնայ Մ. Նահանգներ եւ Մեքսիքա իր շրջապտոյտէն) նախարարի իր պաշտօնէն նաեւ պիտի հրաժարի՝ ձախակողմեան կուսակցութեան սպառնալիքներուն լոյսին տակ:

Թրքական պատկերասփիւռը սփռած է Աշիքի եւ մափիայի պատասխանատու ըլլալու կասկածին տակ գտնուող Ալաատին Չաքիճիի միջեւ տեղի ունեցած հեռաձայնային խօսակցութիւնները: Ըստ պատկերասփիւռին, նախարարը օգնած է Չաքիճիի, որ չձերբակալուի:

Կուսակցութեան ղեկավարը Տենիզ Պայքալ, Եըլմազը ամբաստանած է ըսելով, որ ան տեղեակ էր նախարարին եւ Չաքիճիի միջեւ կապերուն մասին եւ կառավարութեան հրաժարումը պահանջած:

«Վարչապետը Չաքիճիին ձերբակալելու համար ապահովութեան ուժեր ղրկեց: Նախարարը վարչապետին գիտակցութեամբ, զայն զգուշացուցած է, թէ ոստիկանութիւնը հասնելու ընթացքին մէջ է», ըսած է Պայքալ:

«Եթէ անունը վատահ գիտեն, թէ ժապաւէնները փոփոխութեան չեն ենթարկուած, եթէ անունը ամնմանադրութիւնը եւ օրէնքը կը յարգեն, պէտք է անմիջապէս հրաժարին», յայտնած է ան:

Ժ. Հ. Կուսակցութեան 55 երեսփոխանները 550

Շար.ը՝ էջ 10

Հ.Յ.Դ. ԵՐԻՏԱՍԱՐԴԱԿԱՆ ՄԻՈՒԹԵԱՆ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՑԻՉՆԵՐԸ ԿԸ ՀԱՆԴԻՊԻՆ ԸՆԿԵՐՎԱՐ ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆԱԿԱՆԻ ԵՐԻՏ. ՄԻՈՒԹԵԱՆ ՆԱԽԱԳԱՀՈՒԹԵԱՆ ՀԵՏ

Հ.Յ.Դ. երիտասարդական միութիւնները ներկայացնող պատուիրակութիւն մը, բաղկացած ընկերներ Արթուր Խաչատրեանէ, Յակոբ Սարեանէ, Գաբօ Սոմունճեանէ, Արմէն Պալեանէ, Միհրան Հաճոքեանէ եւ Պարոյր Տէր Ղուկասեանէ, Հինգշաբթի, 24 Սեպտեմբեր 1998, երեկոյեան այցելեց Ընկերվար Միջազգայնականի Երիտասարդական Միութեան (ԸՄԵՄ - IUSY) նախագահութեան, որ Պէյրութ ժամանած էր նոյն օրը:

Հանդիպումը տեղի ունեցաւ Պէյրութի «Սամըրլէնտ» պանդոկին մէջ: ԸՄԵՄի նախագահութիւնը Պէյրութ կը գտնուի իր ներքաղաքական նիստը գումարելու համար: Նախագահութեան այս նիստը գրեթէ ամբողջութեամբ տրամադրուած է 1998 Նոյեմբերի աւարտին Մեքսիքոյի մէջ տեղի ունենալիք ընդհանուր համագումարի նախապատրաստական աշխատանքներուն, որոնց ծիրին մէջ կը տեղադրուի նաեւ Հ.Յ.Դ. Երիտասարդական Միութեան անդամակցութեան կարգավիճակի քննարկումը: Յարդ խորհրդակցական կարգավիճակ (consultative member) ունեցող մեր երիտասարդական միաւորը կ'առաջադրէ դառնալ ԸՄԵՄի լիիրաւ անդամ:

Հ.Յ.Դ Երիտասարդական Միութեան ներկայացուցիչ ընկերներուն այս պահանջը ջերմ ու դրական արձագանգ գտաւ ԸՄԵՄի նախագահութեան կողմէ, որ խոստացաւ Հ.Յ.Դ. երիտասարդական Միութեան լիիրաւ անդամակցութեան հարցը նկատի ունենալ իբրեւ ընդհանուր համագումարի օրակարգի առանձին կէտ:

YOGA

ԲՈԼՈՐ ՏԱՐԻՔՆԵՐՈՒ ՀԱՄԱՐ

TAI-CHI-CHIN — DO-IN-SHIATSU
TAI-CHI-KUNG — PRANIC HEALING
CHINESE ENERGIZING HEALING MASSAGE

Դասերը կը սկսին Հինգշաբթի, 1 Հոկտեմբեր 1998ին:

Սարալ Օհաննէսեան կը հրաւիրէ իր բոլոր yogiները հաւաքական հանդիպումի մը, որ տեղի պիտի ունենայ Կիրակի, 27 Սեպտեմբեր, կէսօրէ առաջ ժամը 9.30ին, Քըրնէթ Շահուանի բնակարանին մէջ:

Մանրամասնութեանց համար հեռաձայնել հետեւեալ թիւերուն.
01/892488 — 04/925989
cell. 03/878746:

ՄԱՐԴԱՍՊԱՆՈՒԹԵԱՆ ՄԷՋ

ՀԱՅՐԵՆԻ ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆԱԿԱՆ ՊԱՏՈՒԻՐԱԿՈՒԹԻՒՆ ՄԸ ԱՅՑԵԼԵՑ Ե. ԽՈՐՀՈՒՐԴԻ ԸՆԴՀ. ՔԱՐՏՈՒՂԱՐԻՆ

ԵՐԵՒԱՆ, 24 (ԱՐՄԷՆՓՐԷՍ).- Եւրոպական Խորհուրդի խորհրդարանական վեհաժողովի լիագումար նիստին մասնակցելու առիթով, Մթրապոլիտ կտնուող Հայաստանի Ագգային Ժողովի պատուիրակութիւնը Ջորեքշաբթի օր հանդիպում մը ունեցաւ Ե. Խորհուրդի ընդհանուր քարտուղար Տանիէլ Թարշիսի հետ:

Պատուիրակութեան դեկավար Արմէն Մարտիրոսեան ողջունեց խորհրդարանական վեհաժողովի քաղաքական հարցերու յանձնախումբին որոշումը՝ 3 Նոյեմբերին Մթրապոլիտի մէջ Հայաստանի, Ագրպէյճանի եւ Լեռնային Ղարաբաղի մասնակցութեամբ Արցախի տագնապին նուիրուած բացատրական եւ տեղեկատուական հանդիպումներ կազմակերպելու մասին:

Ագրպէյճանի նախագահական ընտրութիւններէն ետք, Ե. Խորհուրդը պիտի նախաձեռնէ նաեւ Հայաստանի եւ Ագրպէյճանի նախագահներու հանդիպումը Մթրապոլիտի մէջ:

Իր կարգին, Տ. Թարշիս գնահատեց Հայաստանի պատուիրակութեան նախաձեռնութիւնը՝ Երեւանի մէջ քաղաքական հարցերու յանձնախումբի հերթական նիստը գումարելու գծով:

Նոյն օրը տեղի ունեցաւ նաեւ Հայաստանի եւ Ագրպէյճանի պատուիրակութիւններու նախագահներու հանդիպումը:

EXPATCARE

ՄԻԱՅՆ 135 ՏՈԼԱՐ

Բոլոր օտարահպատակներու համար (Srilanka, Philippines, Egypt, Ethiopia) պետական նոր օրէնքներու համաձայն 135$, բոլոր տարիքներու համար:

EXPRESS
INSURANCE COMPANY

Մանրամասնութեանց համար դիմել 01-250999 թիւին, Տորա, Սաճքըր Տտրէեաճ, 2րդ յարկ

ՆԱԽԱԳԱՀԱԿԱՆ ԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒՆ ՄԻՋԱՄՈՒԽ ՉԵՆՔ ԸԼԼԱՐ

Կ'ԸՍԷ ԱՄԵՐԻԿԱՅԻ ԴԵՄՊԱՊԵՏԸ

Միացեալ Նահանգներու նոր դեսպան Տէյվիտ Սատրֆիլտ երէկ փրոթոկոլային այցելութիւններ տուաւ Խորհրդարանի նախագահ Նեպիհ Պըրրիի, Խորհրդարանի նախագահ էլի Ֆրղգլիի, եւ արտաքին գործոց նի փոխ նախագահ Ֆարուք Տահրուժի գլխաւորութեան ընդհանուր տնօրէն Զաֆէր Հասանի:

Խորհրդարանի նախագահին ու փոխ նախագահին հետ տեսակցելէ ետք, ան ըսաւ, որ խօսուած է ընդհանուր հարցերու մասին, որոնց չարքին կին Հարաւի մէջ իսրայէլեան վայրագութիւնները:

Լիբանանի նախագահական ընտրութեան մասին հարցումի մը պատասխանելով՝ դեսպանը ըսաւ. «Մեր կեցուածքը յստակօրէն յայտարարեցինք. Միացեալ Նահանգներ գօրավիգ կը կանգնին Լիբանանի մէջ սահմանադրական գործընթացին ու ժողովրդավարական հաստատութիւններուն եւ կը ձգտին բոլոր միջոցներով օժանդակելու անոնց»:

Ուաշինկթրն միջամուխ կ'ըլլա՞յ այս ընտրութիւններուն կամ նախընտրած թեկնածու ունի՞ հարցումին պատասխանելով՝ Սատրֆիլտ ըսաւ. «Լիբանանի նախագահի ընտրութիւնը կը պատկանի Լիբանանի ու լիբանանցիներուն»:

Երեսփոխան Նաժահ Ուաքիմ երէկ յայտարարեց, որ ինք կողմնակից է սահմանադրութեան 49րդ յօդուածի բարեփոխման: Մամլոյ ասուլիսի մը ընթացքին ան ըսաւ, որ բանակի հրամանատար գօր. Լահուտի մասին կ'ըսուի, թէ պարկեշտ անձ մըն է, սակայն անոր քուէարկելէ առաջ ինք հարցումներ ուզէ սահմանադրութեան եւ ապատութիւններուն վերաբերեալ:

Ուաքիմ յայտնեց, որ Լիբանանի ժողովուրդը նախագահական ընտրութիւնները կր դիտէ նման հանդիսատեսի մր, որ կր հետեւի առանց կանոններու խաղի մր:

«Թէեւ այս մարտահրաւէրը կարեւոր ու յուրջ է, սակայն անիկա պէտք չէ քաղարկէ երկրին դրամական, տնտեսական ու ընկերային դժուար պայմանները», ըսաւ երեսփոխանը: Ան այս պայմաններուն պատասխանատուն նկատեց կառավարութիւնը, վարչապետն ու նախարարները, իրենց փտած եւ ապօրինի գործունէութեամբ, ինչպէս նաեւ՝ հանրապետութեան նախագահը, խորհրդարանն ու դատական իշխանութիւնը:

Ուաքիմ ըսաւ, որ դրամական կայունութիւնն ու պիւտճէական բացի 38 առ հարիւրի սահմանին մէջ պահպանումը արհեստական է, որովհետեւ իշխանաւորները յետաձգած են պետական վճարումները հիւանդանոցներուն, կապալառուներուն եւ ուրիշներու: «Վճարումներէն ետք պիւտճէական բացը պիտի հասնի 60 առ հարիւրի համեմատութեան: Լիբանանեան դրամանիշի արժէքի կայունացման պատրուակով՝ իշխանաւորները նաեւ ծախսեցին աւելի քան 7 միլիառ տոլար, եւ այս ծախսէն օգտուեցան իշխանաւոր դրամատէրերն ու անոնց ներքին եւ արտաքին գործընկերները», ընդգծեց Ուաքիմ՝ աւելցնելով, որ դրամանիշին կայունացումը պէտք է կատարուի ի նպաստ արտադրող մարզերուն ու գնողական կարողութեան:

Ուաքիմ նաեւ ըսաւ, որ իշխանաւորներու փտածութիւնն ու մսխումը մեծ դեր ունին պետական պարտքի յաւելումին մէջ, եւ այդ պարտքը 1999ի վերջաւորութեան պիտի հասնի 30 միլիառ տոլարի: Երեսփոխանը իշխանաւորները ամբաստանեց պետական կայուածներ գեղծարարութեամբ եւ այլ ձեւերով իւրացնելու կամ չնչին գումարներով օգտագործելու յանցանքով: Ան պահանջեց, որ հանրապետութեան նախագահը տէր կանգնի սահմանադրութեան, կատարէ իր պարտականութիւնը եւ դատական իշխանութիւներ կերծ մնայ ճնշումներէ եւ միջամտութիւններէ, որպէսզի կարելի չըլլան այսպիսի օրինազանցութիւններ:

«Իշխանաւորները այս բոլոր ոճիրները պիտի չկարենային գործել, ոչ ալ երկիրը այս փտանգաւոր վիճակին հասցնել, եթէ լրատուական միջոցները պետական որոշումներու մուրճին ու դրամատէրերու սային միջեւ ինկած չըլլային», ըսաւ Ուաքիմ: Ան նշեց, որ այս պայմաններէն դուրս գալու համար բաւարար է, որ պետութիւնը վերատիրանայ իր գանձարկղէն գողցուած մեծ գումարներուն:

Լրագրողներու հարցումներուն պատասխանելով՝ Ուաքիմ ըսաւ, թէ աւելի հաւանական կր նկատէ, որ կատարուի նոր նախագահի ընտրութիւն՝ ընդգրծելով, որ ինք դէմ է նախագահին լիազօրութեանց երկարաձգման, «որովհետեւ այսպիսի քայլ մր կր խախտէ ժողովրդավարական կարեւորագոյն կանոններէն մին»:

«Սկզբունքով ես կողմնակից եմ սահմանադրութեան 49րդ յօդուածի բարեփոխումին, սակայն մի եւնոյն ատեն սկզբունքային ընդդիմութիւն ունիմ օրէնսդրութիւնը անհատներու պարագաներուն յարմարեցնելու տրամադրանութեան, եւ յայտնի է, որ այդ յօդուածի բարեփոխումը այսօր կր ծառայէ անհատներու», ըսաւ Ուաքիմ:

Զօր. Էմիլ Լահուտի նկատմամբ իր կարծիքին մասին հարցումի մը պատասխանելով՝ Ուաքիմ ըսաւ, թէ ինք անձամբ չի ճանչնար գօրավարը, սակայն անոր մասին կ'ըսուի, թէ պարկեշտ անձ մրն է: «Ես միշտ պահանջած եմ, որ պարկեշտ նախագահ մր ընտրուի. պարկեշտ րլլալը շատ կարեւոր է, բայց բաւարար չէ», աւելցուց ան՝ յայտնելով, թէ իր քուէն պարկեշտ թեկնածուի մր տալէ առաջ անոր պիտի ուղղէ հարցումներ, թէ ան որքանով պիտի պահպանէ սահմանադրութիւնն ու ապատութիւնները, հաւետուութեան պիտի կանչէ յանցագործները, պիտի վերատիրանայ պետական գանձարկղէն գողցուած գումարներուն եւ այլն: Ուաքիմ յայտնեց, որ թեկնածուին պատասխաններուն լոյսին տակ պիտի որոշէ, թէ անոր պիտի քուէարկէ կամ ոչ:

ՔՈՒԷՍ ՈԵՒԷ ԹԵԿՆԱԾՈՒԻ ՏԱԼԷ ԱՌԱՋ, ԱՆՈՐ ՀԱՐՑՈՒՄՆԵՐ ՊԻՏԻ ՈՒՂՂԵՄ

Կ'ԸՍԷ ՈՒԱՔԻՄ

ՊԸՐՐԻ ԸՆԴՈՒՆԵՑ ՍՈՒՀԱ ՊԸՇԱՐԱՆ

Խորհրդարանի նախագահ Նեպիհ Պըրրի երէկ ընդունեց Սուհա Պըշարան, որուն կ'ընկերակցէր Համայնավար կուսակցութենէն պատուիրակութիւնը, ընդհանուր քարտուղար Ֆարուք Տահրուժի գլխաւորութեամբ:

Տահրուժէն ետք խօսք առաւ Պըշարա: Ան ըսաւ, որ Պըրրի հինէն ի վեր, երբ Ամալի ղեկավարն էր, կօրավիգ կանգնած էր դիմադրութեան եւ ան ձիգ ուժ կը թափէ դիմադրութիւնը զինելու համար:

Պըշարա ըսաւ, որ Իսրայէլի նպատակն է ոչ միայն ջլատել դիմադրութիւնը, այլ նաեւ ստիպել զայն հրաժարիլ իր զէնքերէն:

Պըշարա ըսաւ, որ Իսրայէլ չի ներեր, որ Հարաւային Լիբանանի մէջ ազատագրուած տարածքները վերադարձուած են Լիբանանի պետութեան

ԻՐԱՆ - ԹԱԼԵՊԱՆ ՏԱԳՆԱՊ

ԱՖՂԱՆ ՀՈԳԵՒՈՐԱԿԱՆՆԵՐ ԻՆՔՆԱՁՊՈՒԻՄԻ ԿՈՉ Կ'ՈՒՂՂԵՆ

Փաքիստանի մէջ Իրանի դեսպան՝ Մոհամմէտ Մեհտի Ախունծատէ, երէկ յայտնեց, որ իրանեան ուժերը Աֆղանիստանի հետ սահմանին վրայ պիտի մնան մինչեւ այն ատեն, որ իր երկիրը չարունակէ անապահով կացա:

Ան կը խօսէր Իսլամապատի մէջ մամլոյ ասուլիսի մը ընթացքին, մինչ Թեհրանի եւ Աֆղանիստանի Թալեպան չարժումին միջեւ չափազանց լարուած վիճակը կրմտահոգ միջազգային համայնքը:

Իրան Աֆղանիստանի հետ իր սահմանային կտտիին մէջ աւելի քան 270 հազար կինուոր եւ Յեղափոխական Պահակազունդի ուժեր կուտակած է:

Ախունծատէ հաւաստեց, որ իրանեան ուժերը պաշտպանողական դիրքի վրայ կը գտնուին եւ ոչմափորձեր կը կայացնեն, սակայն անոնց մէկ մասը պիտի մնայ շրջանին մէջ սահմանը պաշտպանելու համար ոճրագործներէ եւ թմրեցուցիչի մաքսանենգներէ եւ թալեպաններու թափանցումները արգիլելու համար:

Ան ըսաւ, որ Իրան ծանր կին վճարած է եւ «արեւելեան սահմանին վրայ թմրեցուցիչի մաքսանենգներու կոտրդարձած»: Յեղափոխական Պահակազունդին ընդհանուր հրամանատարը յայտնեց, որ անցեալ տարուընէ ի վեր աւելի քան 400 իրանցիներ եւ ապահովութեան մարդի պաշտօնատարներ սպաննուած են մաքսանենգներու կողմէ: Աւելին. թալեպան թափանցումներու ընթացքին, իրանցի աւելի քան 600 բնակիչ սպաննուած է եւ 400 հոգի ալ երի տարուած:

ԻՆՔՆԱՁՊՈՒԻՄ ԿՈՉ

Միւս կողմէ, Աֆղանիստանի մէջ չուրջ 2000 ուլեմաններ երէկ թալեպաններուն կոչ ուղղեցին՝ Իրանի հետ յարուածութեան գծով ինքնագսպում ցուցարերելու, սակայն նաեւ անոնք սուրբ պատերազմի սպառնալիք կատարեցին, եթէ Թեհրան Աֆղանիստանի վրայ յարձակի:

Ուլեմաները, որոնք ժողով մը գումարած էին, թալեպաններու կերագոյն դեկավար մոլլա Մոհամմէտ Օմարի հրահանգով, յայտնած են, որ իսլամ երկու երկիրներուն միջեւ պատերազմ մը «իսլամական աշխարհին մեծ վնաս պիտի հասցնէ»:

ՕՍՏԻԿԱՆԱԿԱՆ ՁԱԽՈՂ
ԳՈՐԾՈՂՈՒԹԵԱՆ ՄԸ ՊԱՏՃԱՌՈՎ

ՅՈՒՆԱՍՏԱՆԻ ԳԼԽԱՒՈՐ ՈՍՏԻԿԱՆԱՊԵՏԸ ՀՐԱԺԱՐԵՑԱՒ

ԱԹԷՆՔ, 24 (ՌՈՅԹԵՐՋ) - Յունաստանի կառավարութիւնը Հինգշաբթի օր խիստ քննադատութեանց ենթարկուեցաւ ոստիկանութեան ձախողած մէկ ներխուժումին գծով, որ ողբերգական ֆիասքոյով մը աւարտած է, երբ բանտէն խոյս տուած ոճրագործ մը պայթեցուցած է ձեռնաւումմ մը՝ կեցեցած պատանդի մը հագուստներուն մէջ:

26 տարեկան կինը իր սրունքը կտրտնցուցած է եւ մահուան վտանգի տակ կը գտնուի, իսկ առնուազն 7 ուրիշ անձեր վիրաւորուած են Չորեքշաբթի կիշեր, երբ ոստիկանութիւնը յարձակած է կեդրոնական Աթէնքի մէկ յարկաբաժնին վրայ՝ պատանդ բռնուած 3 հոգի ապատելու համար:

Ամրաստանեալը՝ ռումանացի Սորէն Մաթէյի, որ Յունաստանի ամէնէն աւելի հետապնդուած ոճրագործն է, դարձեալ ձերբակալուած է: Անարդէն 5 անգամ խոյս տուած է բանտէն եւ յունական ոստիկանութիւնը վարկաբեկած Սեպտեմբեր 9ի իր նորագոյն փախուստէն ետք:

Դէպքին պատճառով երկրին գլխաւոր ոստիկանապետը եւ 2 այլ բարձրաստիճան ոստիկանապետեր հրաժարած են: Իսկ հանրային կարգ ու կանոնի նախարարը եւ նախարարութեան ընդհանուր քարտուղարը իրենց հրաժարականները ներկայացուցած են վարչապետ Քոսթաս Սիմիթիսի, որ կանոնք մերժած է:

ԵԳԻՊՏՈՍ Կ'ՈՂՋՈՒՆԷ ԻՍԼԱՄԱԿԱՆՆԵՐՈՒ ՁԵՐԲԱԿԱԼՈՒՄԸ ԲՐԻՏԱՆԻՈՅ ՄԷՋ

ԳԱՀԻՐԷ, 24 (ՌՈՅԹԵՐՋ).- Եգիպտացի բարձրաստիճան պաշտօնատար մը Հինգշաբթի օր ողջունեց եօթը իսլամականներու ձերբակալութիւնը Բրիտանիոյ մէջ: Եգիպտացի իսլամական մը, սակայն հաւաստեց, որ ձերբակալուածներուն կարգին են եգիպտացի քաղաքական վեց ազատրեալներ, որոնք որեւէ կապ չունին ահաբեկչութեան հետ:

Մուհամիտին շարժումին բանաբերը՝ Պաքրի Մոհամէտ, յայտնեց, որ վեց եգիպտացիներ եւ ութուցի մը Չորեքշաբթի օր ձերբակալուեցան Լոնտոնի մէջ: Մոհամէտ շեշտեց, որ անոնք ահաբեկչական որեւէ կազմակերպութեան մաս չեն կազմեր, եւ թէ անոնք պարզապէս հանրային կարծիքը արթնցուցած են եգիպտոսի իշխանութիւններուն գործած արարքներուն մասին:

Բրիտանիոյ ոստիկանութիւնը յայտարարեց, որ ձերբակալած է միջին արեւելքցի եօթը կասկածելիներ: Ոստիկանութիւնը ըսաւ նաեւ, որ հակաահաբեկչական քննութիւններու յոյսին տակ ձերբակալուած են անոնք:

Եգիպտոսի ներքին գործոց նախարարութենէն պաշտօնատար մը ողջունեց իսլամականներուն ձերբակալութիւնը: Ան ըսաւ, որ անոնցմէ ոմանք ծանօթ անուններ են: Պաշտօնատարը յաւելեալ մանրամասնութիւններ չփոխանցեց:

ՎԱՏԻԿԱՆ – ՂԱԶԱԽՍՏԱՆ ԵՐԿԿՈՂՄԱՆԻ ՅԱՐԱԲԵՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒ ՀԱՄԱՁԱՅՆՈՒԹԻՒՆ

ՎԱՏԻԿԱՆ, 24 (ՌՈՅԹԵՐՋ).- Վատիկան եւ մեծամասնութեամբ իսլամ Ղազախստան Հինգշաբթի օր երկկողմանի յարաբերութեանց գծով համաձայնութիւն մը կնքած են:

Վատիկան ըսաւ, որ 15 յօդուածներէ բաղկացած համաձայնութիւնը առաջինն է իր տեսակին մէջ նախկին խորհրդային երկրի մը հետ:

Ղազախստան 1992էն ի վեր դիւանագիտական կապեր ունի Վատիկանի հետ:

Համաձայնութիւնը, որ Վատիկանի մէջ կնքուած է պետական նախարար կարտինալ Սոտանոյի եւ Ղազախստանի արտաքին գործոց նախարարին կողմէ, կեդրոնական ասիական երկրին մէջ կաթոլիկէ եկեղեցիին օրինական դիրքը կը ճշդէ:

17 միլիոն բնակչութեան շուրջ 30 առ հարիւրը ռուս ուղղափառ եկեղեցւոյ կը պատկանի եւ միայն 1.9 առ հարիւրը՝ 315 հազար հոգի, կաթոլիկէ է:

Համաձայնութիւնը կաթոլիկէ եկեղեցւոյ կրօնական ամբողջական ազատութիւն եւ իր ընկերային, կրթական եւ բարեսիրական գործունէութիւնը տանելու իրաւունք կու տայ:

Անկիա նաեւ եկեղեցիին առիթ կու տայ կալուած ունենալու:

«Ասիկա շատ կարեւոր իրագործում է, որովհետեւ կը հաստատէ կրօնական ազատութեան շատ բարձր չափանիշներ, որոնք այլ վայրերու համար օրինակ կրնան ըլլալ», ըսաւ Վատիկանի բանբերը:

ՔԼԻՆԹՈՆԸ ԴԱՏԱԿԱՆ ՀԵՏԱՊՆԴՈՒՄԻ ԵՆԹԱՐԿԵԼՈՒ ՀԱՐՑ

ՀԱՆՐԱՊԵՏԱԿԱՆՆԵՐԸ ԿԸ ԲԱՐՁՐԱՑՆԵՆ ՃՆՇՈՒՄԸ

Միացեալ Նահանգներու ներկայացուցիչներու տան հանրապետական ղեկավարները կարեւորութիւն չտուին նախագահ Պիլ Քլինթընի դատական հետապնդումի հարցը համաձայնութեամբ մը փակելու ակնարկութիւններուն, ինչպես նաեւ մերժեցին գործընթացին պայմանաժամ մը նշդելու դեմոկրատներուն կոչը:

Ներկայացուցիչներու տան նախագահ հանրապետական Նիւթ Կինկրիչ դիտել տուաւ, որ կանխահաւատ է խօսիլ դատական հետապնդումէ խուսափելու համաձայնութեան մը մասին: Խորհրդարանին դատական յանձնախումբի նախագահ Հենրի Հայտ, իր կարգին, մերժեց ժամանակացոյց մը յայտարարելու դեմոկրատներուն պահանջը:

Հանրապետականներուն կողմէ վերյիշեալ երկու մերժումները չքաղցուցին դեմոկրատներուն յոյսերը: Դեմոկրատները կը յուսային համաձայնութիւն մը գոյացնել հանրապետականներուն հետ եւ Քլինթընը - Լուինսքի գայթակղութիւնը աւարտել խորհրդարանին կողմէ յանդիմանութեամբ մը եւ ոչ թէ դատական հետապնդումի որոշումով մը:

Դեմոկրատները եւ Սպիտակ Տունը կը քննադատեն Կինկրիչը, որ զարմանք յայտնեց, սակայն, թէ ինչպես կարելի է եզրակացութիւն եւ լուծում առաջարկել, երբ քննութիւնը տակաւին չէ աւարտած:

Հայտ, իր կարգին ըսաւ, որ ամերիկացի ժողովուրդին իրաւունքն է ամբողջական եւ անկախ տեղեկութիւններ ստանալ նախագահին դէմ կատարած ամբաստանութիւններուն մասին: Ան ըսաւ նաեւ, որ նախագահը ուրամին ունէր ճշմարտութիւնը խօսելու, սակայն նաեւ նախընտրեց իր անձնական շահը՝ հրապարակ իջեցնել, որպէսզի իր անմեղ ըլլալը յայտարարէ ամբողջ աշխարհին: Իսկ հիմա, աւելցուց Հայտ, դեմոկրատները կ'ուզեն անոր արարքին մասին քացուած քննութիւնը 30 օրեն փակել:

Հանրապետականները այլ խոչընդոտ մըն ալ բարձրացուցին դեմոկրատներուն դիմաց, երբ պահանջեցին, որ Սպիտակ Տան փաստաբան Պրուս Լինտսի վկայութիւն տայ անկախ դատախազ Քենըթ Սթարի դիմաց: Լինտսի մերժած եր կարգ մը ներցումներու պատասխանել դիտել տալով, որ կը յարգէ փաստաբան - յաճախորդ գաղտնապահութիւնը: Հանրապետականները, սակայն անդրդուելի կը մնան եւ կը սպառնան այլ միջոցառումներու դիմել, եթէ Լինտսի չամառի:

(ՌՈՅԹԵՐՋ)

ԳԵՐՄԱՆԻՈՅ ԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

ԸՆԿԵՐՎԱՐ ԺՈՂՈՎՐԴԱՎԱՐՆԵՐԸ ԿԸ ԽՈՍՏԱՆԱՆ ԵԼԵՒՄՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱՁԱՅՆԱԳԻՐ ՄԸ ԿՆՔԵԼ ՖՐԱՆՍԱՅԻ ԵՒ ԲՐԻՏԱՆԻՈՅ ՀԵՏ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ՍԱՐՏԱՀՐԱՒԷՐ՝ ԹՈՒՐՔԻՈՅ

Գերմանիոյ ընկերվար ժողովրդավարները երէկ խոստացան ելեւմտական չուկաներու կայունութեան համաձայնագիր մը ստորագրել Ֆրանսայի եւ Բրիտանիոյ հետ, եթէ կիրակի օրուան ընտրութիւններուն յոյսին տակ իշխանութեան հասնին:

Կուսակցութեան դեկավար Օսքար Լաֆոնթէն ըսաւ, որ կերհարտ Շրէօտրրի առաջնորդութեամբ կառավարութիւնը անմիջապէս նախաձեռնութեան մը պիտի դիմէ Լոնտոնի եւ Փարիզի հետ, որպէսզի Եւրոպական Միութեան դրամական նոր դրութեան մէջ եւրոն կայունութեան խարիսխ մը դառնայ տուարին կողքին:

Մօտաւորապէս 60 միլիոն գերմանացիներ քուէարկելու իրաւունք ունին: Անոնք կիրակի օր պիտի դիմեն քուէարկութեան կեդրոններ, ընտրելու համար իրենց նոր խորհրդարանը եւ վարչապետը: Հարցախոյզերը կը չարունակեն առաջին դիրքի վրայ պահել Շրէօտրրի Ընկերվար ժողովրդավար կուսակցութիւնը: Հարցախոյզներուն արդիւնքները, սակայն չնչին առաւելութիւն մը կու տան Շրէօտրրի, որովհետեւ անոր չատ մօտիկ դիրքի վրայ կրկտնին վարչապետ Հելմութ Քոհլ եւ անոր Քրիստոնեայ ժողովրդավար Պահպանողական կուսակցութիւնը:

Լաֆոնթէն, որ Շրէօտրրի հաւանական թեկնածուն է ելեւմուտքի նախարարի պաշտօնին համար, նախապէս ալ կոչ ուղղած էր սակարանային համաձայնութիւններու: Քոհլի կառավարութիւնը անիմաստ գտաւ Լաֆոնթէնի ծրագիրը՝ գայն ժամանակավրէպ եւ ձախողութեան դատապարտուած նկատելով:

Միւս կողմէ, Գերմանիոյ մեծ, թէ փոքր կուսակցութիւնները թափ կու տան իրենց ընտրապայքարին, որպէսզի քուէարկութեան նախօրեակին կարենան կարելի եղածին չափ մեծ թիւով համակիրներ սիրաշահիլ՝ խորհրդարանին մէջ աթոռներ ապահովելու համար: Դէտեր կր մատնանշեն, որ Գերմանիոյ մէջ տասնամեակներէ ի վեր այսքան սուրբ չէ եղած ընտրապայքարը եւ կուսակցութիւններուն արդիւնքները՝ այսքան մօտ:

Հակամարտ կուսակցութիւնները առիթը չկորսնցուցին նաեւ ցեխարձակումներ կատարելու: Քոհլի ընտրապայքարը կազմակերպող փիթըր Հինգլ ըսաւ, որ Շրէօտրրի քաղաքական պարապուրթիւն մրն է եւ ցետնառիւծ մը, որ իր կերպարանքը կր փոխէ յարմարելու համար կինք ունկնդրողներուն:

Միւս կողմէ, Շրէօտրրի ընտրապայքարը կազմակերպող Ֆրանց Մունթեֆեռինկ դիտել տուաւ, որ ժողովրդականութիւն չունեցող 68 տարեկան Քոհլ իր կուսակցութեան ծանրագոյն բեռն է: Ան հաւաստեց, որ Շրէօտրրի առաջին դիրքի վրայ մնալ ամրողջ ընտրապայքարին եւ թէ կիրակի օր ալ պիտի յաղթէ:

Հակառակ այս փոխադարձ յարձակումներուն, Գերմանիոյ երկու մեծ կուսակցութիւնները չեն անտեսեր միասնաբար կառավարական ընկերակցութիւն մը կազմելու հաւանականութիւնը, թէեւ Քոհլ քանիցս յայտարարեց, որ ինք չ'ուզեր մաս կազմել այդ պիսի կառավարութեան մը: Շրէօտրրի, իր կարգին, երկու ընտրանքի մասին կր մտածէ. կամ ընկերակցութիւն մը կազմել «կանաչ»ներուն հետ, որոնք կրնան կառավարութիւն կազմելու պահանջուած մեծամասնութիւնը ամրողջացնել. եւ կամ պաշնակցիլ Քոհլի քրիստոնեայ ժողովրդավարներուն հետ:

Քուէարկութեան կեդրոններ ուղղուղղ Գերմանացի քուէարկողը երկու քուէ ունի նետելիք: Առաջինը չրջանային թեկնածուներու ընտրութեան համար, իսկ երկրորդը համեմատական ներկայացուցչութեան համար որ պիտի ճշդէ խորհրդարանին մէջ իւրաքանչիւր կուսակցութեան աթոռներուն թիւը: Գերմանիոյ մեծագոյն երկու կուսակցութիւնները կոչ կ'ուղղեն քուէարկողներուն, որպէսզի երկու քուէներն ալ մէկ կուսակցութեան տրուի:

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ՄԱՐՏԱՀՐԱՒԷՐՆԵՐ՝ ԹՈՒՐՔԻՈՅ

Վարչապետի փոփոխութիւնը Գերմանիոյ մէջ կրնայ ունենալ նաեւ ամպերը թուրքեւ կերմանական փոխյարաբերութիւններուն հորիզոնէն, բայց եւ այնպէս կընկերվարժողովրդավար դաւար դեկավարի մը ընտրութիւնը նոր յարաւածութիւններ կրնայ յառաջացրնել:

Թուրք գործարարներ եւ ելեւմուտքի մեկնարաններ կր հաւատան, որ Գերմանիոյ հետ առեւտրական սերտ կապերը պիտի չանդրդուին ինչ այ ըլլան կիրակի օրուան ընտրութեան արդիւնքները:

Քաղաքական կապերը, սակայն նոյնքան անփոփոխ չեն կրնար մնալ, ըստ քաղաքական մեկնարաններու: Գերմանիոյ եւ Թուրքիոյ միջեւ կապերը որոշ վտանգուրթ մր ունեցան տարեսկիզրին, երբ թուրք վարչապետ Մեսուտ Եըլմազ նացի ծաւալապաշտութեան նմանցուց Գերմանիոյ արտաքին քաղաքականութիւնը: Երբմագ այս յայտարարութիւնը կատարած կր, երբ Եւրոպական Միութեան անդամակցելու Թուրքիոյ դիմումը մերժելու որոշումին ետին:

Կարգ մր թուրք մեկնարաններու համաձայն, ընկերվար ժողովրդավարներ-կանաչներ կառավարական ընկերակցութիւն մը դրական կրնայ ըլլալ Թուրքիոյ համար: Գործարարներ եւ տնտեսական մեկնարաններ, սակայն կր նախընտրեն Քոհլի եւ անոր քրիստոնեայ ժողովրդավարներուն իշխանութիւնը: Անոնք կ'ըսեն, որ 16 տարի իշխանութեան վրայ մնալէ ետք Քոհլի քաղաքականութիւնը եւ որոշումները կարելիէ նախատեսել:

●ԳԵՐՄԱՆԻՈՅ ոստիկանութիւնը երէկ յայտարարեց, որ տեղեկութիւններ ստացած է Համպուրկի ամերիկեան հիւպատոսարանին դէմ ռմբահարումի ծրագիրի մը մասին: Ոստիկանութիւնը մանրամասնութիւններ չփոխանցեց, սակայն ըսաւ, որ ապահովութեան խիստ միջոցառումներ որոգեգրուած են հիւպատոսարանին չուրջ՝ կանխարգիլելու համար որեւէ յարձակում

(ՌՈՅԹԵՐՋ)

ՓՐԻՄԱՔՈՎ ԿԸ ՔՆՆԱԴԱՏԷ ՆԱԽԿԻՆ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹԻՒՆԸ

ՄՈՍԿՈՒԱ, 24 (ՌՈՅԹԵՐՋ) - Ռուսիոյ վարչապետ Եւգենի Փրիմաքով Հինգշարթի օր խոստացաւ յետնեալ ամսականները հատուցել եւ երկրին դրամատնային սառած դրութիւնը վերակենդանացնել. սակայն ասիկա իրագործելու համար վճարուելիք պիներ երեք թիւ համեմատութիւններով սգած, դրամատուներու փակումի եւ օտար գայրացած չահարկուներ պիտի րլլան:

Փրիմաքով կառավարութեան առաջին նիստին ընթացքին, խստիւ քննադատեց նախկին կառավարութիւնը եւ քանի մր առաջարկներ ներկայացուց՝ տնտեսութեան վերականգնումին նպատակով:

Ան յատկապէս դատապարտեց ռուբլիին արժեկրկուքմը արտօնելու եւ արտաքին պարտքերու հատուցումը որոշ ժամանակով յետաձգելու Օգոստոս 17ի որոշումը:

ՅԻՆԼԱՆՏԱՑԻ ՀԵՏ ԼՐՏԵԱՒՈՒԹԵԱՆ ԿՆՔՈՎ

Միւս կողմէ, երէկ ֆինլանտական կառավարական աղբիւրներ յայտնեցին, որ Ֆինլանտացի պաշտօնատարի մը կողմէ Ռուսիոյ փոխանցուած Եւրոպական Միութեան պայմանները «չատ նուրբ չէին»:

Ջորեքշաբթի օր ոստիկանութիւնը յայտնած էր, որ արտաքին գործոց նախարարութեան մէկ պաշտօնատարը՝ Օլլի Մաթթիլա, այս տարեսկիզրին գաղտնի տեղեկութիւններ փոխանցած է Հելսինքիի մէկ ռուս 2 դիւանագէտներու, սակայն անոր գործունէութիւնը արագօրէն կասեցուած է գաղտնի սպասարկութեանց կողմէ: Ան տակաւին չէ ձերբակալուած:

Ռուս դիւանագէտներէն պահանջուած է հեռանալ երկրէն:

ՄԻՋԶԻՐՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԶԱՅՆՈՒԹԵԱՆ ԴԷՄ ԱՐՏԱՅԱՅՏՈՒԵԼՈՎ՝

ԻՐԱՔԻ ԱՄԲՈՂՋԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆԸ ՊԷՏՔ Է ՊԱՀՊԱՆՈՒԻ

ԿԸՍԷ ԱՆԳԱՐԱ

Թուրքիա կ'առարկէ Իրաքի մէջ քրտական հատուածներու միջեւ Ուաշինկթընի հովանաւորութեամբ գոյացած խաղաղութեան համաձայնութեան կարգ մը բաժիններուն դէմ: Անիկա «անհրաժեշտ քայլերուն պիտի դիմէ»՝ Իրաքի բաժանումը կանխարգիլելու համար, յայտնեց արտաքին գործոց նախարարութեան բանբերը՝ Սերվէթ Աթահանլի մամլոյ ասուլիսի մը ընթացքին:

«Իրաքի գծով, Թուրքիոյ համար ամէնէն կարեւոր սկզբունքը ամուր հողային ամբողջականութեան պաշտպանութիւնն է», ըսաւ ան: «Անհրաժեշտ ամէն ինչ պիտի ընենք, որ այս սկզբունքը յարգուի եւ ամուր դէմ քայլեր չառնուին», շեշտեց Աթահանլի:

Ան յայտնեց, որ Անգարա իր մտահոգութիւնները արտայայտած է Ուաշինկթընի եւ առարկութիւն կատարած է անցեալ շաբաթ յայտարարուած համաձայնութեան մէջ նշուած Իրաքի մէջ ի վերջոյ դաշնակցային դրութիւն մը հաստատելու հարցին:

Թուրքիա մտահոգուած է, որ Իրաքի մէջ քրտական մնայուն փոքր պետութեան մը հաստատումը կրնայ յաւելեալ անջատողականութիւն քաջալերել Թուրքիոյ հարաւ-արեւելեան գօտիին մէջ բնակող շուրջ 10 միլիոն քիւրտերու մօտ:

Իրաքցի քիւրտ դեկավարներ Մասուտ Պարզանի եւ Ժալալ Թալապանի անցեալ շաբաթ Ուաշինկթընի մէջ յայտարարած էին, թէ համաձայնութիւն գոյացուցած են: Ամերիկացի պաշտօնատարներ յայտնած են, որ ըստ համաձայնութեան, իշխանութեան բաժնեկցումով փոխանցման դեկավարութիւն մը պիտի կազմուի եւ անիկա շրջանը պիտի առաջնորդէ դէպի յառաջիկայ ամրան ընտրութիւնները՝ Իրաքեան Քիւրտիստանի մէջ խորհրդարանի մը կազմութեան համար:

«Թուրքիա համաձայնութեան վաւերաթուղթէն օրինակ մը ստացած է», ըսաւ Աթահանլի, որ աւելցուց, որ Պարզանի եւ Թալապանի համաձայնած են թուրք քիւրտ վինեակներու չարտօնել, որ հիւսիսային Իրաք ապաստանին կամ խարիսխներ հաստատեն:

Միւս կողմէ, թրքական ապահովութեան ուժեր երէկ յայտնեցին, որ Թուրքիոյ հարաւ-արեւելեան գօտիին մէջ Չորեքշաբթի օր տեղի ունեցած բախումներու ընթացքին 15 քիւրտ ըմբոստներ սպաննած են:

(ՌՈՅԹԵՐՋ)

ՀԱՄԱԶԳԱՅԻՆ ՎԱՀԷ ՍԷԹԵԱՆ ՏՊԱՐԱՆ
Շաղգոյեան Մշակութային Կեդրոն
Հեռ.: (01) 241263 / 4
Ֆաքս (01) 260329

* Տպագրական բոլոր տեսակի աշխատանքներու Ձեր վստահելի հասցէն:
Մատչելի եւ սերտուած գիներ.

Կը ստանձնենք՝ Դպրոցներու, միութիւններու եւ վաճառականական հաստատութիւններու տպագրական աշխատանքներ:

Ծանօթ:
Միութենական եւ վաճառականական 1999-ի օրացոյցերու, նօթատետրերու պատրաստութիւն (creation) եւ տպագրութիւն:

ՆԱԽԱԳԱՀ ՔՈՉԱՐԵԱՆ ԸՆԴՈՒՆԵՑ ԱՊՀԻ ՍԱՀՄԱՆԱՊԱՀ ԶՕՐՔԵՐՈՒ ՀՐԱՄԱՆԱՏԱՐԱԿԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴԻ ՆԻՍՏԻ ՄԱՍՆԱԿԻՑՆԵՐԸ

17 Սեպտեմբերին նախագահ Քոչարեան ընդունեց ԱՊՀի սահմանապահ զօրքերու հրամանատարներու խորհուրդի Երեւանի մէջ կայացուող 31րդ նիստի մասնակիցները:

Նախագահը առաջին հերթին շնորհաւորած է Ռուսիոյ սահմանապահ ծառայութեան նախկին տնօրէն Նիքոլայ Պորտիւժան՝ Ռուսիոյ անվտանգութեան խորհուրդի քարտուղար նշանակուելու առիթով:

Այնուհետեւ ողջունելով ԱՊՀի սահմանապահ զօրքերու հրամանատարները՝ նախագահը ընդգծած է կարեւորութիւնը տարբեր երկիրներու մէջ պարբերաբար նմանօրինակ հանդիպումներու կազմակերպումը այն իմաստով, որ այս հանդիպումները առիթ կը ստեղծեն զանազան հարցեր միատեղ քննարկելու եւ լուծելու. «Հայաստան միշտ պատրաստ է պայմաններ ստեղծելու նման հանդիպումներու համար», շեշտած է Քոչարեան:

Նիքոլայ Պորտիւժա, իր կարգին, նշած է, որ այսպիսի հանդիպում առաջին անգամ ըլլալով չէ, որ տեղի կ՚ունենայ Հայաստանի մէջ եւ կ՚արժանանայ մեծ ուշադրութեան: Ան նաեւ կարեւորութեամբ շեշտած է այն հանգամանքը, որ բացի պաշտօնական հանդիպումներէ, տեղի կ՚ունենան նաեւ երկկողմ, եռակողմ եւ ոչ պաշտօնական շփումներ, միտքերու անկաշկանդ փոխանակում, եւ հաստատած է, որ Հայաստանի մէջ սահմանապահներու հետ ստեղծուած յարաբերութիւններուն մէջ ոչ միայն հարցեր գոյութիւն չունին, այլեւ առկայ է ամբողջական փոխըմբռնում:

ՌՈՒՍԻԱ ԻՐ ՍԱՀՄԱՆԱՊԱՀ «ԱՐՄԵՆԻԱ» ԶՕՐԱԽՈՒՄԲԸ ՊԻՏԻ ՉՀԵՌԱՑՆԷ

17 Սեպտեմբեր 1998ին Երեւանի մէջ աւարտեցաւ ԱՊՀի սահմանամերձ մարմիններու ղեկավարներու խորհուրդի 31րդ նիստը, որմէ ետք տեղի ունեցաւ մամլոյ ասուլիս մը:

Լրագրողներու հարցումին՝ թէ արդեօք Ռուսիա իր սահմանապահ «Արմենիա» զօրախումբը պիտի հեռացնէ Հայաստանէն, Ռուսիոյ անվտանգութեան խորհուրդի քարտուղար Նիքոլայ Պորտիւժա պատասխանեց, թէ ընդհակառակը, յաւելեալ աղբիւրներ կը փնտռուին զօրախումբի նիւթականը աւելցնելու համար:

Տրուած ըլլալով, որ 16 Սեպտեմբերին Վրաստան, Ուքրանիա եւ Ագրպէյճան սահմաններու պաշտպանութեան համաձայնագիր ստորագրած էին, անոնց ներկայացուցիչները բացատրեցին, թէ անիկա աշխատանքներու համադրում կրնպատակադրէ միայն, եւ ուղղուած չէ որեւէ երկրի դէմ: Հայաստանի ներկայացուցիչը (Հայաստանի սահմանապահ զօրքերու գլխաւոր հրամանատար Լեւոն Մտեփանեան) աւելցուց, թէ Հայաստան որեւէ ատեն կրնայ միանալ այս պայմանագիրին, սակայն ներկայիս օրակարգի վրայ այդպիսի հարց չկայ:

Թղթակիցները հարց տուին, թէ ներքին սահմաններու թափանցիկութիւնը արդեօք չի նպաստեր յանցաւոր տարրերու ապատ երթեւեկին:

Ն. Պորտիւժա պատասխանեց, թէ այդ իմաստով հարկ է ուժեղացնել տեղական գործադիր իշխանութիւններու պայքարը յանցագործութեան եւ թմրեցուցիչներու առեւտուրին դէմ: Ագրպէյճանի ներկայացուցիչը աւելցուց, թէ սահմաններու թափանցիկութիւնը յարաբերական է, որովհետեւ ելումուտը խիստ հսկողութեան տակ է: Ագրպէյճանի սահմանապահ զօրքերու հրամանատարի տեղակալ Ինայիաթ Խալիլով նաեւ սովորական դարձած յայտարարութիւն մը րրաւ՝ ըսելով, թէ հայկական կողմը գրաւած է ագրպէյճանական տարածքներ՝ օգտուելով այդ պետութեան մը օժանդակութենէն: Հայաստանի ներկայացուցիչ Լեւոն Մտեփանեան պատասխանեց, թէ կացութեան այս ձեւի ներկայացումը ազերի կողմի ենթակայական կարծիքն է:

ՆԵՐԿԱՅԻՍ 9 ՀԱԶԱՐ ԲՆԱԿՉՈՒԹԻՒՆ ՈՒՆԻ ՔԱՇԱԹԱՂԸ

Լեռնային Վարաբաղի Հաշաթաղի (Լաչին) շրջանը ունի 92 գիւղ, ուր շուրջ 9 հազար բնակչութիւն կայ:

Շրջանին մէջ ներկայիս կը գործեն երկու միջնակարգ, գիշերօթիկ եւ երաժշտական դպրոցներ, երկրագիտական թանգարան, գրադարան եւ հիւանդանոց:

Յառաջիկայ երկու տարիներուն նախատեսուած է շրջանին մէջ վերաբնակեցնել 50-60 գիւղեր եւս: Այս նպատակով շրջանին մէջ սկսած են ճամբաներու եւ հաղորդակցութեան այլ միջոցներու վերանորոգման աշխատանքները:

Շրջանի ամենամեծ դժուարութիւնը ելեկտրականութեան եւ ոռոգման ջուրի պակասն է: Կ՚ըսուի, թէ շրջանի 40 գիւղերը ելեկտրականութիւն երբեք չունին:

Հակառակ այս դժուարութիւններուն, սակայն, Հաշաթաղի ճնշող մեծամասնութիւնը յարմարած է տեղական պայմաններուն եւ կը շարունակէ շէնցնել լքուած ու աւերուած գիւղերը: Շրջանի նորակառոյց Ս. Համբարձում եկեղեցւոյ մէջ կը շարունակուին հարսանեկան եւ մկրտութեան արարողութիւնները:

Հաշաթաղի շրջանային վարչակազմի փոխ ղեկավար Գագիկ Հոսակեանի համաձայն, շրջանի բնակիչները որոշ արտօնութիւններ ունին: Նորաբնակները զերծ կը մնան բոլոր հարկերէն, 5 տարի ձրի ելեկտրականութիւն, միանուագ օգնութիւն եւ 20 տարուան ժամկէտով վարկ կը ստանան:

ՄԵԾԻ ՏԱՆՆ ԿԻԼԻԿԻՈՅ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍՈՒԹԵԱՆ ՄԱՍՆԱԿՑՈՒԹԻՒՆԸ 1700ԱՄԵԱԿԻ ՆԱԽԱՊԱՏՐԱՍՏԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐՈՒՆ, ԳԵՐՄԱՆԻՈՅ ՄԷՋ

3-9 Սեպտեմբերին, Մեծի Տանն Կիլիկիոյ կաթողիկոսութեան Ս. Աթոռի վեհափառ հայրապետ Արամ Ա. կաթողիկոսի տնօրինութեամբ, Անթիլիասի Հայաստանի մէջ քրիստոնէութեան պետական կրօն հռչակման 1700ամեակի յանձնախումբի վարիչ-քարտուղար Նարեկ Մ. վրդ. Ալեքսանեան Գերմանիոյ մէջ մասնակցեցաւ 1700ամեակին նուիրուած համաժողովի մը գիտական խորհուրդի աշխատանքներուն:

Գիտական խորհուրդի աշխատանքներուն մասնակցեցան նաեւ Հայաստանի մէջ քրիստոնէութեան պետական հռչակման 1700ամեակի Հայաստանեայց եկեղեցւոյ յանձնախումբի գործադիր մարմինի վարիչ-քարտուղար Մեսրոպ արք. Աշճեան եւ Հայաստանէն, Գերմանիայէն, Եւրոպայէն եւ Ամերիկայի Միացեալ Նահանգներէն հայագէտներ:

Գիտական խորհուրդի կազմութեան նախաձեռնած էր փրոֆ. Հերման Կոյզի կլխաւորած Վիթթրնպրրկ քաղաքի «Մեսրոպ» հայագիտական հետազօտութիւններու կեդրոնը:

Գիտական խորհուրդը ունեցաւ չորս նիստ եւ պատրաստեց «Հայաստան - միջազգային համաժողով»ի յայտագրի նախագիծը:

Կիրակի, 6 Սեպտեմբերին, Գերմանիոյ եւ Հայաստանի պետական ներկայացուցիչներուն, գիտական խորհուրդի անդամներուն ու շուրջ հարիւր հրաւիրեալներու ներկայութեան կատարուեցաւ «Մեսրոպ» հայագիտական հետազօտութիւններու կեդրոնի պաշտօնական բացումը:

ՍՈՖԻԱՅԻ ՄԷՋ ՆՇՈՒԵՑԱՒ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱՆԿԱԽՈՒԹԵԱՆ ՏՕՆԸ

Սեպտեմբեր 21ին Պուլկարիոյ մայրաքաղաք Սոֆիայի Ազգային տան սրահին մէջ տեղի ունեցաւ Հայաստանի անկախութեան վերականգնման 7րդ տարեդարձին նուիրուած համերգ-ընթերցում մը, կազմակերպութեամբ Սոֆիայի համալսարանի խորհուրդին:

Համերգ-ընթերցման բանախօսն էր «Հայաստան» համահայկական հիմնադրամի Պուլկարիոյ մասնաճիւղի քարտուղար եւ համալսարանի դասախօս Վարօ Հայրապետեան: Ան անդրադարձաւ Հայաստանի Հանրապետութեան պատմութեան, Պուլկարիա – Հայաստան բարեկամական յարաբերութիւններուն եւ պուլկարահայութեան օժանդակութեան՝ Հայաստանին եւ Արցախին:

Դեղարուեստական յայտագիրին իրենց մասնակցութիւնը բերին երգիչ Հայկաշտա Ադամեան, երգչուհի Ալիս Պոմարեան եւ մայրաքաղաքի հայ սկաուտները:

ՀՕՄԸ ԿՐ ՄԱՍՆԱԿՑԻ ՄԱԿԻ ՄԷՋ ԳՈՒՄԱՐՈՒՈՂ ՀԱՄԱԳՈՒՄԱՐԻՆ

Հայ Օգնութեան Միութեան կեդրոնական վարչութիւնը շարաթավերջին հաղորդեց, թէ ՀՕՄի պատուիրակութիւն մը, իրրեւ ՄԱԿի կողմէ ճանչցուած ոչ կառավարական կազմակերպութիւն, Սեպտեմբեր 14-16 մասնակցեցաւ ՄԱԿի Հանրային Տեղեկատուութեան Բաժանմունքի Ոչ կառավարական կազմակերպութիւններու 51րդ տարեկան համագումարին, որ կայացաւ ՄԱԿի Նիւ Եորքի կեդրոնատեղիին մէջ:

Այս տարուան համագումարին թեման էր «Մարդկային իրաւանց տիեզերական յայտարարութեան 50ամեակ. խօսքէն գործի»: Բացման նիստին 60 երկիրներէ ժամանած 2000 պատուիրակներու առջեւ խօսք առաւ ՄԱԿի ընդհանուր քարտուղար Քոֆի Անան, որ յայտարարեց, թէ թէեւ նշեալ յայտարարութիւնը կառավարութիւններու կողմէ որդեգրուեցաւ, սակայն ոչ կառավարական կազմակերպութիւնները հաւասարապէս անոր համահեղինակներն էին: Ան շարունակեց ըսելով, որ ՄԱԿի Ընդհանուր Ժողովը մարդկային իրաւանց յատապովները պաշտպանելու միտող յայտարարութիւն մը պիտի որդեգրէ:

Այս ծիրին մէջ, Անան վեր առաւ ոչ կառավարական կազմակերպութիւններու դերակատարութիւնը, յատկապէս գարգացող երկիրներէն ներս: Ան եզրակացուց՝ ըսելով, թէ ետդարձ չկայ մարդկային իրաւանց եւ ոչ կառավարական կազմակերպութիւններու դերակատարութեան մարգերէն ներս:

Ցիշեալ համագումարին խօսք առին նաեւ տիկին Միւկան Մուպարաք (Հիւսնի Մուպարաքի կինը), տիկին Կրէյս Մաչէլ (Հարաւային Ափրիկէ առաջին տիկինը), տիկին Տանիէլ Միթերան (Ֆրանսուա Միթերանի կինը) եւ այլ ականաւոր հիւրեր:

ՀՋԳԱՅԻՆ ԵՂԻՔԷ ՄԱՆՈՒԿԵԱՆ ՔՈՂԷՋԻ ՅԱՋՈՂՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ ՊԵՏՔԿԱՆ ՔՆՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒՆ

Պետական հիմնարկներու Բ. հանգրուանին վարժարանին յաջողութեան ընդհանուր պատկերն է հետեւեալը.

ՊՐԷՏՎԷ.-

Ներկայացած 25 հոգիէն յաջողած են հետեւեալ 24 աշակերտուհիները (96 առ հարիւր).-

Այնէեանի Տէյսի, Աշճեան Մարիամ, Ասատուրեան Շահը, Թալայեան Բաֆֆի, Գեւոյեան Դալար, Գուրգանեան Յոխէփ, Գրիգորեան Մարի, Նաճեան Վարուժան, Քօֆալեճեան Պէրի, Ձիւլէկեան Արմէն, Մայիսեան Հուրի (յաւ յիշատակութեամբ), Մանուկեան Լուսիա, Մուրատեան Քնար, Նազարեան Շողիկինէ, Զարիփեան Հրաչ, Տաղեան Մարիամ, Տէր Արրահեան Նայիրի, Տէր Դաւիթեան Համբիկ, Տէր Մովսէսեան Արա, Տաթոգեան Թալին, Տօնիկեան Լիւսի, Փանոսեան Մարալ, Քիւչիւճեան Նայիրի եւ Քէօրպէեան Արփի:

ՊԱՀԱԿԼՕՐԷՍ.-

1.- Փորձառական Գիտութիւններ

Ներկայացած 12 աշակերտուհիներէն յաջողած են հետեւեալ աստ. (83.33 առ հարիւր).-

Այուգեան Մարիամ, Ամիէեան Մարլէն, Գազանճեան Լուսիա, Քաաբէրեան Գարդան, Խանամալեան Մարլէն, Քանճեան Շահը, Մարտաչեան Լարա, Գու Սալամէ Ժան, Փիլէէեան Մարիամ եւ Օհանեան Նուարդ:

2.- Իմաստասիրութիւն

Ներկայացած 6 աշակերտուհիներէն յաջողած են հետեւեալ հինգը (83.33 առ հարիւր).-

Այնէեանի Մարիա, Ասատուրեան Մարի, Գրիճեան Շողհանիկէ, Ներսէսեան Ալին եւ Քիւչիւճեան Սիլվա:

Յանօթ.- 1997-98 ուսումնշրջանին ընդհատած չունէր հետազոտութեան բաժանմունքը:

ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ

«ԱՐՇԱԿ Բ.» ՕՓԵՐԱՅԻ ԸՆԹԱՑԻԿ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻՑ

Ինչպէս յայտնի է մամուլում արտացոլուած նախորդ յօդուածներից, 2001-2002ին Սան Ֆրանսիսքոյի օփերային թատրոնը բեմադրելու է Տիգրան Չուխաճեանի «Արշակ Բ.» օփերան: Համազգային առումով նշանակալի մի նախաձեռնութիւն, որ դառնալու է արուեստի ճանապարհով մեր ազգային իսկական արժէքները միջազգային հանրութեան ներկայացնելու լաւագոյն առիթը:

Սոյն նախաձեռնութեան աշխատանքները համադրելու նպատակով, մէկ տարի առաջ ստեղծուեց Արշակ-2000 յանձնախումբը:

Ընթացիկ աշխատանքների շարքին, յանձնախումբի նախաձեռնութեամբ լոյս է տեսել յատուկ պրոշիւր, այն աչքի է ընկնում իր գեղեցիկ ձեւաւորումով եւ հայերէն ու անգլերէն յստակ գրութիւններով: Նուաճուր վերատպութեամբ պրոշիւրի կազմը պատկերում է հայկական մանրանկարչութիւնից վերցուած մի գարդանախշ եւ «Արշակ Բ.» օփերայի տարբերանշանը (Լոգո): Գրքոյկում տեղ են գտել նաեւ Տ. Չուխաճեանի համառօտ կենսագրականը՝ հայ մեծ երգահանի դիմանկարով, ապա՝ Սան Ֆրանսիսքոյի Օփերայի թատրոնի երաժշտական բաժնի կառավարիչ դոկտ. Ռ. Հրանայի կողմից ներկայացուած օփերայի ամփոփ բովանդակութիւնը (անգլերէնով): Ապա ներկայացուած է «Արշակ Բ.» օփերայի յանձնախումբի խօսքը, որին յաջորդում են հայ եւ օտար արուեստագէտների՝ Լուսիա Ամարայի, Արա Պէրպէրեանի, Լիլի Չուքասզեանի, Ուիլիամ Դոտվարտի եւ այլոց գնահատական խօսքերը «Արշակ Բ.» օփերայի մասին:

Վերոնշեալ բեմադրութեան առիթով ահա թէ ինչպէս է արտայայտւում Սան Ֆրանսիսքոյի օփերայի տնօրէն Լաթֆի Մանսուրին. «Արշակ Բ.»ը գեղարուեստական արժէք ունի եւ այն գալիս է հարստացնելու աշխարհի օփերային երգացանկը: Չուխաճեանի օփերայի գործիքաւորումն ու երաժշտութիւնը արժանացել են դասական օփերայի սիրահարների ջերմ գնահատանքին:

Յանձնախումբը, որի մէջ ընդգրկուած են օփերային արուեստին մօտիկ կանգնած երաժիշտներ եւ այլ մտաւորականներ, խոստացել գիտակցելով հայկական օփերայի բեմադրման ազգանպաստ նշանակութիւնը եւ պահանջուող հսկայածաւալ աշխատանքը, առաջին իսկ օրերից ձեռնամուխ եղաւ գործնականքայլերի իրագործման աշխատանքներին: Մամուլում լայն արտացոլում գտած յօդուածների, պատկերասփիւռով հաղորդուած հարցազրոյցների, դրամահաւաքի, պրոշիւրի հրատարակման եւ այլ աշխատանքների կողքին, յանձնախումբի հետեւողական ջանքերի շնորհիւ կարելի դարձաւ նաեւ «Արշակ Բ.» օփերայի տարբերանշանի ստեղծումը: Նրա հեղինակը նկարիչ-քանդակագործ Պաւէլ Ռուշկեանն է, որ սիրայօժար կերպով ստանձնեց այդ պարտականութիւնը՝ յայտնելով իր անվերապահ աջակցութիւնը օփերայի աշխատանքներին:

Հայաստանի Գիւմրի քաղաքում ծնուած նկարիչը աւարտել է Երեւանի գեղարուեստա-թատերական հիմնարկը՝ նկարիչ-քանդակագործի մասնագիտական դիպլոմով: Ապա նկարչական գործունէութիւնը շարունակել է Հայաստանի գեղագիտական դաստիարակութեան կեդրոնի Ախուրեանի մասնաճիւղում, որպէս տնօրէն: 1991ին հաստատուել է Լոս Անճելըս: Անդամակցելով «Համազգային»ի Լոս Անճելըսի մասնաճիւղի «Արշիլ Կորքի» կերպարուեստի միաւորին՝ մասնակցել է գեղանկարչական 7րդ խմբային ցուցահանդէսին: Արուեստագէտի կողմից տարբերանշանի մտայղացումը ժամանակահրուն է: Հայոց երդի վրայ դրոշմուած Արշակ Բ. թագաւորի դիմակը, իր երկրի ճակատագրով մտահոգ թագաւորի հայեացքը ուղղուած է դէպի ապագան, դէպի հայոց ամբողջական եւ հզօր պետականութեան ստեղծում:

Երրորդ հազարամեակի նախաշեմին գըտնուող հայ ժողովուրդը մօտալուտ նոր դարը դիմաւորելու է պատմական երկու այնպիսի մեծ իրադարձութիւններով, ինչպիսիք են՝ Հայաստանի մէջ քրիստոնէութեան հռչակման 1700ամեակի տօնակատարութիւնը եւ հայկական օփերայի մուտքը միջազգային թատերաբեմ:

ՎԱՐԴՈՒՀԻ ՔՈՒՇԵՐԵԱՆ

17 Օգոստոս, 1998

ՊՈՒԼԿԱՐԻՈՅ ՍԿԱՈՒՏՆԵՐԸ ՀԱՆԴԻՍԱՒՈՐԱՊԷՍ ՆՇԵՑԻՆ Հ.Մ.Ը.Մ.Ի 80ԱՄԵԱԿԸ

Սեպտեմբեր 5ին 260 հայ սկաուտներ հաւաքուեցան Փլովտիւի «Սուրբ Գէորգ» եկեղեցւոյ ու «Վիքթորիա եւ Գրիգոր Թիւթիւնճեան» վարժարանի բակը տօնելու համար Հ.Մ.Ը.Մ.Ի 80ամեակը:

Ներկայ էին Փլովտիւէն, Սոֆիայէն, Վառնայէն, Ռուսչուկէն, Պուրկազէն ու Տոպրիչէն Հ.Մ.Ը.Մ.ականներ:

Ներկաներուն խօսք ուղղեց Հ.Մ.Ը.Մ.Ի կեդրոնական վարչութեան ներկայացուցիչը՝ եղբ. Կարօ Թիւթիւնճեան, մասնաւորապէս ժամանած Պուլկարիէն այս առիթով:

Ան յիշատակեց Հ.Մ.Ը.Մ.Ի պատմութենէն փառաւոր էջեր, ու խոստացաւ այն ագնիւ նպատակներուն մասին, որոնք ճշդուած են հայկական մարգական ու սկաուտական ամենապանգուածային չարժումին կողմէ:

Գրեթէ երկու ժամ տեւող յայտագիրով՝ երգերով, պարերով ու ոտանաւորներով ելոյթ ունեցան սկաուտները տարբեր քաղաքներէն: Հին սովորութեամբ անոնք կազմեցին կենդանի բուրգեր:

Ներկայ հասարակութիւնը չափազանց ոգեւորուած ծափահարեց խումբ մը աղջիկներու պատրաստած «Հայոց աշխարհ» պարը:

Հ.Մ.Ը.Մ.ի չքանչան յանձնուեցաւ եղբ. Տիգրան Պարտիզպանեանին, իրրեւ վեթերան, անոր ծառայութիւններուն համար Փլովտիւի Հ.Մ.Ը.Մ.ին, որուն ինքը հաստատիմ մնացած է աւելի քան 7 տասնամեակ:

Ողջոյնի խօսք ուղղուեցաւ նոր ընդունուածներուն, քոյր Մատլէն Պասմաճեանի, եղբ. Խորէն Իրագեանի ու պուլկար սկաուտներու ներկայացուցիչին կողմէ:

Տէր Դանիէլ քահանայ Արամեանը «Հայր Մեր» արտասանեց ու օրհնեց սկաուտները: Երբ մթնցաւ, Հ.Մ.Ը.Մ.ականները ստեղծեցին իրենց աւանդական բանակումներու մթնոլորտը, վառելով բանակավայրի խարոյկը:

Կիրակի օր, Սեպտեմբեր 6ին, անոնք ուղիղ չարքերով գացին Պուլկարիոյ 1885 թուին միացումը յիշատակող համալիր արձանին առջեւ, գետեղելով դափնիներ ու ծաղիկներ, մասնակցելով պետական պաշտօնական տօնակատարութեան:

ՀԱՅԿԱԶԵԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ

ՀԱՆԴԻՊՈՒՄ - ԶՐՈՅՑ

«Լէյտէն» համալսարանի Հայագիտական ամպիոնի դասախօսներ՝

PROF. JOS WEITENBERGի եւ Dr. THEO VAN LINTի հետ:

Տեղի կ՚ունենայ այսօր՝ Ուրբաթ, 25 Սեպտեմբեր 1998, երեկոյեան ժամը 6ին, Հայկազեան համալսարանի սրահին մէջ:

ՀՐԱՒԻՐ

ՄԱՌՆԷՈՒԼԻ ՇՐՋԱՆԻ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԳԻՒՂԵՐՈՒ ԴՊՐՈՑՆԵՐԸ ՓԱԿՄԱՆ ՎՏԱՆԳԻ ՏԱԿ

Լոռիի մարզի հայկական դպրոցները կը դիմագրաւեն փակման վտանգ, որովհետեւ պահանջուած վարձը (8 ամ. տոլար) բնակիչներու կարողութեան չի համապատասխաներ. հարցը պետական մօտեցում կը պահանջէ, որովհետեւ հայկական Խոխմէլ եւ Բերդաձոր գիւղերու դպրոցները արդէն իսկ փակուած են, իսկ գիւղերը՝ դատարկուած:

15 Յուլիսին տեղի ունեցած մամլոյ ասուլիսի մը ընթացքին նախագահ Ռ. Քոչարեան յայտնած էր, թէ Ջաւախքի մէջ այս հարցերը լուծուած են, եւ թէ Մառնէուլի շրջանի հայկական գիւղերու հարցը նոյնպէս պիտի լուծուի:

Հայաստանեան «Ազգ» օրաթերթի լրագրողները վերջերս այցելած են վերոյիշեալ շրջանները եւ զրուցած՝ պատասխանատուներու հետ: Ի յայտ եկած է, թէ աշակերտներու քիչ թիւի պարագային, Վրաստանի «ինքնատիպ օրէնքները» կ'արգիլեն դասարան պահել հայկական դպրոցներէն ներս, իսկ վրացականներէն ներս նոյնիսկ 2 աշակերտի համար դասարան կը պահեն: Առաւել, հայկական դպրոցներու բոլոր դասարաններուն համար շաբաթական երկու ժամով կրճատուած են հայոց լեզուի դասաժամերը, եւ անոնց տեղ կը դասաւանդուի վրացերէն: Նախակրթարանի դասարաններու ուսուցիչները շուարած են, թէ ի՛նչպէս հայերէն պիտի կարենան սորվեցնել այդքան քիչ դասաժամերով:

Վերջերս մեծ ուշադրութիւն կը դարձուի նաեւ Լոռիի մարզի Ջիլիգա գիւղին, որ նոյնպէս սահմանամերձ է, եւ որուն պահպանման համար հսկայական ծախսեր կը կատարուին:

«ՀԱՇՈՒԵՆՔ, ԹԷ ՋԱՒԱԽՔՆ ԷԼ ՀԱՅԱՍՏԱՆ Է»

ՀԱՐՑԱԶՐՈՅՑ ԱԽԱԼՔԱԼԱՔԻ ՇՐՋԱՆԻ ԿՐԹՈՒԹԵԱՆ ԲԱԺԻՆԻ ՊԵՏ ԿԱՄՕ ՄՆԱՀԵԱՆԻ ՀԵՏ

ՀԱՐՑՈՒՄ.- Ինչպիսի՞ է շրջանի դպրոցների քատրերի վիճակը:

ՊԱՏԱՍԽԱՆ.- Գրեթէ բոլոր առարկաների գծով ունենք մանկավարժների պակաս: Դպրոցներում բարձրագոյն կրթութիւն ունեցողները գնալով քչացնում են: Օրինակ՝ Դումբուրդո գիւղում, որի դպրոցն ունի 500 աշակերտ, միայն տնօրէնն ու ուսումնական բաժնի վարիչը ունեն բարձրագոյն կրթութիւն: Նոր քատրեր էլ գրեթէ չկան: Դպրոցներ ունենք, որտեղ ուսուցիչ չլինելու պատճառով որոշ առարկաներ ընդհանրապէս չեն անցնում:

Հ.- Մի ժամանակ ջաւախքցի դիմորդներին տեղի կրթութեան բաժինների երաշխաւորութեամբ Հայաստանի բարձրագոյն ուսման հիմնարկներում տեղեր էին յատկացուում: Հիմա նման բան կա՞յ:

Պ.- Նախ Ջաւախքը լայն հասկացութիւն է: Այն ներառում է չորս հայաբնակ շրջան (Ախալքալաք, Նինոծմինդա, Մալկա եւ Ախալցիխէ): Այս տարի Հայաստանի մանկավարժական բարձրագոյն ուսման հիմնարկներում չորս շրջանի համար իբր թէ 5 տեղ էր յատկացուել (2ը Երեւանի Խ. Աբովեանի, 3ը Դիմորիի մանկավարժական հիմնարկ), բայց դիմորդները քննութիւնները յաջողել են ընդհանուր հիմունքներով: Արդէն քանի տարի է մեր երաշխաւորագրերը ձեռքին յետ են եկել: Դիւղից եկած երեխաներ են, թոյլ են, այդ պահին մրցոյթին կարող են նաեւ չդիմանալ... Ո՞չինչ, թո՛ղ ընդունեն, 5 տարուայ ընթացքում մէկ մի քանի կը սովորեն, յետոյ կը գան Ջաւախքում ուսուցիչ կ'աշխատեն, բայց որ չենք ընդունում, կրթութեան բացը գնալով մեծանում է:

Հ.- Վրաստանում՝ Թիֆլիսում նոյնպէս կան մանկավարժական բարձրագոյն ուսման հիմնարկներ...

Պ.- Մարդիկ դժուարութեամբ են գնում նոյնիսկ Դիմորի, ո՞ր ջաւախքցին կը գնայ Թիֆլիս... Թիֆլիսի մանկավարժական համալսարանում կայ հայվրացական բաժանմունք: Դիմեցին Վրաստանի կրթութեան նախարարութեանը Ախալքալաքում մասնաճիւղ բացելու խնդրանքով, մերժեցին:

Հ.- Իսկ Երեւանի տնտեսահրաւագիտական մասնաւոր համալսարանի Ախալքալաքի մասնաճիւղը (որն ունի նաեւ մանկավարժական բաժանմունք) քատրեր չի՞ պատրաստում դպրոցի համար:

Պ.- Ի՞նչ քատրեր: Բազմիցս փորձել եմ համագործակցէք. խուսափում են: Ասել եմ. «Առանց տնօրինութիւնների ու կրթութեան բաժինների ներկայացման դիմորդներին մի՛ ընդունէք», չեն լսում: Դպրոցը հազիւ աւարտած աշակերտը մէկ էլ տեսնում ես յայտնւում է՝ համալսարանի դիպլոմը ձեռքին: Համալսարանն էլ համալսարանի. ո՛չ բնական ուսումնական ծրագիր ունեն, ո՛չ կարգին դաս են անում: Մարդիկ փող հաւաքելու ծրագիր են կատարում ու չեն մտածում, թէ ո՞ւմ ճակատագրի հետ են խաղում:

Հ.- Շրջանի դպրոցների դասագրքերն ու ծրագրերը կազմւում են Հայաստանում, որտեղ միջնակարգ կրթութիւնը 10ամեայ է: Ի՞նչպէս են դրանք յարմարեցւում Վրաստանի 11-12ամեայ համակարգին:

Պ.- Այո, որպէս կանոն մենք դասագրքերն ու ծրագրերը բերում ենք Հայաստանից: Այս տարի մեզ նոյնիսկ որոշ քանակութեամբ անվճար դասագրքեր են տրամադրել: Ծրագրերի անհամատեղելիութեան հարցը ինձ շատ էյուզում: Դիմել եմ Վրաստանի խորհրդարանի կրթութեան յանձնաժողովին, կրթութեան նախարարութեանը, պատկերն անփոփոխ է՝ ծրագրերը չեն համընկնում (այս տարի էլ միջնակարգ կրթութիւնն էր): Ծրագրերի ու դասագրքերի հարցը գնալով աւելի բարդանում ու խճճւում է: Վրաստանի ուսումնական ծրագրերում մեծ տեղ են զբաղեցնում պետական լեզուն, պատմութիւնն ու աշխարհագրութիւնը՝ ի հաշիւ մայրենիի կրճատման: Օրինակ՝ առաջին դասարանում հայերէնի 8 ժամի փոխարէն այս տարի յատկացուած էր 5 ժամ: Ես շատ խիստ բողոքեցի, վերականգնուեց նախկին ծրագիրը:

Հ.- Հայ ժողովրդի պատմութեան առարկան այդպէս էլ չընդգրկուեց Վրաստանի ուսումնական ծրագրերում:

Պ.- Այդ հարցը ես այս տարի նորից բարձրացրեցի Վրաստանի կրթութեան նախարարութիւնում, սակայն իմ առաջարկութիւնը մերժեցին, պատճառաբանելով հայ եւ վրացի պատմաբանների հակասութիւնները: Ես էլ ասում եմ, եթէ մենք՝ վրացիներն ու հայերս, իսկապէս եղբայրներ ենք, եկէք բոլոր դպրոցներում, (ոչ միայն հայկական, այլեւ՝ վրացական) հաւասարապէս անցնենք թէ՛ Վրաստանի, թէ՛ հայ ժողովրդի պատմութիւն:

Երջանում առաջուայ նման հայ ժողովրդի պատմութիւնը ուսուցանում է ընտրելի, ոչ ստիպողական պարապմունքների հաշուին:

Հ.- Միջնակարգ դպրոցի կրթութեան վկայականում ամէն ինչ գրւում է միայն վրացերէն: Ինչո՞ւ:

Պ. - Որովհետեւ վրացերէնը պետական լեզուն է Վրաստանի. համապատասխան մարմինները չեն կարեւորում այն հարցը, որ դա հայկական դպրոցի կրթութեան վկայական է:

Հ.- Վրաստանում աւագ դպրոցը վճարովի է: Ի՞նչ կ'ասէք այդ մասին:

Պ.- 10-11րդ դասարաններում աշակերտները անկախ առաջադիմութիւնից պարտաւոր են ամսական 10 լարի (8 տոլար) ուսման վարձ վճարել: Ուզեցեալ տարի վարձի պատճառով դպրոցից աշակերտների դուրս մնալու դէպքեր եղան:

Հ.- Շատ դպրոցների շէնքեր անմխիթար վիճակում են: Վերանորոգման աշխատանքներ չե՞ն կատարուել:

Պ.- Ֆինանսական միջոցները շատ սուղ են: Կառավարութիւնը միայն վերջերս որոշեց մեր շրջանի դպրոցների վերանորոգման համար 15, 000 լարի յատկացնել: Ես եղայ նաեւ Հայաստանում, խնդրեցի օգնել շինանիւթով: Ինչ որ բաներ տուել են, որոշ բաներ էլ խոստացան տալ: Աշխատել ենք, որ երեխան Մեպտեմբերին դպրոց մտնելիս Մայիսի համեմատութեամբ փոփոխութիւն զգայ:

Հ.- Առջեւում ձմեռ է: Ի՞նչպէս են ջեռուցուելու դպրոցները:

Պ.- Դիւղական վայրերում աշակերտները տներից են բերելու վառելիքը, իսկ քաղաքի դպրոցների համար 300 խոր. մեթր փայտ են հայթայթել:

Հ.- Ի՞նչ կ'ասէիք մայր հայրենիքին՝ Հայաստանին:

Պ.- Շատ եմ սիրում Ձեր թերթը՝ «Երկիրը»: Կրթութեան եւ գիտութեան նախարար Լեւոն Մկրտչեանին, որը հայ ժողովրդի պատմութեան մասնագէտ է, ասեմ, որ երբ հանդիպի իր գործընկերոջը՝ Վրաստանի կրթութեան նախարարին, թող յիշեցնի, որ Բարթլոսն ու Հալոսը (Հալկ) եղբայրներ են:

Թող հաշուեն, թէ Ջաւախքն էլ Հայաստան է, եւ մեր դպրոցներին վերաբերուեն այնպէս, ինչպէս հայաստանեան կրթօճախներին: Ջաւախքցին դրա կարիքն ունի:

Յ.Գ.- Վրաստանում պետական լեզու դասաւանդող ուսուցիչները մէնացեալների համեմատութեամբ երեք անգամ բարձր են վարձատրւում: Այսինքն՝ հայերէնի եւ ուսողութեան ուսուցիչը ամսական ստանում է 30-35 լարի, նոյն քանակութեամբ դասաժամերի համար վրացերէնի ուսուցիչը՝ 100-105 լարի:

«Երկիր»

ՈՒՐԱԽՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ՏՐՏՈՒՆՋ

Սկսելով ուսումնական նոր տարին՝ Ախալքալաքի շրջանի 69 դպրոցներու 14,000 աշակերտներ եւ ուսուցիչները կ'ակնկալեն, որ յաւաջիկայ քանի մը ամիսներուն դպրոցներուն թերիները կը վերացուին: Ամառնային արձակուրդի ընթացքին կարելի չէ եղած աշխատանքները իրենց աւարտին հասցնել: Այսուհանդերձ, արդէն տասը դպրոցներ, որոնց չարքին են Ագաւրեթի, Տուրցխի, Կոմանի, Սուլտայի, Քոքիայի եւ Տելիսքայի դպրոցները, մասնակիօրէն վերանորոգուած են, իսկ Քարգախի եւ Ջունչխայի հին դպրոցներու չէնքերը գրեթէ անհետացած են:

Բացի Վրաստանի Հանրապետութեան համապատասխան մարմիններէն, Ախալքալաքի շրջանի կրթական համակարգի հարցերու լուծման իր մասնակցութիւնը բերաւ, ինչպէս միշտ, Հայաստանի կրթութեան եւ գիտութեան նախարարութիւնը եւ յատուկ ծրագիրներու վարչութիւնը: Անոնք շրջանի դպրոցներուն անվճար տրամադրեցին դասագիրքեր եւ դիմնական: Սակայն շրջանի դպրոցները կը դիմագրաւեն նաեւ այլ հարց մը՝ ուսուցիչներու պակասը: շրջանի գիւղերու ուսուցիչներուն մեծ մասը 7 ամիսէ ի վեր աշխատավարձ ստացած չեն:

Շրջանի կրթութեան բաժինի պատասխանատու կամս Մնախեան ափսոսանք յայտնած է, թէ Մոսկուայի, Ռուսիոյ տարբեր քաղաքներու եւ Ախալքալաքի մէջ քիչ չեն այն հայ մեծահարուստները, որոնք նիւթական ոչ մէկ ձեւի օգնութիւն կը տրամադրեն դպրոցներուն: Ան նաեւ ըսած է, թէ հայ երեխաներու հոսքը դէպի ռուսական դպրոցներ անհիմն մտահոգութիւն է՝ նչելով, թէ քաղաքի միակ ռուսական դպրոցը քանի մը տարի առաջ ունէր 1700 աշակերտ, իսկ ներկայիս՝ միայն 700:

ԱԶԳԱՅԻՆ ԺՈՂՈՎԻ «ԵՐԿՐԱՊԱՀ» ՊԱՏԳԱՄԱՒՈՐԱԿԱՆ ԽՈՒՄԲԸ ԸՆԴԼԱՅՆԵՑԱՒ

Հայաստանի Ազգային ժողովէն ներս ընտրուած պատգամաւորներէ ներգրաւուած են 5 խմբակցութիւններու եւ 3 պատգամաւորական խումբերու մէջ: Կան նաեւ անկախ պատգամաւորներ:

Ներկայ դրութեամբ, ամենաթարգմանդամը «Երկրապահ» պատգամաւորական խումբն է, իսկ ամենափոքրաթիւը՝ Ազգային Ինքնորոշման Միաւորումի խմբակցութիւնը:

«Երկրապահ» պատգամաւորական խումբին անդամակցած են 78 պատգամաւորներ, «Հանրապետութիւն» խմբակցութեան՝ 50, «Շամիրամ»ին՝ 8, Հայաստանի Համայնավար Կուսակցութեան (ՀԿԿ)՝ 7, Ազգային Ժողովրդավարական Միութիւն (ԱԺՄ)՝ 5, Ազգային Ինքնորոշում Միաւորման (ԱԻՄ)՝ 2, «Բարեփոխումներ»ուն՝ 11 եւ «Հայրենիք»ին՝ 10:

15 պատգամաւորներ ոչ մէկ պատգամաւորական խմբակցութեան կամ խումբի մէջ են: Մինչեւ Ազգային ժողովի 3րդ նստաշրջանի սկիզբը անկախ պատգամաւորներու թիւը 24 էր: Սակայն Սեպտեմբեր 15ին եւ 16ին անոնցմէ 3ը դուրս եկան իրենց «անկախութենէն» (4ը՝ ՀԿԿի անդամ): Անոնցմէ 2ը մտան «Երկրապահ»ին, իսկ մէկը՝ «Բարեփոխումներ»ուն մէջ:

Յայտնենք, թէ Ազգային ժողովի Նախագահ Խոսրով Յարութիւնեան կը պատկանի «Բարեփոխումներ», իսկ փոխնախագահներ Այպէրթ Բագրեան եւ Եուրի Բախչեան՝ «Երկրապահ» պատգամաւորական խումբերուն:

ԺԱՆՆԱ ԴԱԼՍՏԵԱՆ ԱՐԺԱՆԱՑԱՒ ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ՇՔԱՆՇԱՆԻ

Անցեալ Ուրբաթ, 18 Սեպտեմբերին, Դարաբաղեան Շարժման ծանօթ դէմքերէն, Սանֆրանսիսկոյի Վահրամ Փափազեանի անուան *արամարիկան* թատրոնի դերասանուհի Ժանլիս Դալստեան արժանացաւ «Ոսկի Սիրտ» միջազգային շքանշանին:

Շքանշանի յանձնման արարողութիւնը տեղի ունեցաւ Սանֆրանսիսկոյի մէջ: Ներկայ գտնուեցան ԼՂՀի Ազգային ժողովի նախագահ Օլեգ Եսայեան, վարչապետ Ժիրայր Պողոսեան, նախարարներ եւ Արցախի բեմի առաջնորդ Պարգեւ Եպս. Մարտիրոսեան:

Յիշեցնենք, թէ այս շքանշանը կը շնորհուի Կանայք Յանուն Խաղաղութեան եւ Ներդաշնակութեան կազմակերպութեան կողմէ, որ հիմնուած է Անգլիոյ նախկին վարչապետ Մարկրէթ Թաչերի կողմէ:

Շքանշանը ժ. Դալստեանին յանձնեց «Ոսկի Սիրտ» շքանշանակիր, Ս. Փեթերսպուրկի Դաղրական Երեխաներու Կեդրոնի դեկավար Առելինա Մնացականովա: Ան բարձր գնահատեց ժ. Դալստեանի ծառայութիւնները Արցախի ազգային ազատագրական պայքարին մէջ, ինչպէս նաեւ մարդասիրութեան եւ գթասրտութեան գաղափարներու քարոզչական գործին մէջ: Յանլիս Դալստեան աշխարհի մէջ 15րդ անձն է, որ կը ստանայ այս շքանշանը:

Իր կարգին ելոյթ ունենալով, Յանլիս Դալստեան երախտագիտութիւն յայտնեց բոլոր անոնց, որոնք իր թեկնածութիւնը պաշտպանած էին շքանշանին համար: Դալստեանի գնահատմով, սոյն պարգեւը արժեւորումն է Արցախի բոլոր կիներուն եւ ժողովուրդին:

ՍՊԻՏԱԿԻ ԵՐԿՐԱՇԱՐԺԻ ՏԱՍՆԱՄԵԱԿԻՆ ՆՈՒԻՐՈՒԱԾ ԳԻՏԱԺՈՂՈՎԸ ԱՒԱՐՏԵՑԱՒ

22 Սեպտեմբերին Երեւանի մէջ աւարտեցաւ Սպիտակի երկրաշարժի տասնամեակին նուիրուած «Երկրաշարժի վտանգ եւ *ռիսքի* նուազեցումը» միջազգային երկրորդ խորհրդաժողովը:

Խօսելով խորհրդաժողովի արդիւնքներուն մասին, երկրաշարժի դէմ պաշտպանութեան ազգային ծառայութեան տնօրէն Սերգէյ Բալասանեան նշեց, թէ ստորագրուած են պայմանագիրներ Իրանի, Ջիլեաստանի, Ազրպէյճանի եւ Վրաստանի հետ: Գիտաժողովի ընթացքին ստեղծուած է կայուն շինարարութեան ազգային կազմակերպութիւն մը:

Խորհրդաժողովին կողմէ ՄԱԿի Ընդհանուր ժողովին ներկայացուեցաւ բանաձեւ մը, ուր կան երկրաշարժային վտանգի նուազեցման համար միջազգային համագործակցութեան ձեւերու առաջարկներ:

Գերմանիոյ ներկայացուցիչ Զաու Եոհան յայտնեց, թէ ինք Հայաստան այցելած է նաեւ 1994ին, եւ իր այս այցելութեան նկատած է, թէ Հայաստանի երկրաշարժի դէմ պաշտպանութեան ազգային ծառայութիւնը մեծ յառաջընթաց արձանագրած է:

«ՄԱԿի բնական աղէտներու նուազեցման միջազգային տասնամեակ» կազմակերպութեան քարտուղար Վեպէր Սքոթ արժեւորեց ՄԱԿի ուղղուած բանաձեւը, որովհետեւ անիկա ճշգրիտ ձեւով կը ցոլացնէ երկրաշարժի հետեւանքները մեղմացնելու վերաբերեալ մասնակիցներուն փափաքը: Ըստ Վեպէրի, բանաձեւի ամենէն կարեւոր արժէքը այն է, որ անիկա կը խրախուսէ նորարարութիւնը եւ համագործակցութիւնը:

Գիտաժողովի հանդիսաւոր փակումին ներկայ էր Հայաստանի քաղաքաշինութեան նախարար Ֆելիքս Փիրումեան:

ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ՝ ՔՐՐՔ ՔՐՐՔՈՐԵԱՆԻ ԱՆՈՒՆՈՎ

Երեւանի տնտեսահրաւագիտական համալսարանը ուսումնական այս նոր տարեշրջանը սկսաւ նորակառոյց իր շէնքին մէջ եւ նոր անուանով. ոչ պետական այս հիմնարկը կոչուած է ամերիկահայ բարերար Քրրք Քրրքորեանի անունով: Համալսարանի մուտքին պիտի զետեղուի անոր դիմաքանդակը (գործ՝ Լեւոն Թոքմաճեանի):

Համալսարանի տնօրէն Աւետիք Մկրտչեանի համաձայն, համալսարանը նիւթական ոչ մէկ ակնկալելիք ունի ազգային բարերարէն. «Մեզի ոչ թէ նիւթական աջակցութիւն է պէտք, այլեւ՝ բարոյական այն իմաստաւորումը, զոր Քրրք Քրրքորեանի անունով ձեռք կը բերէ համալսարանը»:

Կը նախատեսուի բարերարին անունով ոսկեայ շքանշան եւ կրթաթոշակ յատկացնել, իսկ Քրրքորեանին շնորհել համալսարանի պատուաւոր փրոֆեսէօրի կոչում:

Նորակառոյց շէնքին ճարտարապետն է Արեգ Իսրայէլեան՝ անուանի ճարտարապետ Ռաֆայէլ Իսրայէլեանի որդին, իսկ նիւթական բաժինը հոգացած է նուիրատուութիւններու ճամբով (Լիբանանէն Խանճեան ընտանիք եւ Վարդգէս Չափարեան, իսկ Լոս Անճելըսէն՝ «Լիալուսին» ընկերութիւնը):

Ս. ԽԱՉ ԵԿԵՂԵՑԻՒՆ ՕԾՈՒՄԸ

Ուքրանիոյ Տոնեցքի շրջանի դեկավարութեան, Ուքրանիոյ մէջ Հայաստանի Հանրապետութեան դեսպանատան եւ հայ համայնքի հրաւէրով վերջերս Ուքրանիա կը գտնուէին Հայաստանի Ազգային ժողովի փոխ նախագահ Եուրի Բախչեան եւ Ազգային ժողովի գիտութեան, կրթութեան, մշակոյթի ու երիտասարդութեան հարցերու յանձնախումբի նախագահ Արամ Մկրտչեան:

Հայաստանի պատուիրակութիւնը, Տոնեցքի դեկավարութիւնը եւ Ռուսիայէն ժամանած հիւրերը մասնակցեցան շրջանի Մակէեւկա գիւղի Սուրբ Խաչ եկեղեցիի բացման եւ օծումի արարողութիւններուն: Շրջանի տարածքին անիկա հայկական առաջին եկեղեցին է, որ կառուցուեցաւ հայ եւ ուքրանացի երկու բարեբարներու հովանաւորութեամբ:

Միացեալ Նահանգներու կառավարութիւնը վերջերս նշանակած է նախագահին եւ արտաքին գործոց նախարարին խորհրդական մը, որ պիտի զբաղի Կասպից ծովու քարիւղի շահարկման դիւանագիտութեամբ:

Այս Նոր պաշտօնը ցոյց կու տայ Կասպիականի քարիւղին նկատմամբ ամերիկեան վարչամեքենային ու քարիւղի ընկերութիւններուն խիստ շահագրգռուածութիւնը, որ կը մանրամասնուի խորհրդական Ռ. Մորնինկսթարի ստորեւ տրուած ակնարկին մէջ:

ԿԱՍՊԻՑ ԾՈՎՈՒ ՔԱՐԻՒՂ

ՌԻՉԸՐԴ ՄՈՐՆԻՆԿՍԹԱՐԻ ԿԱՏԱՐԱԾ ՆԿԱՏՈՂՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ՝ ԱՇԽԱՐՀԻ ՈՒԺԱՆԻՒԹԻ ԽՈՐՀՈՒՐԴԻՆ

Միացեալ Նահանգներու նախագահին եւ արտաքին գործոց նախարարին Կասպից ծովու քարիւղի դիւանագիտութեան գծով խորհրդականի պաշտօնի յառաջացումը ցոյց կու տայ այս վարչամեքենային հաստատ յանձնառութիւնը Արեւելք-Արեւմուտք քարիւղատարներու կառուցման գծով. ծրագիր մը, որ յառաջ կը մղէ Միացեալ Նահանգներու ազգային ապահովութեան շահերը եւ ամերիկեան ընկերութիւններու առեւտրական կարելիութիւնները ռազմավարականօրէն ճակատագրական Կասպիականի շրջանին մէջ: Ականջակազմ եւ ես մեր ժամանակին 100 առ հարիւրը կը տրամադրենք Կասպիականի քարիւղի գծով մեր դիւանագիտութեան համակարգումին համար:

Ընդհանրապէս չեմ քաջալերել առեւտրական յարաբերութիւններու մէջ կառավարութեան միջամտութիւնը, սակայն Կասպից ծովու քարիւղի եւ բնական կազի պարագային, ամերիկեան կառավարութեան պարտաւորութիւնը է գլխաւոր դերակատարութիւն մը ունենալու:

Կովկասի եւ Կեդրոնական Ասիոյ նորանկախ երկիրները կը գոյակցին անբարենպաստ դրացնութեան մը մէջ: Հիւսիսէն Ռուսիայով, իսկ հարաւէն Աֆղանիստանով շրջապատուած ըլլալով՝ այս երկիրները դարերու ընթացքին տիրապետուածեն արտաքին ուժերով եւ ենթարկուած՝ սովի եւ անկայունութեան: Սակայն այսօր, առաջին անգամ ըլլալով այս երկիրները առիթը ունին իրենց ճակատագիրին տէրը ըլլալու եւ բարգաւաճ ու գերիշխան երկիրներ դառնալու: Անոնց այս տեսլականին նպաստելը, միաժամանակ մեր ուժանիւթի կարիքները ապահովելը եւ մեր ընկերութիւններուն առիթներ ստեղծելը անկասկած Միացեալ Նահանգներու ազգային շահերը կը նկատուին: Ասոնք, շրջանի բախումները լուծելու կողքին, շրջանին մէջ մեր արտաքին քաղաքականութեան առաջնահերթութիւններն են:

Ռազմավարական մեր այս նպատակները իրականացնելու համար մեր գլխաւոր մարտավարութիւնն է կառուցումը Արեւելք-Արեւմուտք քարիւղատարներու, որոնք տնտեսապէս պէտք է նաեւ գործնական ըլլան: Այժմու վարչամեքենային արտաքին քաղաքականութեան հիմնական նպատակը կը մնայ ամերիկեան ընկերութիւններուն գործի կարելիութիւններուն եւ տընտեսական շահերուն յառաջ մղումը՝ արտասահմանի մէջ:

Հետեւաբար իմ գործիս հիմնական մէկ նպատակը վստահ ըլլալ է, որ Կասպիականի առաջարկուած քարիւղատարները տնտեսապէս շահաբեր են: Քարիւղատարներու խաղին մէջ իբրեւ նորեկ, հաճոյքը ունեցայ քննելու Կասպիականի գծով ամերիկեան կառավարութեան ամբողջ ռազմավարութիւնը: Քննութենէն աւելի համոզուած դուրս եկայ, թէ Պաքու - Ճէյհան քարիւղատարը եւ անդրկասպեան կազատարը բացարձակապէս կ՚ամբողջացնեն ամերիկեան է՛ն ազգային ապահովական, է՛ն տնտեսական նպատակները:

Երկու խողովակաշարերն ալ կ՚ամրապնդեն Կասպիականի նորանկախ հանրապետութիւններուն անկախութիւնը՝ անոնց առիթ տալով իրենց ուժանիւթի աղբիւրները չկապել քարիւղատարներու դրութեան մը, որ կը պատկանի նոյն մարզի իրենց մրցակիցներուն: Աւելի, երկու քարիւղատարներն ալ պիտի նպաստեն ուժանիւթի մեր ապահովութեան, որովհետեւ այսպէսով կը խուսափինք Արաբական ծոցի քարիւղէն կախեալ ըլլալէ: Վերջապէս, երկու քարիւղատարները ամերիկեան ընկերութիւններուն շահարկումի մեծ առիթներ կը խոստանան:

Ամերիկեան կառավարութիւնը կրնայ այս նպատակները իրականացնել՝ սերտօրէն գործակցելով շրջանի կառավարութիւններուն եւ անձնական ընկերութիւններուն հետ:

Մեր առաջնակարգ գործերէն պէտք է ըլլայ յիշեալ երկիրները քաջալերել միջկառավարական համաձայնագիր յառաջացնելու Արեւելք-Արեւմուտք տարանցիկ այս անցքին գծով, օգնել անոնց՝ ընկերութիւններուն գործունէութեան համար իրաւական եւ տնտեսական շրջանակ ստեղծելու: Նման համաձայնագիրներ պէտք է հիմնուին Ղազախստանի, Թուրքմենիստանի, Ազրպէյճանի եւ Վրաստանի ստորագրած Քարիւղի համաձայնագիրի հատուածին վրայ:

Ընական է նաեւ գործակցութիւնը նոր քարիւղատարներուն ճամբուն վրայ գտնուող միւս երկիրներուն հետ, որոնք քարիւղատարները հիւրընկալելու պարագային պէտք է շահատուրքերու, մաքսատուրքերու եւ տարանցիկի տրամաբանական գիներ առաջարկեն:

Մեր երկրորդ գլխաւոր առաքելութիւնը Արեւելք - Արեւմուտք քարիւղատարին աշխատանքներուն ընթացք տալն է: Այս տեղ առկախ հարց մըն է Ազրպէյճան - Թուրքմենիստան սահմանային բանավէճը, որուն գծով երկու երկիրներուն նախագահներուն հետ բազմիցս խորհրդակցած եմ եւ առաջարկած, որ քարիւղատարը անջատեն իրենց բանավէճէն, որովհետեւ անիկա բազմաթիւ առաւելութիւններ կ՚ընձեռէ երկու կողմերուն համար:

Երրորդ՝ Արտասահմանեան սեփականաշահարկումներու հաստատութիւնը (OPIC), Արտածում-Ներածում դրամատունը (EXIM) եւ Առեւտուրի եւ բարգաւաճման գործակալութիւնը (TDA) արդէն իսկ միասնաբար կ՚աշխատին այս գծով: Մալիսին Պոլսոյ մէջ իրենց յայտարարած Կասպիականի գծով նախաձեռնութիւնը անոնց ճիգերը միացնելու փորձ մըն է:

Ղազախստանի Թենկիզ հորէն քարիւղ փոխադրող երկաթուղի:

Չորրորդ՝ մենք կը քաջալերենք Ղազախստանն ու Ազրպէյճանը՝ վերահաստատելու արեւելեան Կասպիականի քարիւղը մայր գիծին հասցնելու գծով իրենց յանձնառութիւնը: Այս գործընթացը ճակատագրական է Պաքու - Ճէյհան գիծին կենսունակութեան համար:

Յաճախ կ՚ամբաստանուինք Ռուսիան լուսանցքի վրայ քշելու, իսկ Իրանը մեկուսացնելու յանցանքով: Երկու հաստատումներն ալ ճիշդ են: Մենք Ռուսիան մեր գործակիցը կը նկատենք քարիւղատարներուն հարցին գծով: Ռուսիա կրնայ մեծ դեր ունենալ Արեւելք - Արեւմուտք քարիւղի անցքին մէջ՝ Թուրքիոյ օգնելով, որ անիկա ամբողջացնէ իր քարիւղի եւ բնական կազի պահանջները:

Իրանի գծով կը յուսանք մեր յարաբերութիւններու բարելաւումը, թէեւ այս մէկն ալ շատ քան պիտի չփոխէ: Անկախ Իրանի մէջ քաղաքական եւ տնտեսական բարեկարգումներու ճակատագիրէն, մեր կարծիքով, անտեղի է Կասպիական նորանկախ երկիրներու անկախութիւնը պայմանաւորել քարիւղի մարգին մէջ իրենց գլխաւոր մրցակիցին քարիւղատար գիծերով:

Մեր ուժանիւթի ապահովութեան իմաստով ալ Իրանի հետ գործակցութիւնը անիմաստ է, որովհետեւ քարիւղի եւ կազի մեր պաշարները կը կեդրոնացնէ Ծոցի շրջանին մէջ: Մեր գլխաւոր նպատակը վստահ ըլլալ է, որ Կասպից ծովու քարիւղը պիտի անցնի Արեւելք - Արեւմուտք առանցքով: Աւելի ուշ, եթէ Իրան մեծ յեղաշրջում մը ապրի, կը վերաքննենք մեր առեւտրական եւ ապահովական շահերու դասաւորումը: Մինչ այդ մենք բուռն կերպով յառաջ պիտի մենք Արեւելք - Արեւմուտք քարիւղատարի ծրագիրը:

ՎՈՍՓՈՐՆ ՈՒ ԿԱՍՊԻՑ ԾՈՎԸ՝ ԿԵՆՍՈԼՈՐՏԱՅԻՆ ԱՂԷՏ ԿԸ ՍՊԱՌՆԱՆ

Կենսոլորտի պաշտպան խմբակներ կը գգուշացնեն, որ «սեւ ոսկին» Արեւմուտքէն բաժնող երկու ծովերը կենսոլորտային աղէտ մը կը սպառնան շրջանին: Գլխաւոր երկու վտանգներն են. Վոսփորի մէջ քարիւղատար նաւերէ քարիւղի հսկայ փախուստ մը եւ Կասպից ծովու մակերեսին բարձրացումը:

ՎՈՍՓՈՐԻ ԱՂԷՏԻ ՍԵՆԱՐԻՈՆ

Սեւ ծովը Միջերկրականին կապող Վոսփորի նեղուցին 20 մղոն լայնքին կ՚ապրի աւելի քան 9 միլիոն մարդ: Թրքական պաշտօնատարներու համաձայն, Վոսփորը արդէն իսկ վտանգաւոր չափերով գերխճողուած է: 1997ին նեղուցէն անցան աւելի քան 50 հազար նաւեր, որոնց եօթը հազարը քարիւղատարներ էին, որոնք մօտաւորապէս երեք միլիառ տակառ քարիւղ փոխադրեցին նեղուցէն: Չորս տարի առաջ քարիւղատար նաւ մը խորտակուեցաւ սպաննելով 28 նաւաստիներ եւ պատճառ դարձաւ, որ մէկ միլիոն տակառ քարիւղ հոսի Պոլսոյ ծովափին: Անցեալ ամիս քարիւղատար հսկայ նաւէ մը փախուստ տուաւ եօթը միլիոն տակառ քարիւղ:

Թրքական երկրորդ գիծը, որ քարիւղը պիտի հոսեցնէ միջերկրականեան Ճէյհան նաւահանգիստը, եւս վտանգ կը պարունակէ. Յունիս 29ին երկրաշարժ մը հարուածեց Ճէյհանը:

Այսուհանդերձ կենսոլորտային ամէնէն մեծ վտանգը կը մնայ թաղուած Կասպից ծովու ընդերքը, ըստ կարգ մը երկրաբաններու:

ԱՆԿԱՅՈՒՆ ԾՈՎԸ

Վերջին 18 տարիներուն ընթացքին Կասպից ծովու մակարդակը բարձրացած է 2,2 մեթր, իսկ ծովային փոթորիկները ալիքը 12 մղոն դէպի ցամաք կը նետեն:

Թուրքմէն ովկիանոսագէտ Ա. Պապաեւի կարծիքով, օդերեւութաբանական ազդակներ հաւանական կը դարձնեն, որ ծովուն մակերեսը տակաւին բարձրանայ 2Է՝ 3 մեթր: Եթէ Պապաեւի հաշուարկումը ճիշդ դուրս գայ, ծովուն ջուրը կրնայ հազարաւոր մղոն գիւղեր եւ տարածութիւններ, ինչպէս նաեւ միլիառաւոր տոլար արժող քարիւղի հորերու սարքերը ողողել:

1996ին ռուս մասնագէտներու կատարած մէկ ուսումնասիրութեան համաձայն, քարիւղաթաթախ ծովուն ողողումները ցամաքի եւ ստորերկրեայ ջուրերը ապականած են մինչեւ հարիւր անգամ:

«Միայն Ազրպէյճանի մէջ ողողումներու ենթակայ են 50 Շէնք, 220 ճարտարարուեստի գործարան. 18 քմ. երկաթուղի. 10 հազար հեկտար ցանքատարածութիւն», կ՚ըսէ ազերի ովկիանոսագէտ Ս. Մանսիմով:

Կասպից ծովու մակընթացութեան այս երեւոյթը գիտական լուտակ բացատրութիւն մը չունի: «Հակառակ բազմամեայ ուսումնասիրութիւններու. ծովու մակերեսի բարձրացման եւ նուազումին մասին գիտելիքները շատ սահմանափակ են վստահելի եզրակացութիւններու հասնելու համար», կ՚ըսէ Ա. Թոլքաչեւ՝ ԵՈՒՆԵՍՔՕի մէկ պաշտօնատարը. որ 1996ին արտակարգ խորհրդաժողով մը գումարեց Կասպից ծովուն մասին:

Թէեւ նման երեւոյթները հազուադէպ չեն երկրագունդին վրայ, սակայն Կասպիցի պարագային շեշտուած են հաւանաբար այն պատճառով, որ անիկա աշխարհի ամէնէն մեծ ցամաքով շրջապատուած ջուրի պահեստն է:

Գիտնականներու կարծիքով. Կասպիականի խոստացած փայլուն ապագան կրնայ չհիրականանալ. եթէ քարիւղի շահագործման ծրագիրներուն չընկերանան կենսոլորտային պահպանման քայլերը:

ԵՐԻՔՈՎԻ ԱՆԱՊԱՏԻՆ ՄԷՋ ՊԱՂԵՍՏԻՆԵԱՆ *ՔԱՋԻՆՈ՝* ԻՍՐԱՅԷԼԱՑԻՆԵՐՈՒՆ ՀԱՄԱՐ

Երիքովի անապատին մէջ վերջերս պաշտօնապէս բացուեցաւ պաղեստինեան ինքնավար շրջաններու առաջին Մալիսին, որ մէկ մասն է կառուցման մէջ գտնուող գրօսաշրջական հրաշակայ համալիրի մը:

Երուսաղէմէն Մեռեալ ծով ճամբուն վրայ գտնուող Ոլմասիս Քալիսին կը միտի ապագային պաղեստինեան ինքնավար իշխանութիւններուն եկամուտի գլխաւոր աղբիւրներէն մէկը ըլլալ եւ գործ հայթայթել շրջանի գաղթականներու մէջ գտնուող պաղեստինցիներուն:

Առաւելաբար գրօսաշրջական նպատակներուն ծառայող համալիրը պիտի արժէ 50 միլիոն տոլար, պիտի ունենայ պանդոկներ, վաճառատուներ, գրօսավայրեր եւ կոյֆի դաշտեր: Մրագիրին գործադրութիւնը ստանձնած է աւստրիական Քալիսինա Օսթրիա ընկերութիւնը, որ գայն կը նկատէ խնդրայարոյց Միջին Արեւելքի մէջ օդարգել փուչիկ մը (կառոյցը չունի պատուհաններ, որպէսզի դուրսի աշխարհէն կտրուած ըլլայ), որ կրնայ գտնուիլ աշխարհի մէջ որեւէ մէկ տեղ:

Սակայն պաղեստինեան անապատին մէջ Ոլմասիսի ծնունդը գրկարաց չընդունուեցաւ բոլոր պաղեստինցիներուն կողմէ: Անիկա նկատուեցաւ Եասէր Արաֆաթի մէկ բախտախաղը, որ դրամի հիման վրայ կը հիւրընկալէ ու կը գուարճացնէ է՛ն պաղեստինցիները, է՛ն իսրայէլացիները:

Պաղեստինցիներուն գայրոյթը ուղղուած է իրենց ինքնավար իշխանութեան ղեկավարներուն, որոնք արտօնած են գեխութեան խորհրդանիշ Քալիսինայի մը բացումը՝ ամէն օր արեան բաղնիքի մէջ թաղուող պաղեստինեան չրջանի մը մէջ:

«Անկեղծօրէն հպարտ չենք, որ հոս կ՚աշխատինք. դրացիներս կ՚ըսեն՝ լաւ կ՚սովահար ըլլաս, քան «աղտոտ» դրամը տուն բերես», կ՚ըսէ 21 ամեայ Մագէն, որ Քալիսինային սպասաւորներէն է: «Ինչու իսրայէլացիները կ՚արգիլեն Քալիսիններու բացումը, իսկ մենք կ՚արտօնենք այդ մէկը: Աստուած տայ, որ այդ վայրը քանդուի», կ՚ըսէ պաղեստինցի կին մը:

Քալիսինային աւստրիացի շահարկուներուն կարծիքով, Քալիսինն իր դուռերը պիտի չրացնայ տեղացիներուն դիմաց. անիկա պիտի ընդունի ոչ պաղեստինեան անցագիր կրողները: Հաւանարար պաղեստինեան իշխանութիւնը համաձայնած է պաղեստինցիներուն մուտքին արգիլման՝ գիջելով արմատական խմբակներու դիմաց:

«Համաս» չարժումը հրապարակած իր մէկ հաղորդագրութեան մէջ Քալիսինն նկատեց «սատանայի Քալիսինն» եւ կոչ ըրաւ պաղեստինցիներուն «հաւատքով» ընդվզիլ անոր գոյութեան դէմ:

Իսրայէլեան կառավարութիւնը կրօնական նկատառումներով կ՚արգիլէ Քալիսիններու բացումը. սակայն իսրայէլացիք իրենց բախտը փորձելու համար կ՚ուղղուին Թապա (Եգիպտոս):

Կը սպասուի, որ Քալիսինային չաճախորդներ ըլլան առաւելաբար իսրայէլացիներ, որոնք իրենց ճնշիչ առօրեայէն եւ անապահովութենէն պիտի փորձեն դուրս գալ՝ իրենք գիրենք գուարճութեան յանձնելով:

«Ասիկա իսրայէլացիներուն եւ պաղեստինցիներուն միջեւ գործակցութեան ձեւ մըն է, գոր չկրցան նախատեսել Օսլոյի համաձայնագիրը ստորագրողները», կ՚ըսէ իսրայէլացի թղթակից մը:

Սակայն պաղեստինցի բանաստեղծ Մահմուտ Տարվիշ, որ Երիքովի բնակիչ է, մտահոգութիւն կը յայտնէ, որ Քալիսինն թիւով 20 հազար իսլամ արմատական պաղեստինցիներու քաղաքը վարակէ ոճիրով, մոխիրով եւ ծխունկութեամբ, թմրեցուցիչով եւ պոռնկութեամբ:

Քալիսինային չինութեան չուրջ ստեղծուած է պաղտնապահութիւն մը, ինչ որ ցոյց կու տայ, թէ անիկա քաղաքական նուիրը հարց մըն է նաեւ: Պաղեստինեան իշխանութիւնները չատ կգուշ են համալիրին մէջ իրենց դերակատարութեան գծով:

Մրագիրին բաժնետոմսերուն մէկ երրորդին սեփականատէրն է Աւստրիոյ Ագգային դրամատունը, մնացեալը կը պատկանի եւրոպացի չահարկուներու եւ կարգ մը պաղեստինցիներու: Կարգ մը աղբիւրներու համաձայն, Եասէր Արաֆաթի տնտեսական խորհրդատու Խալէտ Սալամ կարեւոր բաժնետէր մըն է՝ անոր կը պատկանի բաժնետոմսերուն 30 առ հարիւրը: Իրենց ծախսերը փակելէ ետք պաղեստինեան ինքնավար իշխանութիւնները, իրրեւ չահատուրք, պիտի գանձեն եկամուտին 25 - 30 առ հարիւրը:

Ոչ ծայրայեղ պաղեստինցի փոքրամասնութեան մը համաձայն, Քալիսինի ծրագիրը Մեռեալ ծովու կողքին գտնուող անկենդան քաղաքին կենսունակութիւն կրնայ բերել:

«Իր ինֆռաստրուկտուրան առաջ իսրայէլացիք միշտ հոս կու գային. այժմ կը վախնան մուռնանք Արաֆաթն ու Նեթանիահուն. ձգեցէք, որ իսրայէլացիներու հետ խաղաղ ապրինք եւ կամ նուագագոյնը՝ կարենանք անոնց դրամը առնել», կ՚ըսէ երիքովցի մը:

ԱԶԳԱՅԻՆ ԼԵՒՈՆ ԵՒ ՍՈՖԻԱ ՅԱԿՈԲԵԱՆ ՔՈԼԷՋ 1998 -1999 ՏԱՐԵՇՐՋԱՆ

ԱՐՁԱՆԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

- Լրացուցիչ արձանագրութիւնները կը կատարուին 9 - 25 Սեպտեմբեր, բացի Շաբաթ օրէն, ժամը 9 - 12:
- Բոլոր անոնք, որ կը փափաքին զեղչի դիմումնագիր ներկայացնել, պարտին դիմել տնօրէնութեան վերոյիշեալ ժամանակաշրջանին: Այդ թուականէն ետք կը մերժուին զեղչի դիմումնագիրները:

PHILO ԴԱՍԱՐԱՆ

- Այս տարեշրջանին Ազգ. Լ. եւ Ս. Յակոբեան Քոլէճին մէջ կը բացուի PHILO դասարան (Լիբանանեան *Բ. Պաքալօրէայի* Իմաստասիրութեան բաժին)՝ *Բ. Պաքալօրէայի* փորձառական գիտութիւններու բաժինի կողքին:

ՎԵՐԱՄՈՒՏ

- *Բ. Պաքալօրէա* (Փորձառական Գիտութիւններ եւ իմաստասիրութիւն) եւ *Պրէվէ*՝ Երեքշաբթի, 15 Սեպտեմբեր:
- Մնացեալ դասարանները՝ Հինգշաբթի, 1 Հոկտեմբեր:

ՎԵՐԱՔՆՆՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ՄՈՒՏՔԻ ՔՆՆՈՒԹԻՒՆ

- Վերաքննութիւնները եւ մուտքի քննութիւնները տեղի կ՚ունենան 23, 24 եւ 25 Սեպտեմբերին: Բոլոր քննութիւնները կը սկսին ժամը 8:30ին:

ԾԱՆՕԹ

Վեցերորդ դասարանին համար, տեղի անբաւարարութեան պատճառով, նախապատուութիւնը պիտի տրուի կանուխ արձանագրուողներուն:

ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ

ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ

«ԿԸ ՀԱՒԱՏԱՄ ԲԱՆԱՍՏԵՂԾՈՒԹԵԱՆ, ՍԱԿԱՅՆ ՄԻԱՅՆ՝ ՔԻՉ ՄԸ»

ՆՈՊԷԼԵԱՆ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹԵԱՆ ՄՐՑԱՆԱԿԱԿԻՐ ԼԵՀ ԲԱՆԱՍՏԵՂԾՈՒՀԻ ՎԻՍԼԱՒԱ ՍԻՄՊՈՐՍՔԱ ԿԸ ՆԱԽԸՆՏՐԷ ԼՈՒՍԱՐՁԱԿՆԵՐԷ ՀԵՌՈՒ ԿԵԱՆՔԸ

Միացեալ Նահանգներու մէջ ամէնէն աւելի ժողովրդականութիւն վայելող բանաստեղծը՝ Վիսլաւա Սիմպորսքա կ'ապրի Քրաքով հնամեայ քաղաքէն դուրս, Նորակառոյց տգեղ չէնքի մը մէջ: Անոր յարկարաժինը պարզ ու հանգստաւէտ է: Գրասեղանը կը նայի դէպի կաւատուն մը: Գրեթէ անկարելի է հասնիլ Սիմպորսքայի բնակավայրը: Միայն մօտիկ բարեկամներ ունին անոր հեռաձայնի թիւը: Աւելի'ն. անոր հեռաձայնին պատասխանող գործիքէն կը հնչէ արական ձայն մը, իսկ դրան գանգին վրայ արձանագրուած է այլ անուն մը: Կարծէք, թէ ան թաքնուած կ'ապրի:

Իրականութեան մէջ Քրաքովը փոքր գիւղաքաղաք մըն է եւ հոն ուշ կամ կանուխ կարելի է հանդիպիլ ամէն մարդու, գրախանութի մը մէջ, բանաստեղծութիւն ընթերցելու երեկոյի մը կամ կեդրոնական հրապարակին վրայ: Սակայն ոչ ոք երբեւիցէ կը հանդիպի Սիմպորսքայի: 1996ին ան արժանացաւ Նոպէլեան գրականութեան մրցանակին: Այժմ ամէն ոք կ'ուզէ տեսնել զայն, սակայն ան, ինչպէս միշտ, չ'ուզեր տեսնել ոեւէ մէկը:

Միացեալ Նահանգներու մէջ Սիմպորսքայի վայելած ժողովրդականութիւնը կարմանք կը պատճառէ: Բանաստեղծութիւնը չատ անձնական բան մըն է, իսկ լեհերէնը՝ չատ անձանօթ լեզու մը: Սակայն Սիմպորսքայի բանաստեղծական հատորները սկսած են վաճառուիլ նոյնիսկ Սթարպաքս անունով սրճարաններու ցանցին կողմէ: Երեւոյթը չատ տարօրինակ է:

•ԲԱՆԱՍՏԵՂԾՈՒԹԵԱՆ ԵՐԿԴԻՄՈՒԹԻՒՆԸ

Տարիներ առաջ առիթով մը ան ելոյթ ունեցաւ երկու տարբեր վայրերու մէջ: Առաջին ելոյթէն ետք հանդիսատես ունկնդիրներէն մէկը հարց տուած էր. «Ինչո՞ւ բանաստեղծութիւններդ այսման ախորժ են: Ինչ մը մխիթարութեան եւ երջանկութիւն պէտք ունինք կեանքի մէջ»: Երբ բանաստեղծուհին նոյն կտորները կարդացած էր այլ վայրի մը մէջ, հանդիսատես մը հարց տուած էր. «Ինչո՞ւ բանաստեղծութիւններդ այսման ուրախ են եւ խնդուք կը պատճառեն, երբ կեանքը այնքան ախտալի է»: Սիմպորսքա կը բացատրէ. «Այդ ժամանակ եզրակացուցի, թէ ընդհատակս այս էր. գրել երկիմքի բանաստեղծութիւններ, որոնք միաժամանակ ուրախ եւ ախտալի են, միատոպրա– մի մը երկու կողմերուն պէս»:

Սակայն Սիմպորսքա միայն այսքան կ'րսէ՝ վերլուծելով իր բանաստեղծութիւնը: Ան ամէն միջոցի կը դիմէ խուսափելու համար բանաստեղծութեան մասին խօսելէ: Եւ ասիկա եւս տարօրինակ է: Սովորաբար բանաստեղծները բուռն կերպով կը պաշտպանեն իրենց գործին արժէքը, հաւանարար որովհետեւ ուրիշ ոչ ոք հետաքրքրութիւն կը ցուցաբերէ անոր հանդէպ: Սիմպորսքայի ագգակից Նոպէլեան մրցանակակիր Զեսլաւ Միլոս առիթով մը գրած է. «Ի՞նչ է այն բանաստեղծութիւնը, որ չի փրկեր ազգերը կամ ժողովուրդը» եւ իրեւ պատասխան հեգնանքով չարունակած է. «Անհետում մը՝ պաշտօնական սուտերով... ընթերցասիրութեան նիւթ՝ համպատարանի երիտասարդ ասպիրանտներու համար»:

Սիմպորսքա, հակառակ իր վայելած ժողովրդականութեան եւ ստացած Նոպէլեան մրցանակին, տարրեր կը մտածէ. «Երբ բանաստեղծութիւնս որեւէ ձեւով պիտանի է, երբ մարդոց կ'օգնէ, շատ ուրախ եմ: Բայց բանաստեղծութիւնը կեանքիս ամէնէն կարեւոր բաներ չէ: Մարդկային որեւէ կեանքին մէջ բազմաթիւ կարեւոր բաներ կան: Չեմ կրնար ըսել, թէ միայն մէկ կարեւոր բան կայ: Կրնամ համաձայնիլ բանաստեղծութեան, սակայն միայն՝ ինչ մը»:

•«ՄԵՆԱԿԵԱՑԻ» ՄԸ ՀԱՆԱՊԱՐՀԸ

Սկիզբէն Սիմպորսքա յաջողութիւն վայելած է: «Հայրս կը սիրէր գողարիկ բանաստեղծութիւնները: Երբ բանաստեղծութիւն մը գրէի, փոշրիկ գումար մը կու տար: Կարելի է ըսել, թէ իրրեւ բանաստեղծ սպրուսս սկսած եմ ապահովել 5 տարեկանէս: Հայրս չէր անդրադառնար, թէ երբեմն նոյն բանաստեղծութիւնը երկու անգամ կու տայի իրեն», կը վերյիշէ ան:

Լեհաստանի յաւագոյն համալսարանէն շրջանաւարտ եւ գրողներու շրջանակներու մէջ թափանցած այս բանաստեղծուհին իր առաջին գերթուածը հրատարակած է 22 տարեկանին:

Բ. Աշխարհամարտին Լեհաստանի բնակչութեան մէկ հինգերորդը սպաննուեցաւ: Ասիկա փոփոխութեան ենթարկեց բանաստեղծները: Տասնամեակ մը առաջ անոնց գործածած գարդարուն եւ ոճաւորուած լեզուն չափազանց արուեստական, չափազանց պաշտօնական եւ չափազանց քնարերգական թուեցաւ աւերին դիմաց: Պարզ ու խօսակցական լեզուն պարկեշտ միակ ձեւը համարուեցաւ:

Մինչ այդ համալսնավար վարչակարգի օրերն էին: 1949ին Սիմպորսքա արդէն գանազան թերթերու մէջ հրատարակուած բազմաթիւ բանաստեղծութիւններ ունէր: Սակայն անոնք բաւարար չափով չէին չեփորեր համալնավարութիւնը: Հետեւաբար ժողովածուի մը հրատարակութիւնը մերժուեցաւ: Երեք տարի ետք ան արդէն բաւական յաւ «սորված էր» երգել համալնավարութեան մասին եւ արտօնութիւն ստացաւ հրատարակելու իր առաջին գիրքը, որ կը կոչուի «Ասոր համար կ'ապրինիմ»: Անիկա կը համարուի ստալինեան ուղեգիծին մատուցուած տուրք մը:

«Գերիվարութեան ժամանակաշրջանին բանաստեղծին պարտականութիւնն էր խօսիլ ժողովուրդին համար», կը նշէ Սիմպորսքա: Ան հաւատար էր. կր ձգտէր փրկել մարդկութիւնը, որ պատերազմի ժամանակներու մահերէն ետք փրկուելու սուր կարիքը ունէր: Համալնավարութիւնը խոստումներով լեցուն էր:

Երկրորդ գիրքը «Ինձի ուղղուած հարցումներ» վերնագիրով, լոյս տեսաւ 1954ին: Անիկա արդէն կ'արտացոլացնէր չեզոքումը հաւաքականէն՝ անհատականին: Սիմպորսքա այլեւս հրամաններու չէր հետեւեր, այլ մարտահրաւէր կ'ուղղէր անոնց, սկսեալ՝ գիրքին վերնագիրէն: Երրորդ գիրքը՝ «Երկրի կանչերով», լոյս տեսաւ 1957ին: Սիմպորսքա Ստալինը կը նմանցնէր առասպելական սարսափագոյն ձիւնեմարդին՝ Եթիին. յանդգնութիւն մը, որ աներեւակայելի պիտի թուէր մէկ կամ երկու տարի առաջ:

Ամուսնացած էր եւ ամուսնալուծուած: Աշխատակցած էր գրական ամսաթերթի մը: Բանաստեղծական նոր հատորներ կը հրատարակէր երկար ընդմիջումներով: 1960ական տարիներուն յաւ բանաստեղծ մը կը համարուէր, բայց ոչ՝ մեծ: 1965ին, երբ Միլոս հրատարակեց յետ պատերազմեան շրջանի լեհ բանաստեղծութեան նուիրուած ծաղկաքաղ մը, Սիմպորսքայի բանաստեղծութիւններէն միայն մէկը ներառեց, մինչդեռ ժամանակակից բանաստեղծ Ժպիկնիեւ Հերպերթէն 18 հատորներ ընտրեց:

Սակայն Սիմպորսքա ընդհանրապէս ապրած է մենակեաց եւ լուռ կեանք մը: Նոյնիսկ, երբ անոր գործերը աւելի որակաւոր դարձած են եւ հռչակը տարածուած է բանաստեղծական շրջանակներու մէջ, ան դժկամութիւն ցուցաբերած է որեւէ տեղ երթալու:

•«ՀԱՆՐՈՒԹԵԱՆ ՍԵՓԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆԸ»

Այս օրերուն, երբ յաւագոյն բանաստեղծներուն գիրքերէն միայն քանի մը հազար օրինակ կը վաճառուի աշխարհի տարածքին, եւ երբ բանաստեղծութիւնը ամէնէն անտեսուած նիւթն է, Սիմպորսքայի բանաստեղծական ժողովածուներէն վաճառուած է աւելի քան 100 հազար օրինակ:

Սիմպորսքայի գիրքերէն ոչ մէկը կ'երեւի անոր նստասենեակին մէջ: Անոր հռչակը արտացոլացնող ոչ մէկ իր կայ հոն: Ան կ'ապրի թաքուն կեանք մը եւ ժամանակին մեծ մասը կ'ընթերցէ:

«Իրիք թատրոնին եւ շարժապատկերին բարձր է: Այս երկուքը պատրաստ պատկերներ կը փոխանցեն դիտողին եւ ունկնդիրին: Անոնք, որոնք ծոյլ երեւակայութիւն ունին կամ զուրկ են երեւակայութենէ, թատրոն եւ շարժապատկերը սրան կ'երթան: Սակայն վերջը ոչինչ տեղ կ'ունենայ: Գիրքը կարելի է ունենալ ընթերցողներու գործակցութեան: Ընթերցողը պէտք է իմանայ շնորհ պատկերներ: Այս պատճառով գիրքը գերազոյն է.»:

Անցեալ տարի Միացեալ Նահանգներու նախկին դափնեկիր բանաստեղծը՝ Ռոպըրթ Հաս Քրաքովի մէջ գրական քննարկումի մը առիթով հանդիպած էր Սիմպորսքայի: «Շատ ախորժ էր, կարծէք կը գտնուէր աշխարհի այն վայրը, ուր երբէք պիտի չուզէր ըլլալ», կը յիշէ բանաստեղծը:

Սիմպորսքա կը բացատրէ. «Ամէն ոք պիտ ունենայ այնպիսի դերի մը մէջ, որ չէ՛ փոփոխիր մարմնաւորել: Չեմ ուզեր պաշտօնական անձ մը ըլլալ: Անպիտ ունէա մը պիտի ըլլար գրախանութեանս համար: Ամէն մարդ կը կարծէ, թէ բանաստեղծութիւնը կը գրուի իրրեւ կողմնակի զբաղում, եւ թէ հանրային անձնաւորութիւն մըն եմ ես հանրութեան անփականներ»:

Անիւր ամբողջութեամբ դարձած է: Տասնամեակներ շարունակ ան բանաստեղծութիւն գրած է եւ հագիւ ճանչցուած է: Այժմ հանրածանօթ բանաստեղծուհի մըն է, սակայն բանաստեղծութիւն չի գրեր:

Այսուհանդերձ Սիմպորսքայի նամակատուփը կը յորդի բացիկներով եւ նամակներով, որոնք կու գան աշխարհի չորս ծագերէն: Անոր երկրպագուները ձեւով մը տիրացած են մենակեաց բանաստեղծուհիին հասցէին:

«ԴԱՐՁԵԱԼ, ԻՆՉՊԷՍ ՄԻՇՏ»

ԲԱՆԱՍՏԵՂԾՈՒԹԵՆԷՆ

«Ի՞նչպէս պէտք է ապրիլ»,
հարց տուաւ մէկը նամակի մը մէջ.
Մտադրած էի նոյն հարցումը հարցնել իրեն:
Դարձեալ, ինչպէս միշտ,
ինչպէս ակներեւ է վերը,
ամէնէն հրատապ հարցումները
միամիտ հարցումներն են:

ՎԻՍԼԱՒԱ ՍԻՄՊՈՐՍՔԱ

«ՍԻՐԵՑԵԱԼ ԵՐԿԻՐԸ» ԿԸ ՊԱՏՈՒԷ ԻՐ ՎԻՊԱԳԻՐԸ

ՀԱՐԱՒԱՅԻՆ ԱՓՐԻԿԵՑԻՔ ԿԸ ՆՇԷՆ ՍԵԻԱՄՈՐԹՆԵՐՈՒ ՏԱՌԱՊԱՆՔԸ ՆԵՐԿԱՅԱՑՆՈՂ «ՔՐԱՅ ՏԸ ՊԻԼԱՒԸՏ ՔԱՆԹՐԻ» ԳԻՐՔԻՆ ՏՕԱՄԵԱԿԸ

Կէս դար առաջ միացեալ Նահանգներու մէջ գտնուող Նորվեկիոյ պանդոկներէն մէկուն մէջ գտնուող փոքր կացարանին մէջ, մահէ մը առաջ եւ սկսաւ գրել հարաւ–ափրիկեան գրականութեան ամէնէն հռչակաւոր առաջին գիրքը:

«Դեղձիկ ճամբայ մը կայ, որ Իգոփոչէն կ'ընկարմիկներ: Այս բլուրները խառով ծածկուած են եւ կը բաւային: Անոնք աւելի կեղծիկ են, քան՝ որեւէ երգ անոնց մասին»:

Այսպէս կը սկսի *«Քրայ Տը Պիլաւրա Քանըրի»*ն: Այս տարի 50ամեակն է այն գիրքին, որ իր անձնաւոր նեղութիւնը՝ Ալան Փէյընը բարձրացուց միջազգային պատուանդանի վրայ եւ աշխարհին ուշադրութիւնը հրաւիրեց Հարաւային Ափրիկէի սեւամորթներուն առոգանութեան վրայ:

«Նոյ Նուրմ Թայմզ» օրաթերթը *«հրաշապատ, բանաստեղծական եւ խորախորհուրդ»* որակած էր Փէյընի վէպը, որմէ 15 միլիոն օրինակ վաճառուած է 19 լեզուներով: Անիկա վերածուած է բեմադրախաղի եւ երկու ժապաւէններու:

Յեղաշրջող գիրք մը կը համարուէր 1948ին: Սակայն վէպին համախոհութեան պատգամը նուիրուած բուռեղ աւելի ուշ, երբ սեւամորթներ գինուած պայմարի դիմելով պետութեան դէմ, որ կը դիմադարձէր բռնութիւնով յատկանշուած սպիտակամորթ փոքրամասնութեան կողմէ:

Այժմ, Նելսըն Մանտելայի նախագահութեան շրջանին, երբ անցիշաչարութիւնը եւ ազատ բնութիւնները նշանաբան դարձած են, գիրքը սկրսած է վերարժեւորուիլ:

Փէյընի նիւթ առնելէ առաջ արձարձած էր հաշտութեան, անհատաբարութեան, ոճիրին, պատիժի եւ ցեղային վախերու հարցերը, որոնք այսօր գլխաւոր նիւթեր են օրաթերթերու եւ ձայնասփիւռի յայտագիրներու մէջ:

«Բոլոր ժամանակներու մեծագոյն պնար սկզբունքն մէկը կը մնայ: Գիրքը մըն է, որ գրուած է Աստուածաշունչի լեզուով եւ կը ներկայացնէ յուզիչ պատմութիւն մը՝ մարգարէական խօսքերով», կը նկարագրէ ցեղային խարակաւութեան ժամանակներու ամէնէն ազատական բաղաքական գործիչներէն մէկը:

ՏՕԱՄԵԱԿԻ ՈԳԵԿՈՉՈՒՄՆԵՐ

Փէյընի երկրպագուները *«Քրայ Տը Պիլաւրա Քանըրի»* գիրքին 50ամեակը կ'ոգեկոչեն գրական մրցաւէճերով, պատմախօսութիւններով, շարժապատկերի փառատօներով եւ դէպի հեղինակին տուներ կազմակերպուած շրջագայութիւններով: Փիթըրմարիցպուրկի մէջ գտնուող ուսոր բնակարաններ իւիճաշարժով բանի մը ժամ հեռու է այլ կանաչ հովիտէն, որ կրնկարագրուի գիրքին առաջին բանին մէջ:

Քաղաքին Ալան Փէյընի կեդրոնին մէջ գրօսաշրջիկներ կրնան տեսնել հեղինակին աշխատասենեակը: Հոն կը ցուցադրուին նիւն լուսանկարներ, ձեռագիրներ, սեւագրութիւններ եւ յուշանուէրներ:

Վէպին հրատարակիչը այս առիթով պիտի հրատարակէ յատուկ հրատարակութիւն մը: Իսկ վերջերս կայացած փառատօնի մը առիթով ցուցադրուեցան գիրքին վրայ հիմնուած երկու ժապաւէններ: Անոնցմէ մէկուն մէջ կեր սատնձուած էր Սիտնի Փուաթիէ:

Մինչեւ այսօր տարին հազարաւոր օրինակներ կը վաճառուին *«Քրայ Տը Պիլաւրա Քանըրի»* գիրքին: Անիկա կը սկսի սեւամորթ համեստ վարչապետի մը պատմութեամբ, որ ճամբայ կ'ելլէ դէպի Յոհանեսպուրկ, իր օտարացած հոյրն ու ոճիր վատակր փնտռելու համար: Կր տեսնէ ոսկի հազամ մը, ուր սեւամորթները կ'ապրին աղմատ բաղամասերու մէջ, իսկ սպիտակամորթները բարձուած են ապարբաշատ ծառերով արուարձաններու խորերը՝ վախնալով *«բնիկներու ոճիրներէն»*:

Սեւամորթներու հազամական շարժում մը կը գօթանայ: Անոր կ'րնկերակցի սպիտակամորթներու ազգայնականութեան դրսեւորում մը: Վարդապետին հոյրը պոռնկութեան դիմած է, իսկ անոր վատակր բանաստեղծած է սպիտակամորթ մր սպանուած բլլալու յանցանքով: Զոհր պահպանողական հարուստ բնականքի մր վատակն է, որուն շրնդ կատածր կ'իջնէ Իգոփոչի ազգամ մշակներուն բնակավայրերուն վրայ:

Ցեղային, դատակարգային եւ մշակութային բաժանումներով իրարմէ հեռու երկու հայրեր իրարու կը հանդիպին դատավարութեան մը ընթացրին, որ կը փոխէ երկուրին աշխարհահայեացքը: Վարդապետը կը հաշտուի ոճրագործին հետ:

«Դիրքին հանդէպ հետաքրքրութիւնը վերակենդանացած է, որովհետեւ շատ բան տակաւին նոյնն է: Անոր կարգ մը պարբերութիւնները երէկ կրնային գրուած բլլալ», կ'րսէ Փէյընի վատակրնէն մէկր՝ հանգստեան կոչուած փրոֆեսէսր մը, որ իր հօր գիրքր դասատանդած է հազարաւոր աշակերտներու:

«ԱՌԱՍՊԵԼԱԿԱՆ» ԴԻՐՔ

Կարգ մր գրաճնագէտներ կր վիճին, թէ Փէյընի երկրորդ գիրքր՝ *«Թու Լէյր Տը Յեալարոփ»*ր առնէ մշակուած վէպ մրն է, սակայն անիկա երբեմ չէ վայելած այն առասպելական պիրքր, որ չատուկ էր առաջին գիրքին:

Փէյընի իր վէպին տիպարներուն նման ցեղային խարակաւութեամբ չատկանշուած միջավայրի մր մէջ ծնած է: Անոր հարազատ գարբօնքր տեղի ունեցաւ 1940ական տարիներուն, երբ մաս կազմեց եկեղեցական չանճնակատարներու ժողովի մր, որ կր գրաղէր ցեղային խարակաւութեան հարցիով: *«38 տարի խաւարի մէջ ապրիլ համբուն մր բացուեցաւ դիմացս եւ ուղղուեցաւ դէպի լոյսր: Այլեւս առաջնաւոր չէի»*, գրած է ան իր ինքնակենսագրութեան մէջ:

Անելի ուշ, օտար երկիրներու մէջ ուսանելով եւ իր ընտանիքին ու երկիրր կարօտնալով, Փէյընի իր առաջին սեւագրութիւնները գրած է պանդոկներու սենեակներու եւ շոգենաւերու մէջ: Տասնեակ մր հրատարակիչներ հետաքրքրուած են առաջին վէպով: Քենիպատաներ գովասանական խօսքերով դրուատած են զայն եւ շնորհաւորական նամակներ յղուած են աշխարհի չորս ծագերէն: Փէյընի մէկ գիշերուան մէջ պարձած աշխարհահռչակ գրագէտ մր: Սակայն ցեղային խարակաւութեան հաղամականութիւնը շարունակուեցաւ: Փէյընի մասնակցեցաւ հաղամական կեանքին՝ պայմարելով խարակաւութեան դէմ: Անոր միջազգային դէմքմր բլլալու օգնեց, որ չբանասարկուի: Այսուհանդերձ ան տեւաբար ենթակայ էր ոստիկանական հալածանքի, եւ անոր անցագիրր գրաւուած էր: *«Քրայ Տը Պիլաւրա Քանըրի»* գիրքր *«Բարոյական իրութիւն»* որակուած էր եւ արգիլուած էր սպիտակամորթ կառավարութեան կողմէ:

*«Քրայ Տը Պիլաւրա Քանըրի»*ն առաջին ժապաւէնին ցուցադրութեան հանդիսաւորութեան ընթացրին Փէյընի նստած էր Հարաւային Ափրիկէի վրայ իշխող Ազգայնական կուսակցութեան դեկավար Տաքիէ Մալանի կնոջ կողքին: Ժապաւէնին ցուցադրութենէն եաք անկին Մալան բսած է. *«Անշուշտ, պարոն Փէյընն, չէ՛ կարծեր, որ իրականութիւնը այս է»:* Փէյընը պատասխանած է. *«Այդ աշխարհին մէջ ապրած եմ 13 տարի»:*

ՇԱՏ ԲԱՆ ՁԷ ՓՈԽՈՒԱԾ 50 ՏԱՐԻ ԵՏՔ

Անելի ուշ *«Քրայ Տը Պիլաւրա Քանըրի»*ի հաշտութեան պատգամր շուրջ մէջ մնաց դատապրարտարաբերուած դատավարութիւններու ժամանակ, երբ 1960ին ոստիկանութիւնը 69 սեւամորթ ցուցարարներր սպաննից:

Գարգ մր սեւամորթ գրագէտներ բննադատեցին գիրքին սպիտակամորթներու հաշիցակէտ եւ սեւամորթ ազատութիւնն ու պայմարին դժկամութիւնը: *«Մինչ երկիրը նիագնիսկ աւելի կր մխրճուէր կեանքի ու մահուան պայմարի մր մէջ, հաշտութեան, փոխհատցողութեան եւ գործակցութեան գաղափարները խաղէն դուրս էին»*, կր բացատրէ Նաթալի համալսարանէն պատասխան մը:

Սակայն վէպին հանդէպ նետաքրքրութիւնը վերանիցպանացած է 1994էն ի վեր, երբ միջցեղային բնութիւնները կայացան եւ համերաշխութեան ձգտող յատուկ յանձնախումբ մր կազմուեցաւ յօժելու համար ցեղային խարակաւութեան հարցերը:

Մանտելայի գլխաւորած Հարաւային Ափրիկէն սակաւին կր պայմարի ոճրագործութեան բարձր համեմատութեան, աղքատներու եւ հարուստներու միջեւ խորացող վիհին եւ ալգործութեան դէմ: Բազմաթիւ դիտանիկներէ ալինա 50 տարի նետ սակաւին նոյնը կը մնայ: Փէյընի վէպր կրնայ իր ներգործնի ազդեցութիւնը ունենալ եւ որեւէ ժամանակ, ալնի այսօր յեղաշրջող դիրակատարութիւն արձանագրել:

«Հայրս երբեք չկորսնցուց իր յուսահատութիւնը, որ սակայն պատճառ փրկին տարիներուն: Ան չտեսաւ Մանտելայի ազատ արձակումը: Սակայն ներկայ ժամանակները շատ նետաքրքրական պիտի գտնէր», կ'րսէ Փէյընի զաւակր:

Պատրաստեց
Լ. ԿԻՒԼՈՅԵԱՆ - ՍՐԱՊԵԱՆ

ՕՐԱՏԵՏՐ

ՇԱՐԺԱՊԱՏԿԵՐ

◆«ԼԷ ՄԻԶԵՐԱՊԼ» (*Էսփաս, Ասփիր/ Տիւճ եւ Սոֆիլ, Էլիթ, Մէնթ Էլի*).- Վիքթոր Հիւկոյի ծանր վէպը. բեմադրուած դանիացի Պիլ Օկըսթի կողմէ: Դերասաններ՝ Լիամ Նիսընն, Ումա Թուրմանն եւ Ճէֆրի Ռիւշ:

◆«ՓԼԷՅԻՆԿ ՀԻՐՕ» (*Փլաճէթ/ Ջուք եւ Ափրաժ, Քոնքորտ*).- Բժիշկի մը պարտականութիւնն է ապօրինի ձեւով դարմանել մաֆիայի հետ գործակցող վիրաւորներ: Դերասաններ Թիմոթի Հաթթըն եւ Ակճելինա Ժոլի:

◆«ԼԷԹԼ ՈՒԵՕՐՆ ֆ» (*Ամպասատ, Մաժէս, Փլաճէթ/ Ափրաժ եւ Քոնքորտ*).- Երկու ոստիկաններ կը հալածեն խմբակ մը, որ կրնայ մեծ վտանգ հանդիսանալ. ահաբեկչական արարքներ կատարելով: Դերասաններ Մել Կիպսըն եւ Տէնի Կլովըր:

◆«ՏԷ ՓՐԻՏՅՈՒԼՐՋ» (*Փլաճէթ/ Ջուք եւ Ափրաժ, Քոնքորտ*).- Երբ միջատները կը բազմանան եւ կը վտանգեն Նիւ Եորք քաղաքը. ահաւոր մթնոլորտ մը կը ստեղծուի:

◆«ՏԻ ՕՊԵՌԱԹ ԱՖ ՄԱՅ ԱՖԵՌԸՐԸՆ» (*Էսփաս, Ասփիր/ Սոֆիլ եւ Էլիթ*).- Երբ միասեռականի մը կ'առաջարկուի ընտանիք կազմել. անբնական վիճակ մը ստեղծուած կ'ըլլայ: Դերասանութիւն՝ Ճենիֆըր Ակիսթընի եւ Փօլ Ռուտի:

◆«ՏԸ ՄԱՍԱՔ ԱՖ ՋՈՐՕ» (*Էսփաս, Ասփիր - Սոտեբօ, Էլիթ, Մէնթ Էլի եւ Էլիզէ*).- Միեւնոյն միութը միշտ ալ որոշ փոփոխութիւն մը կրած. շարունակ կը բեմադրուի: Մեր Ջորոն Էթթընի Հոփքինզ կը փորձէ զինք փոխարինող մը գտնել, յանձին Ակթոնիօ Պանտէրասի:

◆«ԹԱՐՋԱՆ ԷՆՏ ՏԸ ԼՈՍԹ ՍԻԹԻ» (*Փլաճէթ / Ափրաժ, Քոնքորտ*).- Ափրիկէն կործանելու վտանգին տակ է: Միակ փրկիչը կը նկատուի Թարզանը:

◆«ԼԷ ՎԻՋԻԹԷՕՐ 2» (*Փլաճէթ / Ափրաժ, Քասլիք, Վանտոմ, Մաժէս*).- Առաջինին պէս. ծիծաղաշարժ ժապաւէն մը: Այս անգամ դէպքը տեղի կ'ունենայ 21րդ դարուն... 20րդ դարու մտածելակերպով: Դերասանութեամբ Ժան Ռենոյի:

◆«ՄԱՐՔԻՋ» (*Լա Մաժէս*).- Մարքիզ Տիւ Փարքին կեանքը է, որ կը նկարագրուի: Ան եղած էր ֆրանսացի ծանօթ գրագէտ Լուսինի ընկերուհին, որ հրապուրուած՝ գրած էր «Ականտմաք»ը:

◆«ՆԱՖ Օֆ» (*Փլաճէթ/Ջուք*).- Մեծաճարտուտ մը Հոնկ Քոնկի մէջ կը նկատէ, թէ անբարեկեցական խումբ մը աշխարհի մէջ ամէնուրեք ոտքեր պիտի պայթեցնէ:

◆«ԿՈՇԻԼԱ» (*Ասփիր/Սոտեբօ. Էսփաս եւ Փիքատելի*).- Գիտաերեւակայական, մեծածախս ժապաւէն մը. ներշնչուած նոյն անունը կրող ճափոնական ժապաւէնէն. պատրաստուած յիսունականներուն:

◆«ԹԱՅԹԵՆԻՔ» (*Մարիճիան*).- Ճէյմս Քամերոնի գերպատրաստութիւնը. որ շահեցաւ 11 *օսքար*: Դերասաններէն աւելի ջուրն ու ճնշակայ գբօսանքը իրենց վրայ կը կեդրոնացնեն հանդիսատեսին ուշադրութիւնը:

◆«ՏԻՓ ԻՄՓԱՔԹ» (*Փլաճէթ/Ափրաժ, Սիթէ եւ Վանտոմ*).- Գիտաերեւակայական յաջող պատրաստութիւն մը՝ մանաւանդ երբ դեր ստանձնողներն են՝ Ռոպըրթ Տիուվալ եւ Մորկըն Ֆրիմէն: Կիսատող (քոմեթ) մը կը յառաջանայ դէպի Աշխարհ: Աճապանգային վիճակ է...

◆«ՄԸՐՔԸՐԻ ՌԱՅԶԻՆԿ» (*Փլաճէթ / Ափրաժ, Քասլիք, Մաժէս, Լա Միթէ, Ֆրիուէյ. Քոնքորտ*).- Հայրն ու մայրը կորսնցնելէ ետք, որբ սմանուկ մը յաջողած է գեր-գաղտնի տեղեկութիւններ ուսնեալ հակակարգիչի վրայ: Պրուս Ուիլիսի պարտականութիւնն է սուտեալ այս սմանուկին: Բեմադրութիւն՝ Հարոլտ Պեքըրի:

◆«ՏԱՔՔԸՐ ՏՈՒ ԼԻԹԼ» (*Ասփիր / Սոտեբօ, Էսփաս, Էլիթ*).- Բժիշկ մը կը յաջողի խօսիլ անասուններու հետ: Դերասանութիւն՝ Էտի Մըրֆիի:

◆«ՍՓԻՇԻԶ2» (*Փլաճէթ Ջուք, Ափրաժ. Քոնքորտ եւ Մաժէս*).- Հրաւ սնոտրակին վրայ քալած եւ պեղումներ կատարած աստղանաւորդ մը իր հետ բերած է վտանգաւոր ախտեր:

ՇԱՐԺԱՊԱՏԿԵՐԻ ՍՐԱՀՆԵՐՈՒ ՀԵՌԱՁԱՅՆԻ ԹԻՒԵՐԸ

Քոնքորտ.- 738439	Քոլիզէ.- 342962
Փլաճէթ / Ափրաժ.- 292192	Էսփաս.- 212526
Փլաճէթ/ Քասլիք.- 91250374	Վանտոմ.- 443992
Ամպասատ.- 217490	Սէնթ Էլի.- 406706
Էլիթ.- 840286	Ասփիր / Տիւճ.- 792123/4
Ասփիր / Սոտեբօ.- 61670617	Ասփիր / Սոֆիլ.- 204080
Ֆրիուէյ.- 485590	Մաժէս.- 336075

ՀԵՌԱՏԵՍԻԼ

ԹԷ. ԷԼ.

7:30.- *Արաբերէն լուրեր*
8:00.- *Թէլէ Ֆրանս Շի լուրեր*
8:30.- *Քոպպի Շօ*
9:00 - *Սուպիւէ*
11:00.- *Սըթ Էլ Վապպէրպ Եա Պապա*
12:00.- *Ալ Հուպ Էլ Տայէի*
14:30.- *Արաբերէն լուրեր*
15:00.- *Ռիւասիաթ*
15:30.- *Մարսկական յայտագիր*
16:45 - *Միջարաբական ֆութպոլ՝ Մարոք- Սուտան*
18:30.- *Թաչտ Պայ Էն Էնճըլ*
19:30 - *Արաբերէն լուրեր*
20:00.- *Ռիւասիաթ*
20:30 - *Տիւ Սաուէ*
21:30.- *Եա Լէյլ*
23:00.- *Միջարաբական ֆութպոլ՝ Սէուտ. Արաբիա - Ալճերիա*

ԷՄ. ԹԻ. Վ.

7:30.- *Թելէ Սաթէն*
9:15 - *Քլիփս*
9:30.- *Սինի Սթիւտիօ*
10:30.- *Իսթուար Նաթիւրէլ*
11:00.- *Ընթերվիլ*
13:15.- *Տէ Շիֆր Է Տէ Լեթր*
14:00 - *Թէ. Էֆ. Ի լուրեր*
14:30.- *Մարիսոլ*
15:30.- *Ալդանի Ալդանի*
17:00.- *Քլիփս*
18:00.- *Սինի Սթիւտիօ*
18:25.- *Էմ. Թի. Վի Սփորց*
18:30.- *Սինէ Սինեֆիլ*
19:15.- *Քըլ Մալէ Ալլէ*
20:00.- *Արաբերէն լուրեր*
20:30.- *Խալլիք Սաանա*
22:00.- *Քոմիսէր Մուլէն*

ԷԼ. ՊԻ. ՍԻ.

7:00.- *Սի. Էն. Էն.ի լուրեր*
7:30.- *Ֆրանս Շի լուրեր*
8:25.- *Մա Ըլաք Իլլա Հայֆա*
9:00.- *Քիֆ Ու Լէյշ*
10:00.- *Մակային*
10:30.- *Նահարքում Սայիտ*
13:30.- *Սի. Էն. Էն.ի լուրեր*
14:00.- *Ֆրանս Շի լուրեր*
14:40.- *Վիտէօ քլիփս*
15:00.- *Արաբերէն լուրեր*
15:15.- *Տէյվիս Քափ*
17:45 - *Վէրի Պըրթտէյ*
17:50 - *Քոպպի Շօ*
18:00.- *Ամերիկեան երկար ժապաւէն՝ «Լայք Ֆաւըր Լայք Սան»*
19:50.- *Եաուէմ Եաուտ*
20:00.- *Արաբերէն լուրեր*
20:30.- *Արաբական երաժշտութիւն*
23:00.- *Վաւերագրական*

ՄՈՒԶԹԱՔՊԱՍ

7:00.- *Ալաո Ալ Սապահ*
11:07.- *Մեքքէէն ուղղակիօրէն ախոռած աղօթք*
13:00.- *Արաբերէն լուրեր*
13:15.- *Ուաժիսթ Նապար*
15:00.- *Ֆէէշ Ինֆօ*
15:15.- *Թենիս*
19:00.- *Քոքթէյլ*
20:00.- *Արաբերէն լուրեր*
20:30.- *Ալա Սաուար Էլ Սաա*
21:30.- *Ալալ Վաուա*
23:00 - *Եգիպտական երկար ժապաւէն՝ «Քուլուպ Էլ Ալկարա»*

ԷՆ. ՊԻ. ԷՆ.

14:00.- *Վիտէօ Քլիփս*
15:00.- *Կենդանի գծանկար*
16:00.- *Տիւ Լերըր*
17:00.- *Ալիաս Ալպու Էլ Վանա*
18:00.- *Սուհուֆ Մին Վուաք*
19:00.- *Քէս Քոն Մանճ*
19:30.- *Սայրընս*
20:30.- *Սիմսընզ*
21:00.- *Արաբերէն լուրեր*
21:30.- *Էն. Ուայ. Փի. Տի. Պլու*
22:30.- *Ալքս Էլ Սայր*
23:30.- *Ուայլտլայֆ Վեթ*

* Վերոյիշեալ յայտագիրները ենթակայ կրնան ըլլալ որոշ փոփոխութիւններու:

ԿՈՒԶՈՒԻՆ

• Վարպետ ադամանդաշարներ: Հեռ. 03-326076, 01-260917 եւ 01-261593:

ԾԱԽՈՒ ԽԱՆՈՒԹ

(ԽԼՈՒՅՈՎ)

•Արաքս թաղի մէջ: Հեռ. 01-259009:

ԿՈՒԶՈՒԻՆ

•Ոսկերիչ վարպետ *սատաքէր*ներ: Հեռ. 01-257211:

ԾԱԽՈՒ ՅԱՐԿԱԲԱԺԻՆ

•Պուրճ Համուտ, «Արմենիա» պողոտայի վրայ, 3րդ յարկ: Հեռ. 03-334367:

«ԱԶԴԱԿ»Ի ՄԷՋ ԾԱՆՈՒՑՈՒՄԻ ՀԱՄԱՐ

Բոլոր անոնք, որոնք կը փափաքին «Ազդակ»ի մէջ որեւէ ծանուցում հրատարակել, պէտք է բացգիրը խմբագրատուն՝ ծանուցումներու բաժանմունքը հասցնեն հրատարակման թուականէն առնուազն օր մը առաջ, ՄԻՆՉԵՒ ԵՐԵԿՈՅԵԱՆ ԺԱՄԸ 5:

ՄԱՀԱՋԱԴՆԵՐԸ բացառութիւն են: Մահազդ կ'ընդունուի մինչեւ ուշ գիշեր, այնքան ատեն որ գայն հրատարակելու հնարաւորութիւն կայ:

Sacoche
ՈՐԱԿԱՒՈՐ ԺԱՄԱՑՈՅՑՆԵՐՈՒ ԱՃԵԱՐՀԸ
TAG HEUER | RADO Switzerlanc
MICHEL JORDI GENEVE
SEIKO | TISSOT Swiss Quality Time
CITIZEN
Timberland
ACCURATE SWISS MADE | MONT BLANC
S.T. Dupont PARIS
bossini OROLOGI
Պուրճ Համուտ, «Արմենիա» պողոտայ: Հեռ. 266366, 262612:

STUDIO Lantern
•Կը ստանձնէ ուրախ առիթներու video նկարահանումներ
Հեռ. 01-266866 եւ 03-268852

ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑ ՄՈՒՏՔԻ ՆԻՒԹԱԿԱՆ ՄՏԱՀՈԳՈՒԹԻՒՆՆԵՐԷՆ ՁԵՐԲԱԶԱՏԵԼՈՒ ՀԱՄԱՐ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹՅԷՔ
ԱՖՀԻԼի մօտ
•ՆՈՒԱՋԱԳՈՅՆ սակերով
•ԱՌԱԻԵԼԱԳՈՅՆ խճամբ
•Վճարման դիւրութիւններ
Հասցէ.- Ազգային Խորհուրդի շէնք, ԱՖԵՏի կից,...
Հեռ. 248238, 262221:

ԱԶԳԱՅԻՆ ԱՐՀԵՍՏԻՑ ՎԱՐԺԱՐԱՆ

1998-1999 ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՏԱՐԵՇՐՋԱՆ

ՎԵՐԱՄՈՒՏ

ԱՐՁԱՆԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

1998-1999 ուսումնական տարեշրջանի արձանագրութիւնները տեղի կ'ունենան ամէն օր առաւօտեան ժամը 9էն 12, բացի Շաբաթ եւ Կիրակի օրերէն, հետեւեալ բաժանմունքներուն համար՝ իրենց յարակից բաժիններով.

Համակարգիչի գիտութիւն (Computer Science)

Առեւտրական գիտութիւն (Commercial Science)

Electric - electronics, նաեւ ինքնաշարժներու ելեկտրական նորոգութիւն:

Mechanics (մեքենագիտութիւն)

Ներքին կահաւորում (Interior Design):

- Նորեկ աշակերտներէն կը խնդրուի իրենց հետ ունենալ.

Ինքնութեան թուղթի լուսապատճէն:

Վերջին տարուան վիճակացոյցը եւ բարի վարուց վկայագիր:

Պաշտօնական հաստատագիր՝ արաբերէնով, պետական թիւով վաւերացուած:

ՇԱՒՕՓ - Թեկնածուները պէտք է աւարտած ըլլան միջնակարգի բաժինը (9րդ դասարան):

ՎԵՐԱԶՆՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Տեղի կ'ունենան 29 եւ 30 Սեպտեմբեր 1998ին, առաւօտեան ժամը 9ին:

ԴԱՍԱԽԱՆԴՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Կը սկսին Երկուշաբթի, 5 Հոկտեմբեր 1998ին:

Մանրամասնութեանց համար դիմել վարժարանի գրասենեակ:

Հեռ. 01-263955 եւ 01-257396

Email: ants @ dm. Net. lb

ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՄԱԶԳԱՅԻՆԻ ԳՐԱՏՈՒՆԷՆ ՆԵՐՍ ԿԸ ՎԱՃԱՌՈՒԻ

• Փրոֆ. Ռիչըրտ Յովհաննիսեանի՝ *«ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆ»*, 4 հատոր

• Թամար Տասնապետեանի՝ *ԲՈԼՈՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ*

• Փրոֆ. Վահագն Տատրեանի՝ *THE ARMENIAN PEOPLE FROM ANCIENT TO MODERN TIMES*, 2 հատոր

ՅԻՇԱՏԱԿԻ ՀԱՆԴԻՍՈՒԹԻՒՆ

ՕՐ. ՄԱՆՈՒԿ ՄԱՔԻՆԻՍԵԱՆ - ԱԻԳԵԱՆԻ

ՄԱՀՈՒԱՆ 10ՕՐԴ ՏԱՐԵԼԻՑԻՆ ԱՌԻԹՈՎ

Նախագահութեամբ

ԳԵՐԾ. Տ. ԳԵՂԱՄ Ծ. ՎՐԴ. ԽԱՉԵՐԵԱՆԻ

(Լիբանանի հայոց թեմի առաջնորդ)

Տեղի կ'ունենայ Ուրբաթ, 25 Սեպտեմբեր 1998, երեկոյեան ժամը 6ին, Կուրանոցի սրահին մէջ:

ՎԵՐՋԻՆ ՇԱԲԱԹ ԸԼԼԱՒՈՎ ԵԼՈՅԹՆԵՐԸ ՅԱՋՈՂՈՒԹԵԱՄԲ ԿԸ ՇԱՐՈՒՆԱԿՈՒԻ ՇԱԲԱԹ ԵՐԵԿՈՅԵԱՆ ԵՒ ԿԻՐԱԿԻ ԿԷՍՕՐԻՆ

HOTEL CASINO MONTANA

(Մէյրուպա)

Կը ներկայացնէ սիրուած երգիչ՝

ՄԱՔՍԻՄ ՓԱՆՈՍԵԱՆ

Մասնակցութեամբ՝

ՍԻՄՈՆ ԱՐԹԻՆԵԱՆԻ

Ընկերակցութեամբ՝

ՍԵԴՕ ՊԱՂՏԱՍԱՐԵԱՆԻ

եւ իր նուագախումբին

Յուզարէն երգերով ելոյթ կ'ունենայ ԼԱՐԱ

•Ձախ ապակիներ, ճաշ՝ խորոված, բաց խմիչք, օղի եւ գովացուցիչ:

•Շաբաթ երեկոյեան սակ՝ 25 տոլար
•Կիրակի կէսօրին սակ՝ 20 տոլար եւ փոքրերու կէս գին

• *Մանրամասնութեանց եւ վերապահումներու համար դիմել Տիսճոթէք ՃԵՒԱ, Պուրճ Համուտ կամ հեռաձայնել 03/210808 եւ 03/ 669011 թիւերուն:*

☆ *Ի՞նչ կ'ըսեն* ԱՍՏՂԵՐԸ ☆

☆*ԽՈՒՐ* (21 *Մարտէն 20 Ապրիլ*)

Յետաձգելէ ճամբորդութիւն մը, ապրելը քանական մը որոշելէ, որովհետեւ այսօր շատ յարմար չէ, հետագայ օրերուն բախտը կրնայ ժպտիլ ձեզի:

☆*ՅՈՒԼ* (21 *Ապրիլէն 21 Մայիս*)

Ծրագիր մը ջուրը պիտի իյնայ, բայց այդ ծրագիրը ձեռնատու չէր արդէն: Նոր ուղղութիւն մը փորձելէ, ապրելու միջոցներով, որ կրնայ յաջողութիւն բերել ձեզի:

☆*ԵՐԿՈՒՈՒՐԵԱԿ* (22 *Մայիսէն 21 Յունիս*)

Ունիք լաւ գաղափարներ, բայց ափսոս, որ անոնք շահաբեր չեն: Այժմ մնացէք սովորական աւօրեայնի մէջ, մնալու որ ետք ճամբայ մը բացուի ձեր դիմաց:

☆*ԽԵՑԳԵՏԻՆ* (22 *Յունիսէն 23 Յուլիս*)

Եթէ ձեր շահակերութենէն չհրաժարիք, կրնաք ներկուիլ լեարդի կամ առամոխի բարդութեան: Եղէք ժուժկալ, հետեւեցէք անձնյատկանիշի:

☆*ԱՌԻՒԾ* (24 *Յուլիսէն 23 Օգոստոս*)

Դարձեալ ենք մը բրէ, հետապնդելէ ձեր աշխատանքը իմիճավատութեամբ ու պիտի արժանանաք յաջողութեան՝ ներքապես եւ բարոյապես: Օրը ունի լաւ պայմանները:

☆*ԿՈՅՍ* (24 *Օգոստոսէն 23 Սեպտեմբեր*)

Ծրագիր մը, որ նիւ օրերէն կու գայ եւ մոռցուած է արուէն, երեւան պիտի գայ իրեն հետ բերելով ներքութիւնները: Ձեր աւօրէնք կամ գործատէրը նոր ու նպաստաւոր կարգադրութիւններ պիտի բերէ այդ ուղղութեամբ:

☆*ԿԸՇԻՌ* (24 *Սեպտեմբերէն 23 Հոկտեմբեր*)

Նոր ձախողութիւններ մի կատարէք. յետաձգելէ տեղափոխութիւն մը, որ ոչ մէկ օգուտ պիտի բերէ ձեզի ու պիտի չկարենաք ձեր փնտուածը գտնել:

☆*ԿԱՐԻՃ* (24 *Հոկտեմբերէն 23 Նոյեմբեր*)

Ուշադիր եղէք ձեր կերածին ու խմածին. ամէն ուտելիք բերան բթմունքի համար հարկ է զգուշ ըլլալ, որպէսզի չտեսնեսք ստամոքսի կամ լեարդի անհանգստութիւն: Ձեզի կը բնդադրուի հետու մնալ պարարտ սեղաններէ:

☆*ԱՂԵՂՆԱՒՈՐ* (24 *Նոյեմբերէն 21 Դեկտեմբեր*)

Հետոտ է օրը, սակայն ինչ ալ ընէք, պիտի չկարենաք դրական եղ մը գտնել ձեր ծրագիրին: Մի՛ փորձէք յամառիլ մէկուն գլուխը ճամփու գնով: Փիլիսոփայի նման մտածելէ հանդարտութեամբ:

☆*ԱՅԾԵԼՂԻՒՐ* (22 *Դեկտեմբերէն 20 Յունուար*)

Ձարպիկ էք, գործունեայ, պիտի յաջողիք ցուցադրել գեղեցիկ իրագործում մը եւ նշանակել նոր կէտ մը՝ յաջողութեան ճանապարհին: Պիտի կարենաք գանձել նաեւ գումար մը, զոր փոխ տուած էիք ժամանակին:

☆*ՕՎԱՆՈՑՇ* (21 *Յունուարէն 19 Փետրուար*)

Օրը նպաստաւոր չէ. այսպիսի օրեր կը պատահին երբեմն: Անհանգստութիւն, շփոթ եւ ծանրոյթ: Հոգ մի բնէք, այս ալ կ'անցնի, եւ վարդը կը ծագի նոր արեւ, նոր յոյսերով:

☆*ՋՈՒԿ* (20 *Փետրուարէն 20 Մարտ*)

Առիթը եւ կարելիութիւնը պիտի ունենաք վերջակէտ մը դնելու ձեր ստանձնած մէկ աշխատանքին կամ նոր ծրագիրով մը ճամբայ հլլել: Ջանացէք մնալ արամաբանական մթնոլորտի մէջ:

ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍՏ

ԴԱՄԱՍԿՈՍ — ԴԱՄԱՍԿՈՍ

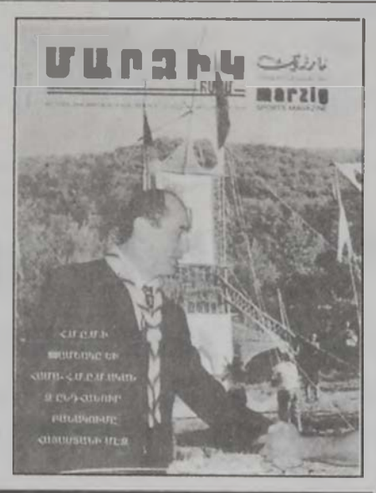
ԳՐԻԳՈՐ ՄԱՆՈՒՇԱԿԵԱՆի մահուան Դ. տարելիցին առիթով, հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարուի Կիրակի, 27 Սեպտեմբեր 1998, Դամասկոսի Ս. Սարգիս եկեղեցւոյ մէջ, յաւարտ Ս. պատարագի:

ԱԼՊԵՐ ՆՈՐԱՅՐ ՔԻՒՓԷԼԵԱՆի մահուան քառասունքին առիթով, հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարուի Կիրակի, 27 Սեպտեմբեր 1998, Անթիլիասի Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ Մայր տաճարին մէջ, յաւարտ Ս. պատարագի:

ՊԵՐՃ ԳԱԼԱՅՃԵԱՆի մահուան ԺԸ. տարելիցին առիթով եւ Վաչէ եւ Անդրանիկ Գալայճեաններու մահուան յիշատակին հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարուի Կիրակի, 27 Սեպտեմբեր 1998, Նոր Մարաշի Ս. Քառասնից Մանկանց եկեղեցւոյ մէջ, յաւարտ Ս. պատարագի:

ՊԱՅԾԱՌ ՏԵՐՏԵՐԵԱՆի մահուան քառասունքին առիթով, հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարուի Կիրակի, 27 Սեպտեմբեր 1998, Հայաշէնի Ս. Յովհաննու Կարապետ եկեղեցւոյ մէջ, յաւարտ Ս. պատարագի:

ՎԱՀԷ ՓԱՅԼԱԿԵԱՆի մահուան քառասունքին առիթով, հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարուի Կիրակի, 27 Սեպտեմբեր 1998, Նոր Մարաշի Ս. Քառասնից Մանկանց եկեղեցւոյ մէջ, յաւարտ Ս. պատարագի:

ԼՈՅՍ ՏԵՍԱՆ

ԺԷ. ՏԱՐԻ, 1998, ԹԻՒ 7-8 (193-194)

ՄԻԱՅԵԱՆ ԹԻՒ

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ՝ Հ.Մ.Ը.Մ.Ի ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆ ՎԱՐՉՈՒԹԵԱՆ

«Մարզիկ»ի միացեալ այս թիւը ամբողջութեամբ նուիրուած է համա-Հ.Մ.Ը.Մ.ական Ձ. Ընդհանուր Բանակումին եւ Հայաստանի մէջ Հ.Մ.Ը.Մ.ի 80ամեակի տօնակատարութիւններուն:

Թիւին մէջ տեսնել՝ բանակումին իւրաքանչիւր օրուան յատկացուած առանձին ակնարկներ, թիւեր եւ տուեալներ, մասնակցողներու տպաւորութիւններ, մասնակից պատուիրակութիւններ եւ դէմքեր, աւելի քան 200 լուսանկարներով: Առաւել՝ լայն թղթակցութիւններ 80ամեակի տօնակատարութիւններուն մասին: 88 էջ՝ լման գունաւոր: Սակ՝ 6000 լ.ո.:

Թիւին հետ պահանջել «Մարզիկ»ի որմապոը:

Ստանալու համար դիմել «Մարզիկ»ի ցրուիչ Յակոբ Գարակէօզեանին եւ գրատուներ «Համազգային», «Մհեր», «Նուպար», «Մովսէս», «Աչակերտին Բարեկամը», «Սանթրալ» եւ «Իտէալ» (Անթիլիաս):

ՄԱՐԶԱԿԱՆ-ԱՇԽԱՐՀ

ԱՆԳԼԻՈՅ ՖՈՒԹՊՈԼԻ ԲԱԺԱԿԻ ԱՒԱՐՏԱԿԱՆԸ ԱՅՍՈՒՀԵՏԵՒ ՊԻՏԻ ՎՃՌՈՒԻ ՄԷԿ ՄՐՑՈՒՄՈՎ

127 տարուան պատմութեան մէջ առաջին անգամ ըլլալով՝ Անգլիոյ ֆութպոլի բաժակի մրցաշարքի աւարտականը պիտի վճռուի մէկ մրցումով:

Նախապէս հաւասարութեան պարագային մրցումը կը կրկնուէր քանի մը օր ետք: Անգլիոյ ֆութպոլի ֆետերասիոնը սակայն այս տարի որոշեց այսուհետեւ նկատի չունենալ երկրորդ մրցում մը՝ Անգլիոյ ֆութպոլի յայտագիրին գերխճողումին պատճառով:

Վերջին 17 տարիներուն 5 անգամ աւարտականի մրցումներ կրկնուած են: Նոր օրէնքին համաձայն, 90 վայրկեան ետք կապմերը եթէ հաւասար մնան՝ կէս ժամ երկարաձգումին պիտի ճակատին եւ ապա պիտի դիմուի փենալթիներու:

Անգլիոյ մէջ ընդամէնը 14 մրցումներ երկրորդ անգամ ըլլալով կատարուած են 127 տարուան ընթացքին:

ԳԵՐՄԱՆԻՈՅ ՖՈՒԹՊՈԼԻ ԲԱԺԱԿ

ՊԱՅԷՐՆ ՄԻՒՆԻԽ ՄԻԱՅՆ ՓԵՆԱԼԹԻՆԵՐՈՎ ԿՐՅԱՒ ՅԱՂԹԵԼ...

Անցեալ տարուան տիտղոսակիր Պայէրն Միւնիխ պրժուարուեթեամբ հասաւ Գերմանիոյ ֆութպոլի բաժակի Գ. հանգրուան, միայն փենալթիներով յաղթելէ ետք Բ. դասակարգի Կրէօֆըր Ֆիւրթին:

Պուն տրոլիկայի (ախոյեանուհիւն) 5 մրցումներուն յաղթական, Պայէրն 120 վայրկեան չարունակ պայքարեցաւ եւ քանի մը ոսկի առիթներ ստեղծեց: Ճերմակ հաւասարութիւն մը արձանագրելէ ետք, Պայէրն իւ վերջոյ փենալթիով (4-3 արդիւնքով) յաղթեց մրցակիցին եւ փրկուեցաւ պախարակութենէ:

Ա. դասակարգի այլ կապմ մը՝ Ֆրայպուրկ պարտուեցաւ ոչ արհեստավարժ Զիկրնէն 1-0 արդիւնքով: Երկու անգամ ազդարարութիւն ստացած Ֆրայպուրկի վրացի աստղ՝ Ալեքս Եաշվիլի վտարուեցաւ դաշտէն (կարմիր քարտ): Զիկրնի եւ մրցումին որը կոյր նշանակեց Քոսովոյի չրջանէն ժամանած այպանացի Աֆրիմ Քուչի:

Վոլֆսպուրկ ծանր պարտութեան մատնեց Նիւրրնպերկը՝ 3-0 արդիւնքով, մինչ Տուիգպուրկ 2-1 արդիւնքով իր կարգին պարտութեան մատնեց Քարլ Զայս Իվնան:

Վերջապէս, Իւրտինկըն փենալթիներով յաղթեց Զանք Փաուլի, 120 վայրկեաններ 1-1 աւարտելէ ետք:

ՖՈՒԹՊՈԼԻ ԲԱՐԵԿԱՄԱԿԱՆ ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ՀԱՆԴԻՊՈՒՄՆԵՐ

Երկկ տեղի ունեցան միջագգային բարեկամական կարգ մը մրցումներ, որոնք տուին հետեւեալ պատկերը.

●*ՖՈՒԹՊՈԼԻ միջագգային բարեկամական մրցումի մը ընթացքին, Սպանիա Կրանատայի մէկ 1-0 արդիւնքով պարտութեան մատնեց իր հիւրը՝ Ռուսիան:*

Սպանիոյ մարգիչ Խոսէ Անթոնիօ Քամաչօ, որ իր առաջին մրցումը կը կատարէր ագգային խումբին հետ, յաղթանակով սկսաւ իր պաշտօնավարութիւնը, հակառակ անոր, որ հիւրընկալ կագմը աւելի քան 60 վայրկեան մրցումը չարունակեց 10 մարգիկով, երբ Սերճի Պարխուան 26րդ վայրկեանին կարմիր քարտ ստացաւ:

Պիթոր Ալքիպա (Ամերիքա Պիլպաս), որ իր առաջին միջագգային մրցումը կը կատարէր, նշանակեց Սպանիոյ եւ մրցումին միակ կոյր (39րդ վայրկեանին):

Թէեւ Ռուսիա վտանգեց բերդապահ Սանթիակօ Քանիսարէսի բերդը, սակայն ան մնաց անպրկուելի:

Օրուան մարոքցի իրաւարարը 9 անգամ գործածեց դեղին քարտը:

Մրցումին ներկայ եղաւ 13 հազար համակիր:

●*ՊՐԱԶԻԼ իր դաշտին վրայ 1-1 արդիւնքով հաւասարութիւն մը արձանագրեց Եուկոսլաւիոյ հետ, աւելի քան 70 հազար հանդիսատեսներու ներկայութեան:*

Մամուլին կարծիքով տեղացի իրաւարար Սիտրակ Մարինկոյի չատ ճախող եւ կողմնակալ մրցում դեկավարելը պատճառ դարձաւ, որ Պրազիլ փրկուի պարտութենէ մը: Ան Եուկոսլաւիոյ գլացաւ արդար փենալթի մը, մինչ քիչ ետք սուլեց սխալ ֆաուլ մը, որուն պատճառով Պրազիլ նշանակեց իր հաւասարութեան կոյրը: Իրաւարարը նաեւ անարդարօրէն դաշտէն վտարեց Եուկոսլաւ միջնապահ Նենատ Կրոգտիչը (50րդ վայրկեանին):

Մարսելինիօ Քարիոքա նշանակեց Պրազիլի կոյրը (17րդ), իսկ Սաւօ Միլոսեւիչ՝ Եուկոսլաւիոյ կոյրը (67րդ):

Պրազիլի նոր մարգիչ Վանտերլի Լուքսեմպուրկօ, որ իր առաջին մրցումը կը կատարէր ագգային խումբին հետ, Ա. կիսախաղին լաւ ձեւով դասաւորեց իր մարգիկները, սակայն Բ. կիսախաղին անոր դաշտ ներկայացուցած յետսապահները չատ խոշտ խաղարկութեան՝ կասեցնելու համար Եուկոսլաւիոյ կագմակերպուած յարձակումները, ինչ որ լաւ տպաւորութիւն չձգեց:

Պրազիլի կագմէն կը բացակայէին Ռոնալտօ եւ Ռոպերթօ Քարլոս, որոնք սակայն նկատի պիտի առնուին յառաջիկայ ամիս Նիւ Եորքի մէջ տեղի ունենալիք Քոլոմպիոյ դէմ մրցումին:

Բարեկամական այլ մրցումներու ընթացքին Ռումանիա ճերմակ հաւասարութիւն մը արձանագրեց Մոլտավիոյ հետ, իսկ Եգիպտոս 2-2 արդիւնքով բաժնուեցաւ Էսթոնիոյ դէմ ճակատումէն:

ՄՈՒՍԱ ՍԱՏԵՐ ԲԱԺԱԿԻ ՄՐՑԱՇԱՐՔԻ ԿԻՍԱԻԱՐՏԱԿԱՆԻՆ

ՆԸԹՄԷ – Հ.Մ.Ը.Մ. 2-1

Մուսա Սատըր բաժակի մրցաշարքի կիսաւարտականին, Պուրճ Համուտի Քաղաքապետարանի դաշտին վրայ երկկ Նրժմկ 2-1 արդիւնքով պարտութեան մատնեց Հ.Մ.Ը.Մ.ը:

Հ.Մ.Ը.Մ.ի համարնման արդիւնք մը անսպասելի չէր՝ տրուած րլլալով, որ խումբը դաշտ ներկայացաւ ոչ ամրողջական կագմով ու կարեւոր բացականերով, մինչ Նրժմկի կագմը թէեւ իր կարգին եւս ամրողջական չէր (Ապպաս Շահրուր, Ուակլ Նագհաեւ Արմէն Սանամեան բացակայ էին), սակայն անոնք փոխարինուած էին համահաւասար մարգիկներով, ինչպէս իրաքցի եւ 2 սեւամորթ օտարականները: Նոյնը չէր պարագան Հ.Մ.Ը.Մ.ի, որուն յատկապէս յառաջապահ գիծին բացակայութիւնը (Դրօս, Վարդան) պատճառ դարձաւ, որ բնականաբար մրրցակից կագմը աւելիէն օգտուի եւ ինք դառնայ դաշտին տէրը, տրուած րլլալով, որ Հ.Մ.Ը.Մ տրամաբանօրէն պիտի դիմէր առաւելաբար պաշտպանողական խաղաոճի:

Այս բոլորէն ետք, սակայն, պէտք է ընդունիլ, որ Հ.Մ.Ը.Մ.ի տղաքը հակառակ իրենց բացականերուն, չրնկրկեցան Նրժմկի դիմաց. րնդհակառակը, իրենք գիրենք նոյնիսկ պարտադրեցին յատկապէս Բ. կիսախաղին, ուր Նրժմկ պահ մը ինքն է, որ կորսուեցաւ Հ.Մ.Ը.Մ.ական ճնշումին դիմաց: Հ.Մ.Ը.Մ.ի կագմէն երկու նորեկներ՝ Վարդան (յետսապահ) եւ Յակոբ Տօնապետեան (յառաջապահ) ապագայի հաչուոյն բաւական յոյս կր ներշնչեն եւ Գօգոյի, Վարդանի եւ Դրոյի վերադարձով կրնան իրենց վրայ դրրւած յոյսերը չատ աւելի արդարացնել: Ասոր դիմաց, սակայն, կայ նաեւ թերութիւններ անչուշտ: Առաջին հերթին ձախ յետսապահի դիրքը կր մնայ խոցելի: Նախապէս կատարուած 4 մրցումներուն (3 բարեկամական եւ Սայմի դէմ նոյն մրցաշարքին գծով Երեքշարթի օրւան մրցումին) եւս նոյնն էր պարագան, ինչ որ մտահոգիչ է կապէս: Նրժմկի երկկուան նշանակած Ա կիսախաղի երկու կոյերուն մէջ ալ սխալի իր բաժինը ունէր Հ.Մ.Ը.Մ.ի ձախ յետսապահը՝ Անդօ Պետոյեան, յատկապէս երկրորդին պարագային: Նրժմկի երկու կոյերն ալ նշանակեց Պիլալ Ֆրէյֆիլ, որ յաւէչէր հսկուած ու ձգուած էր ագատ:

Ձախ յետսապահէն անկախ, կայ նաեւ միջնապահ գիծին վրայ Վաչէ Զաքրրեանի եւ հայստանցի Արամ Մխկոյեանի ոչ այդքան տպաւորիչ խաղարկութիւնը, յատկապէս արագութեան իմաստով: Անոնք երկուքն ալ դանդաղ են, որուն պատճառով դաշտին ամէնէն կարեւոր բաժինը՝ կեդրոնը չաճախ կր մնայ մրցակիցին ագատ գօտին:

Ինչ կը վերաբերի վրէժի (երկկուան կոլին հեղինակը), Մտեփանի եւ Հ.Մ.Ը.Մ.ի նոր միացած պաղեստինցի յետսապահին, ապա անոնք ունեցան յաւելեալ մր, առանց մուծելու նաեւ իբրպապահ Ռեմոն Հաննան, որ սխալ չրրաւ եւ պէտք եղած միջամտութիւնները յաւապէս կատարեց: Վերջապէս, Հայկ ըստ երեւոյթին կր մնայ Հ.Մ.Ը.Մ.ի «ճոքեր»ը: Ան մնայուն չարժման մէջ է դաշտին բոլոր կողմերը եւ խումբը ամրողջական դիմագիծ մր ստանալու պարագային չատ հաւանաբար ան աւելի արժեւորէ իր դիրքն ու պաշտօնը եւ արդարացնէ իր վրայ դրրւած յոյսերը:

Երկկուան մրցումէն ետք կարելի է յայտնել հետեւեալը. խումբը բացականերու վերադարձով կրնայ որոշապէս դրական փոփոխութիւններ արձանագրել, այսուհանդերձ կր մնան ակներեւ թերութիւններ յատկապէս յետսապահ գիծին պարագային, ուր յայտնապէս Մտեփանի կողքին անհրաժեշտ կարիքը կայ փորձառու եւ ատակ մարգիկներու:

1998-1999 եղանակի ախոյեանութիւնը կը սկսի 15 օրէն եւ Հ.Մ.Ը.Մ.ի մրթաբոն աչխատանքը կը բագմապատկուի՝ խումբը վերջնական ֆորմի դնելու իմաստով: Առաջին մրցումը տեղի պիտի ունենայ Կիրակի, 11 Հոկտեմբեր 1998, կէսօրէ ետք ժամը 16:00ին՝ Պէկյրութի Քաղաքապետարանի դաշտին վրայ, Հ.Մ.Մ.ի դէմ:

ԱՐՁԱԳԱՆԳՆԵՐ ՖՈՒԹՊՈԼԻ ԱՇԽԱՐՀԷՆ

●*ՍԵԼԹԱ ՎԻԿՈՑԻ* յառաջապահ Վալերի Քարփին, Սպանիոյ ֆութպոլի ֆետերասիոնին կողմէ 4 մրցում կախակայեցաւ՝ Ռէալ Վայատոլիտի միջնապահ Տրական Իսայիյեվիչի երեսն ի վեր թքած րլլալուն պատճառով: Օրւան իրաւարարը չէր նկատած պատահածը եւ ուսւոր մրցումին ընթացքին անպատիժ մնացած էր: Սակայն սպանական օրաթերթերը եւ պատկերասփիւռի կայանները անոր այդ տգեղ ու ոչ մարդավայել արարքը պատկերասփռելով ու լուսարձակի տակ առնելով ձեւով մը ստիպած էին, որ ֆետերասիոնը դիմէ պատժական միջոցառումի:

●*ՓԱՐԻԶ ՍԷՆ ԺԵՐՄԷՆ* յետսապահ Նիքոլա Լասթալ, որ 1998-99 եղանակին սկիզբը կնկանէն միացած էր մայրաքաղաքի կագմին, չատ հաւանական է, որ այսօր Սոչոյիդմ մրրցումին առաջին անգամ րլլալով կրէ իր կագմին չապիկը: Նիքոլա վիրաւոր էր եւ այդ պատճառով ցարդ կր բացակայէր Սէն Ժերմէնի կագմէն:

●*ԳԵՐՄԱՆԻՈՅ* ագգային խումբի մարգիչ Էրիւ Ռիպէք կ'ըսէ, թէ Ա.Մէ Միլանի յառաջապահ Օլիվըր Պիրհոֆ պիտի մնայ Գերմանիոյ խմբապետ:

Իր կատարած հարցագրոյցին ընթացքին Ռիպէք րսաւ, թէ Պայէրն Միւնիխի 37 տարեկան լիպերոն՝ Լոթար Մաթէուս, որ հակառակ յառաջացած տարիքին նկատի առնուած է Ռիպէքի կողմէ եւ մաս պիտի կազմէ Գերմանիոյ խումբին՝ պիտի կրէ թիւ 10 չապիկը:

Յառաջիկայ ամիս տեղի ունենալիք Թուրքիոյ եւ Մոլտավիոյ դէմ մրցումներուն (Եւրօ-2000ի գտում), Ռիպէք իր մարգիկներուն անուանացանկը պիտի յայտարարէ յառաջիկայ Երկուշարթի:

Գերմանիոյ ֆութպոլի ֆետերասիոնը կր յայտնէ, թէ յառաջիկայ Փետրուարին, Գերմանիա ֆութպոլի միջագգային բարեկամական երկու մրցում պիտի կատարէ Մայէմիի (Միացեալ Նահանգներ) մէջ: Անոր առաջին մրցակիցը պիտի րլլայ տեղւոյն կագմը՝ Միացեալ Նահանգներ (Փետրուար 6ին), իսկ երկրորդը՝ Արժանթինի (Փետրուար 9ին կամ 10ին):

●*ՌԷԱԼ ՄԱՏՐԻՏԻ* պատասխանատուները ներկայիս չծուած են աչխատանքի՝ երկարաձգելու համար կերմանացի բերդապահ Պոտօ Իլրկներրի պայմանագրութիւնը, որ կ'աւարտի այս եղանակին վերջը:

Սպանական ակումբը մինչեւ յառաջիկայ Դեկտեմբեր 31 ժամանակ ունի անոր պայմանագրութիւնը երկարաձգելու: Զախողութեան պարագային Իլրկներր կը դառնայ ագատ մարգիկ մը եւ կրնայ միանալ որեւէ կագմի:

Ըստ չրջան րնդ տարաձայնութիւններուն, Պոտօ հետաքրքրուած կր թուի րլլալ Պորուսիա Տորթմունտով:

Եթէ կերմանացին չուգէ մնալ սպանական կագմին հետ, չատ հաւանական է, որ Մայորքայի արժանթինցի բերդապահ Քարլոս Ռուա միանայ Ռէալ Մատրիտի:

Նկատի ունենալով, որ Իլրկներր անցեալ եղանակին եղած էր խումբին հիմնական բերդապահը, պահեստի բերդապահ Սանթիակօ Քանիսարէս մնացած էր չուքի մէջ:

●*ՊՈՒԼԿԱՐԻՈՅ* ագգային խումբի նոր մարգիչ Տիմիթար Տիմիթրով, որ յառաջիկայ Հոկտեմբեր 1ին պիտի յայտարարէ իր մարգիկներուն անուանացանկը, չատ հաւանական է, որ նկատի առնէ նաեւ փլէյմէյքըր Քրասիմիր Պալաքովը:

Պուլկարիոյ ֆութպոլի ֆետերասիոնը այժմ աչխատանքի մէջ է համոգելու համար Պալաքովը, որ վերադառնայ ագգային խումբ: Մոնտիալէն ետք, Շթութկարթի մաս կազմող մարգիկը յայտարարած էր, որ չուզեր այլեւս կրել ագգային խումբին չապիկը:

Յառաջիկայ Հոկտեմբեր 10ին Եւրօ-2000ի գտումին գծով, Պուլկարիա իր երկրորդ մրցումը պիտի կատարէ Անգլիոյ դէմ («Ուեմպլի»ի դաշտին վրայ), իսկ չորս օր ետք՝ Շուէտի դէմ (Պուլկասի մէջ, Պուլկարիա):

Շատ հաւանական է, որ 39 տարեկան Տիմիթրով յառաջիկայ չարաթ մինչեւ 31 Դեկտեմբեր 1999 պայմանագրութիւն մը ստորագրէ Պուլկարիոյ ֆութպոլի ֆետերասիոնին հետ:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԵԱՅՑ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԱԿԱՆ ՈՒՍԱՆՈՂՆԵՐՈՒ ՄԻՈՒԹԻՒՆ (ՀԵՀՈՄ)

ԴԱՍԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ

ՆԻԻԹ՝ Զաւախքի Հայութեան Իրավիճակը

ԴԱՍԱԽՕՍ՝ Տիար Ժիրայր Պէօճէքեան

Տեղի պիտի ունենայ Շաբաթ, 26 Սեպտեմբեր 1998, երեկոյեան ժամը 6ին, ՀԵՀՈՄի կեդրոնատեղիին մէջ, մայրավանք, Ալիֆիլիաս:

ՀՐԱՒԷՐ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԱԿԱՆՆԵՐՈՒ

ՖՐԱՆՍԱՅԻ ՖՈՒԹՊՈԼԻ ԱԽՈՅԵԱՆՈՒԹԻՒՆ

ՊԱՍԹԻԱ - ՄԱՐՍԷՅ 0-2

Ֆրանսայի ֆութպոլի ախոյեանութեան Երրդ հանգրուանի գագաթի ճակատումը տեղի ունեցաւ երկկ գիչեր՝ Պասթիայի եւ Մարսէյլի միջեւ եւ աւարտեցաւ 2-0 Մարսէյլի տրամաբանական յաղթանակով:

Քորսիքայի մէկ կայացած երկկուան միջակ մակարդակի մրցումին Մարսէյլ տիրապետեց եւ տարաւ հանգիստ յաղթանակ մր՝ չնորհիւ Ռոպէր Փիրէսի (36՛) եւ Թիթի Քամարայի (71՛) կոյերուն:

«Ֆիւրիահի» դաշտին վրայ կայացած այս ճակատումր կարեւոր էր Մարսէյլի համար՝ պահելու առաջնակարգ իր դիրքը, այլապէս անիկա կրնար բաւական նահանջել պասաւորման աղիւսակին մէջ:

Մարսէյլ որդեգրեց խմբային խաղարկութիւն մր եւ անոր աստղ եղաւ Ռոպէր Փիրէս, որ սակայն փոխարինուեցաւ մրցումին վերջին 15 վայրկեաններուն: Մարգիչ Ռոլան Քուրպիսի տղաքը թէեւ պեղեգիկ ու բարձր մակարդակի մրցում մր չհրամցուցին, սակայն 3 կէտ գրպանած վերադարձան Մարսէյլ:

Օրուան երկրորդ մրցումին, Օքսէռ չկրցաւ 3 կէտ խլել համեստ Թուլուզէն եւ տուն վերադարձաւ ձերմակ հաւասարութեամբ: Մարգիչ Կի Ռուի տղաքր թէեւ բագմաթիւ առիթներ ստեղծեցին, սակայն չկրցան գնգել Թուլուզի րերդին ուռկանը...

Այսօր պիտի չարունակուին մնացեալ 7 մրցումները, որոնց ընթացքին յատկանչական ու մեծ ճակատումներ չկան:

ՊՈՒՆՏԶՍԼԻԿԱ

ԱՅՍՕՐ 1860 ՄԻՒՆԻԽ - ՀԵՐԹԱ ՊԵՐԼԻՆ ԳԱԳԱԹԻ ՃԱԿԱՏՈՒՄ

Այսօր պիտի սկսի Գերմանիոյ ֆութպոլի ախոյեանութեան Երրդ հանգրուանը՝ 1860 Միւնիխ - Հերթա Պերլին գագաթի ճակատումով: Դասաւորման աղիւսակին երկրորդ եւ չորրորդ դիրքերը գրաւող Միւնիխեան եւ Պերլինեան կագմերը այսօր պիտի փորձեն իւրաքանչիւրը 3 կէտ ապահովել, ինչ որ կ'ենթադրէ տաք ճակատում մը: 1860 Միւնիխ Գերմանիոյ բաժակի մրցումէն դուրս մնացած էր Երեքշարթի օր՝ Բ. դասակարգի Ֆորթիւնա Տիւսլտորֆէն եւ տեղի տուած էր բագմաթիւ քննադատութիւններու՝ համակիր իր չրջանակներէն ներս: Ասիկա եւս պատճառ մրն է, որ այսօրուան մրցումին անիկա ամէն գնով յաղթանակ փորձէ ապահովել իր դաշտին վրայ, սակայն մրցակից Հերթան դիւրին պատառ չէ եւ կրնայ նեղ կացութեան մատնել գայն:

Այսօր տեղի պիտի ունենայ այլ մրցում մր եւս՝ Համպուրկի եւ Հանգա Ռոսթոքի միջեւ, իսկ մնացեալ մրրցումները տեղի պիտի ունենան վաղը եւ Կիրակի:

Պարագյուխի կագմր՝ Պայէրն Միւնիխ պիտի ունենայ 15րդ դիրքը գրաւող Վերտըր Պրեմընի դաշտը, իսկ ախոյեան Քայզըրսլաուէրընն, որ այժմ կը գրաւէ երրորդ դիրքը՝ պիտի րնդունի 11րդ դիրքը գրաւող Պոխումը: Քայզըրսլաուէրընի համակիրները եւս գայրացած են իրենց կագմէն, որովհետեւ անիկա դուրս մնաց Գերմանիոյ բաժակի մրցաշարքէն նոյնինքն Պոխումի դէմ: Հետեւաբար սոյն ճակատումը փոխ վրէժի մրցում մր պիտի րլլայ Քայզըրսլաուէրընի համար, որ անպայման պէտք է յաղթանակ մր նուիրէ իր համակիրներուն, այլապէս...

Ստորեւ՝ Երրդ հանգրուանի յայտագիրը.

ԱՅՍՕՐ

Համպուրկ - Հանզա Ռոսթոք

1860 Միւնիխ - Հերթա Պերլին

ՎԱՂՐ

Շալքէ 04 - Պայէր Լեւերքուզըն

Պորուսիա Տորթմունտ - Վոլֆսպուրկ

Վերտըր Պրեմըն - Պայէրն Միւնիխ

Ֆրայպուրկ - Տուիգպուրկ

Մէօնշընկլատպախ - Շթութկարթ

Քայզըրսլաուէրընն - Պոխում

ԿԻՐԱԿԻ

Այնթրախթ Ֆրանքֆորթ - Նիւրընմպէրկ

ՀԵՇՏԵԼԱՐՇԱՒ. ՍՊԱՆԻՈՅ ԸՐ.ԶԱՎԱԴ

ՀԵՐԱՒ ՓԱՌԱՒՈՐ ՁԵՒՈՎ ՇԱՀԵՑԱՒ 19ՐԴ ՀԱՆԳՐՈՒԱՆԸ

Սպանացի Ռոպերթօ Հերաս երկկ չահեցաւ իր երկրի չրջավագքի 19րդ հանգրուանը՝ Աւիլա-Սեկովիա, որ ուներ 170 քմ. երկարութիւն: Հերաս մրցումին 145րդ քիլոմեթրին կրցաւ փոխել մեծ փելոթոնէն եւ ամրողջ 25 քիլոմեթր առանձինն սուրացաւ եւ ժամանման գիծ հասաւ 30 երկվայրկեան առաւելութիւն մը ձեռք ձգելով ագգակիցներ Ֆերնանտօ Էսքարթինի եւ Ալվարօ Կալտանոյի վրայ, որոնք յաջորդարար հանդիսացան երկրորդ եւ երրորդ: Ընդհանուր դասաւորման մէջ եւս Հերաս ոստում արձանագրեց եւ 5րդ դիրքը խլեց գուիցերիացի Ալեքս Ցիւրլէն, որ նահանջեց վեցերորդին:

Սպանացի Ափրահամ Օլանօ կը պահէ դեղին չապիկը եւ 22" առաւելութիւն մր ունի Ֆրանսացի Լօրան Ժալապէրի վրայ:

Ստորեւ՝ 19րդ հանգրուանի դասաւորումը (Ավիլա - Սեկովիա, 170 քմ.).

1.- Ռոպերթօ Հերաս (Սպանիա) *Քելմէ 4 ժամ 13՛ 26՛՛*

2.- Ֆերնանտօ Էսքարթին (Սպանիա) *Քելմէ 30՛՛ ուշ 2*

3.- Ալվարօ Կալտեանօ (Սպանիա) *Էօսքալթել նոյնը*

4.- Լօրան Ժալապէր (Ֆրանսա) *Օնսէ 31՛՛ ուշ 2*

5.- Ժիլպերթօ Սիմոնի (Իտալիա) *Քանթինա Թոլլօ նոյնը*

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԴԱՍԱԿԻՈՐՈՒՄ

1.- Ափրահամ Օլանօ (Սպանիա) *Պանեսթօ 83 ժամ 14՛ 13՛՛*

2.- Լօրան Ժալապէր (Ֆրանսա) *Օնսէ 22՛՛ ուշ 2*

3.- Խոսէ Մարիա Խիմենէս (Սպանիա) *Պանիսթօ 31՛՛ ուշ 2*

4.- Ֆերնանտօ Էսքարթին (Սպանիա) *Քելմէ 37՛՛ ուշ 2*

5.- Ռոպերթօ Հերաս (Սպանիա) *Քելմէ 2՛ 05՛՛ ուշ 2*

6.- Ալեքս Ցիւրլը (Զուիցերիա) *Լոթիւս 2՛ 12՛՛ ուշ 2*

ՊԱՂԵՍՏԻՆԵԱՆ ԱՀԱՍԱՆԵԼԻՔԸ ՆԵՐՍ

ԻՍՐԱՅԵԼԱՑԻ ՉԻՆՈՒՈՐՆԵՐՈՒ Կ'ԱՐԳԻԼՈՒԻ *ՔԱՁԻՆՕ* ԱՅՑԵԼԵԼ

ԵՐՈՒՍԱՂԷՄ, 24 (ՌՈՅԹԵՐ).- Իսրայէլի բանակն ու ոստիկանութիւնը իրենց ուժերուն արտօնութիւն չեն տար այցելելու Երիքովի մուտքին կառուցուած *քազինոն*:

Քազինոն կը գտնուի պաղեստինեան սահմաններէն ներս եւ բանակին հրամանատարութիւնը կ'արգիլէ պարտականութեան վրայ գտնուող զինուորները հոն այցելելէ: Բանակը կը վախնայ, որ տարազուրներ *քազինօ* մտնելով կրնան կապեր հաստատել ոճրագործներու հետ եւ բախտախաղի ճամբով պարտքեր կրնան ունենալ ու կաշառակերութեան հաւանական թիրախներ դառնալ:

Բանակին բանբերը ըսաւ, որ իսրայէլացի զինուորները, երբ պարտականութեան վրայ են՝ ոչնչութիւն արտաքսման մէջ արտօնութիւն չունին *քազինոներ* այցելելու:

ՀԱՐԻՐԻ ՏԵՍԱԿՑԵՑԱՒ ...

Շարունակուած Ա.էջէն

քաղաքականութեան պատճառով խաղաղութեան գործընթացի անկումին վտանգաւոր անդրադարձներուն:

Հընդաւուի այս ժողովէն առաջ հանդիպում մը ունեցած էր Իտալիոյ արտաքին գործոց նախարար Լամպերթօ Տինիի հետ: Իտալիոյ դիւանագիտութեան պետը հաւաստեց, թէ Իտալիա չի մտածեր Տինիւլի հետ գործող իր ուժերը քաշելու կամ անոնց թիւը իջեցնելու մասին: «Չեկ կը վստահեցնեմ, որ անոնք պիտի մնան, որովհետեւ մենք Լիբանանի բարեկամներն ենք եւ անոր յաւելեալ օժանդակութիւն կ'ուզենք տրամադրել նոյնիսկ վինուորական գետնի վրայ», ըսաւ ան:

Տինի նշեց, որ Հարիրիի հետ քննարկած է երկկողմանի յարաբերութիւնները, Տինիւլի հետ գտնուող իտալական ուժերու պարագան եւ խաղաղութեան գործընթացը. «որուն սառած վիճակին համար մտահոգութիւն յայտնեցինք»: Ան ըսաւ, որ Միջերկրականի արեւելքը գտնուող երկիրներուն կայունութիւնը կը շահագրգռէ այդ ծովուն շուրջ գտնուող բոլոր երկիրները: «Մենք համոզուած ենք, թէ ապահովութիւն ունենալը անկարելի է առանց խաղաղութեան, եւ Իսրայէլ պէտք է նախաձեռնէ՝ քայլ մը առնելով այս ուղղութեամբ»՝ ըսաւ Տինի:

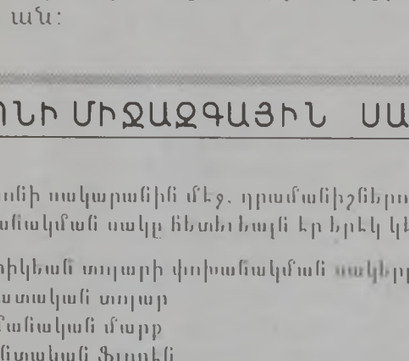
Վարչապետ Հարիրի Նիւ Եորքի ժամով Հինգշաբթի գիշեր ՄԱԿի 53րդ ընդհանուր ժողովին պիտի արտասանէ Լիբանանի խօսքը, որուն մէջ պիտի վերահաստատէ խաղաղութեան գործընթացին գծով Լիբանանի կեցուածքը եւ պիտի արծարծէ Իսրայէլի մէջ արգելափակուած լիբանանցի պատանդներուն հարցը:

Միւս կողմէ, լրագրողներու հետ կրոյցի մը ընթացքին վարչապետը պատասխանեց յաջորդ կառավարութեան կազմութեան վերաբերեալ տարաձայնութիւններուն մասին հարցումի մը: Ան նկատել տուաւ, որ պէտք է նախ ընտրուի նոր նախագահ, ապա նշանակուի կառավարութիւնը կազմող վարչապետ: «Ուրեմն տակաւին շատ կանուխ է խօսելու այդ հարցին մասին», աւելցուց ան:

ԼՈՆՏՈՆԻ ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ՍԱԿԱՐԱՆ

Լոնտոնի սակարանին մէջ, դրամանիշերու փոխանակման սակը հետեւեալն էր երէկ կէսօրին.

Ամերիկեան տոլարի փոխանակման սակերը.	
Քանատական տոլար	1.5122/32
Գերմանական մարք	1.6735/45
Հոլանտական ֆլորէն	1.8869/74
Զուիցերիական ֆրանք	1.3855/60
Պելճիքական ֆրանք	34.60/64
Ֆրանսական ֆրանք	5.6130/50
Իտալական լիր	1654.8/5.5
Ճափոնական եէն	134.88/98
Շուէտական քուրոն	7.8525/75
Նորվեկիական քուրոն	7.3959/79
Դանիական քուրոն	6.3679/99
Մէկ արծրիճ	1.6965/75
●Մէկ օնս ոսկի	293.60/4.1

Optique
La Vista

MOSCHINO
ՀՐԱՅՐ ԱՂԱՍԱՐԳԻՍԵԱՆ
Պուրճ Համուտի Քաղաքապետարանի
հրապարակ, հեռ. 03-302752 եւ 01-262071

ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆԻՆ ՄԷՋ ԲԱՆԱԼԻ...

Շարունակուած Ա.էջէն

աթոռ հաշուող խորհրդարանին մէջ իշխանութեան կշիռը ունին: Անոնք իրենց ազդեցութիւնը օգտագործած են՝ Ելչմակը մղելու, որ կանխահաս ընտրութիւններ կայացնէ, հետեւողականօրէն ապառնալով, թէ կառավարութիւնը պիտի տապալեն:

Պահպանողականներու ղեկավարութեամբ փոքրամասնութեան կառավարութիւնը անցեալ տարուան Յունիսէն ի վեր, երբ իշխանութիւնը ձեռք առած էր, կախեալ է Ժ. Վ. Կուսակցութեան կօրակցութենէն:

Արդարութեան նախարար Վասան Տենիկքիւրտիւ յայտնեց, որ անհրաժեշտ պարագային, նախարարին դէմ ամբաստանութիւն պիտի ուղղէ: Նախարարը Ելչմակի կուսակցութեան անդամ երեսփոխան մըն է:

«Ինչ ալ ըլլայ անձի մը պաշտօնը կամ դիրքը, ով որ ալ ըլլայ ան, եթէ օրէնքը բռնաբարած է, եթէ ոճիր մը գործուած է, դատական հետապնդում տեղի պիտի ունենայ, ըսաւ ան:

«(!Նատոլու» լրատու գործակալութիւնը հաղորդեց, որ դատախազները հեռաձայնային խօսակցութիւններուն ժապաւէնները կ'ուսումնասիրեն:

ՁԱՔԻՃԻ ԴԷՄ՝ ԲԱՆՏԱՐԿՈՒԹԵԱՆ ՎՃԻՌ

Ալաատին Զաքիճի երէկ Նիսի մէկ ատեանին կողմէ 6 ամսուան բանտարկութեան դատապարտուեցաւ՝ կեղծ անցագիր գործածած ըլլալու յանցանքով:

Ան իր երեսը պահեց լուսանկարիչներէն, որոնք խոնուած էին դատարանին առջեւ:

Զաքիճի, որ Թուրքիոյ մէջ մարդասպանութեան եւ ապօրինի քաղաքական անձնաւորութիւններու եւ ապահովութեան մարկի պաշտօնատարներու գծով, որոնք աջակողմեան ոճրագործներ օգտագործած են քաղաքական եւ առեւտրական մարկերու ընդդիմադիրներ սպաննելու համար:

Ելչմակ 2 շաբաթ առաջ շարք մը միջոցառումներու մասին յայտարարութիւն կատարած էր՝ երկիրը կապմակերպուած ոճրագործութենէ մաքրագործելու եւ մաֆիայի գործունէութեան մասնակից ոճրագործները ձգմելու համար: Ան խոստացած էր ջնջել խորհրդարանական անձեռնմխելիութիւնը՝ ռեւէ երեսփոխանի, որ ոճիրով կ'ամբաստանուի:

ՁՆՇՈՒՄ՝ ԻՍԼԱՄԱԿԱՆՆԵՐՈՒ ԿՈՂՄԷ

Ելչմակի վրայ ճնշումներուն աւելի եւս թափ տալով՝ Հինգշաբթի օր քանի մը հազար իսլամականներ Պոլսոյ մէջ բողոքի ցոյց մը կատարեցին, քաղաքին քաղաքապետին դէմ արձակուած 10 ամսուան բանտարկութեան վճիռին գծով:

Քաղաքապետը՝ Ռեճեփ Թայիփ Էրտողան, կգուշացուց, որ իսլամական ծայրայեղական գործունէութեան յանցանքով իր դէմ ուղղուած վճիռը քուէատուփերուն մէջ աշխարհիկ վարչակարգին ի վնաս պիտի ըլլայ:

«Տեղի պիտի չտանք: Աւելի եւս հպօրացած պիտի վերադառնանք: Այս անարդար վճիռը մեր պայքարին աւարտը չի նշանակեր, այլ՝ սկիզբը», յայտարարեցան քաղաքապետարանին մէջ մաղոյ ասուլիսի մը ընթացքին:

Վերադատ ատեանը Շորեքշաբթի օր որոշած էր Էրտողանի դէմ արդէն արձակուած 10 ամսուան բանտարկութեան վճիռը ի գործ պահել՝ իսլամական ընդդիմադրութեան նորհարուածը հասցնելով՝ յառաջիկայ Ապրիլին երեսփոխանական եւ տեղական ընտրութիւններու նախօրեակին:

Կ'ակնկալուի, որ ան յառաջիկայ շաբաթներուն բանտարկուի:

Քաղաքապետը յայտնեց, որ վճիռը իսլամականներու վերելքը կասեցնելու քաղաքական փորձ մըն է:

1995ի երեսփոխանական ընտրութիւններէն իսլամականները դուրս եկած էին իբրեւ խորհրդարանի մեծագոյն պլոքը՝ քուէներուն 21 առ հարիւրը ապահովելով:

Մեկնաբանները կը նախատեսեն, որ իսլամականները Ապրիլ 1999ի ընտրութիւններուն մեծագոյն համեմատութեամբ քուէներ ապահովող խմբակներէն մէկը պիտի ըլլան:

Աւելի քան 10 հազար հոգի՝ քաղաքապետարանին առջեւ հետեւեցաւ մամլոյ ասուլիսին, որ ուղղակի մեծ պաստառներու վրայ ցուցադրուեցաւ:

Իսլամական Առաքինութիւն կուսակցութեան ղեկավար Ռեճայ Քութան հանդարտութեան կոչ ուղղեց՝ յայտարարելով. «Մեր պայքարը համբերութեամբ եւ տրամաբանօրէն պիտի շարունակենք»:

ԱՐԱՖԱԹ ՅԱՌԱՋԻԿԱՅ...

Շարունակուած Ա.էջէն

գտնուելէն, եգրակացնելու համար Այսրյորդանանի համաձայնագիրը:

Արտաքին գործոց նախարարութեան բանբեր Ձէյմս Ռուպին ըսաւ, որ յառաջիկայ օրերուն, Օլպրայթ աշխատանքային նիստեր պիտի ունենայ Նեթանիահուի եւ Արաֆաթի հետ (առանձնարար): Եւակոդմանի հանդիպումի մը մասին ցարդ չօշափելի տուեալներ չկան: Ռուպին դիտել տուաւ, սակայն, որ Օլպրայթ եւ անոր խմբակը որոշած են արդիւնքներ նուաճել այս հանդիպումներուն: Բանբերը հաւանական նկատեց մասնակի համաձայնութեան մը իրագործումը, թէեւ ան մանրամասնութիւններ չփոխանցեց այդ համաձայնութեան մասին:

Առաջին անգամ րլայով Ուաշինկթրն կ'ակնարկէ մասնակի համաձայնութեան մը: Նախապէս ամերիկեան ճիգերը ամբողջական համաձայնութիւն մը գոյացնելու նպատակով ի գործ կը դրուէին:

●ԵՐՈՒՍԱՂԷՄԻ մէջ իսրայէլցի կինուոր մը վիրաւորուեցաւ երէկ, երբ ական մը պայթեցաւ օթոպուսի կայանի մը մօտ: Երուսաղէմի ոստիկանապետը յայտարարեց, որ ահարեկիչներ գետեղած են ռումբը:

●ԻՍՐԱՅԷԼԻ կերագոյն ատեանը երէկ առկախեց կառավարութեան այն ծրագիրը, որ կը միտի ընդարձակել գործարան մը, որ գիտական գաղտնի գիտաչխատանոց-գործարան մըն է: Կարգ մը պղիւրներու համաձայն, Իսրայէլ քիմիական եւ կենսաբանական գէնքեր կը պատրաստէ այդ գործարանին մէջ:

(ՌՈՅԹԵՐ)

ԲԱՆԱԿՑՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒ ԴԱԴՐԵՑՈՒՄԸ...

Շարունակուած Ա.էջէն

Նախագահ Քոչարեան նշեց, որ թէեւ համանախագահները իրենց առաջարկները ներկայացուցին ընդհանուր գիծերու մէջ, այսուհանդերձ անոնք յուսադրիչ են: Ան յայտնեց նաեւ, որ Ապրպէյճանի մէջ եւս այդ առաջարկները ընդունուած են բաւական դրականօրէն:

Քոչարեան անդրադարձաւ նաեւ Ռուսիոյ տնտեսական ճգնաժամին Հայաստանի վրայ ազդեցութեան եւ ըսաւ, թէ իր կառավարութիւնը մտադիր չէ ապգայնացնելու տնտեսական հիմնարկները: «Ռուսիոյ հարցը կապած չէ սեփականաշնորհման գործընթացի հետ: Հայաստանի տնտեսական կացութիւնը բաւական կայուն է: Կայուն է Հայաստանի ելեւմտական չուկան եւ այս տարուան տնտեսական աճը հասած է 8 տոկոսի, երկրի ստար դրամանիշի պահեստները աճի մէջ են եւ դրամի սակը պահելու նպատակով, կառավարութիւնը միջամտութիւն չի կատարեր», ըսաւ ան եւ աւելցուց, թէ աշխատավարձի պարտքեր չկան Հայաստանի մէջ այլ կան վճարումներ միայն ռուսական չուկային հետ կապուած որոշ ձեռնարկութիւններու:

ՔՈՉԱՐԵԱՆ ԱՅՍՕՐ ԽՕՍՔ ...

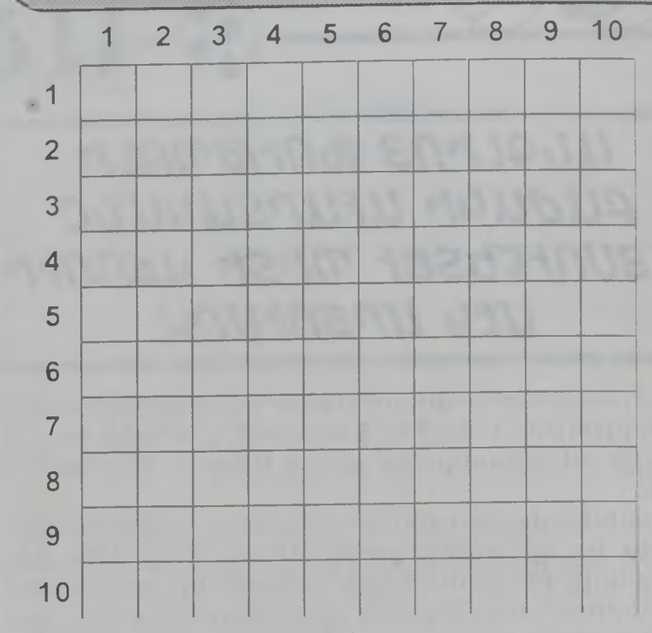
Շարունակուած Ա.էջէն

Այնուհետեւ պատուիրակութիւնը Շաբաթ օր պիտի մեկնի Լոս Անճելըս, ուր պիտի մասնակցի Հայկական Միացեալ Ֆոնտի 100րդ թոհչքին առիթով կազմակերպուելիք հանդիսութեան: Կիրակի օր նախագահը հանդիպում պիտի ունենայ հայկական երեք կուսակցութիւններուն եւ այլ կազմակերպութիւններու ներկայացուցիչներուն հետ, ապա պիտի մասնակցի եւ խօսք պիտի առնէ Հայաստանի անկախութեան վերականգնումի 7րդ տարեդարձին նուիրուած հաւաքին: Նախագահ Քոչարեան նաեւ հանդիպումներ պիտի ունենայ գործարարներու հետ:

Պատուիրակութիւնը Երեքշաբթի օր պիտի այցելէ Եութա, իսկ 1 Հոկտեմբերին պիտի վերադառնայ Երեւան:

ԽԱՉԲԱՌ ԹԻՒ 4083

Պատրաստեց՝ Տ. Մ. ԱՂԱՋԱՐԵԱՆ

ՀՈՐԻԶՈՆԱԿԱՆ

1. *Մ. Փարաճանովի ֆիլմերէն (երկու բառ):*
2. *Յիսուսի նախահայրերէն - Ունգ, ծիլ:*
3. *Անկարող - Ուղեկակ:*
4. *Դաշտերու աստուած - Պտղատու ծառատեսակ:*
5. *Կեռ, ճանկ - Մտինք:*
6. *Եգիպտական դից - Իսլամ կրօնաւոր - Մկկր:*
7. *Եսամոլ, ինքնասէր:*
8. *Փոխարժէք - Լ. Օ. Խաչի մասնաճիւղերէն:*
9. *Գրիգոր Զօհրապի հայրը - Խոշոր կապոց:*
10. *Ֆրանսայի կետերէն - Եւրոպական թագաւորութիւն:*

ՈՒՂՂԱՀԱՅԵԱՑ

1. *Բացակայր կամ ապարկ:*
2. *Աստուածային - Այրուբենէն:*
3. *Մ. Գրային մարգարէ - Լար, կարչն:*
4. *Տառի մը անունը - Շահեկան, օգտաչատ:*
5. *Ցուցական ածական - Իրր դեղ գործածուող րուսական հիւթ մը:*
6. *Կոկորդի գեղձերու բորբոքում - Ակումբին մէջ կը գտնուի:*
7. *Ասպ - Հարաւային Ամերիկայի ոստաններէն:*
8. *Ճարպոտ - Արական անուն:*
9. *Ոդր, սուգ - Ոտք մը պակաս:*
10. *Ցասում - Փոքրացրնող մասնիկ:*

ԹԻՒ 4082 ԽԱՉԲԱՌԻՆ ԼՈՒԾՈՒՄԸ

ՍԱԿԱՐԱՆ

Պէյրութի սակարանին մէջ օտար դրամանիշերու փակման սակագիները հետեւեալներն էին երէկ.

Սուրիական ֆունտ	33.43 - 36.45 լ.ո.
Իրաքեան տինար	50.00 - 51.00 լ.ո.
Պահրէյնեան տինար	4003.70 - 4005.81 լ.ո.
Քուէյթեան տինար	4964.97 -4966.91 լ.ո.
Յորդանանեան տինար	2120.54-2122.58 լ.ո.
Ա. Մ. Էմիրութեանց տիրհամ	410.92 - 412.97 լ.ո.
Սէուտական ռիալ	400.10 - 402.10 լ.ո.
Օմանեան ռիալ	3929.82 -3931.86 լ.ո.
Քաթարեան ռիալ	412.94 - 414.96 լ.ո.
Եգիպտական կինէ	441.18- 443.22 լ.ո.
Անգլիական սթերլին	2539.70- 2541.35 լ.ո.
Գերմանական մարք	895.65 - 897.49 լ.ո.
Հոլանտական ֆլորէն	793.16 - 795.75 լ.ո.
Ֆրանսական ֆրանք	265.17- 267.75 լ.ո.
Զուիցերիական ֆրանք	1081.25 - 1083.30 լ.ո.
Պելճիքական ֆրանք	41.12 - 43.09 լ.ո.
Դանիական քուրոն	221.21 - 223.10 լ.ո.
Շուէտական քուրոն	188.92 - 190.32 լ.ո.
Սպանական փեզէթա	8.78 - 10.83 լ.ո.
Թրքական լիրա	0.0065 - 0.0085 լ.ո.
Կիպրական ֆունտ	3027.47 -3029.50 լ.ո.
Իտալական հազար լիր	908.00 -910.00 լ.ո.
Ճափոնական հազար եէն	11001- 11003 լ.ո.
Ափրիկեան հազար ֆրանք	2528.00 - 2530.00 լ.ո.
Ամերիկեան տոլար	1504 - 1516 լ.ո.
Քանատական տոլար	998.11- 1000.86 լ.ո.
Աւստրալիական տոլար	875.20 - 877.41 լ.ո.

● ՈՍԿԻ

Անգլիական մէկ ոսկի	120.000 - 130.000 լ.ո.
Իրանեան մէկ ոսկի	120.000 - 130.000 լ.ո.
Օմանեան մէկ ոսկի	90.000 -100.000 լ.ո.
Մեքսիքական փեսոս	525.000 - 545.000 լ.ո.
Մէկ քիլոկրամ ձոյլ ոսկի	13,700,000 - 14,700,000 լ.ո.
Մէկ օնս ոսկի	289.11 $ - 291.16 $
Մէկ օնս արծաթ	5.10 $ -5.12 $

● ՍՈՒԻՏԵՐԻ ԲԱԺՆԵՏՈՒԳԾԸ

	Գիճի Ա. ճշդում	Գիճի Բ. ճշդում
Ա. կարգի բաժնեթուղթ	10 1/2	10 1/2
Բ. կարգի բաժնեթուղթ	11 00	11 00